

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK XLIV - NOVEMBER 2014 - ŠT. 11

DRUŽBA

STRAN 9-20

Zelenikras

DOBRODOŠLI V OBČINI LOGATEC!

NOVE KRAJEVNE TABLE OB VSTOPU V OBČINO ŽE NEKAJ ČASA

Foto: Nicolas Sautet

Nove table ob vstopu v občino Logatec stojijo na 7 mestih v naših občini.

Od junija 2014 lahko ob vstopu v našo občino vidimo nove obvestilne table. Gre za projekt, s katerim so na občini začeli spomladi 2013. Prav v lanskem letu smo v julijski številki Logaških novic med drugim poročali tudi o njih, o morebitni potrebi po njihovi dopolnitvi in/ali zamenjavi, pa o usmerjevalnih tablah za turistične znamenitosti v naši občini. Pa odziv ni bil ravno pozitiven; še več, naše pisanje je bilo razumljeno kot nekakšna kritika, češ, na občinski upravi tako ali tako nič ne delajo. Pa smo želeli le opozoriti, da so takšne stvari pomembne, saj navzven kažejo na to, kakšen odnos imamo v naši občini do vseh, ki vanjo vstopajo; takšni projekti so gotovo tudi prispevek k turizmu v občini. Seveda pa se zavedamo, da vsaka takšna stvar stane in da je občinski proračun omejen; toliko želja in idej imamo, a kaj, ko denarja za vse ni!

Zato nas je toliko bolj presenetilo, ko smo pred časom opazili, da je prišlo do zamenjave oz. postavitve novih tabel ob vstopu v našo ljubo občino. Table so dovolj vidne, z novim grbom in postavljene na ravno pravih mestih! »Dobrodošli v Občini Logatec,« nas prijazno pozdravljajo, ko vanjo vstopamo; table stojijo na glavni cesti Kalce - Logatec (obratna cona Logatec), na regionalnih cestah Rakek - Logatec, Kalce - Planina, Kalce - Col, Logatec - Žiri in Vrhnika - Logatec, prav tako pa na glavni cesti Godovič - Kalce (Hotedršica).

Z Občine Logatec so nam sporočili, da je ta že spomladi leta 2013 pristopila k postopku pri Direkciji RS za ceste za zamenjavo ob-

stoječe obvestilne signalizacije ob državnih cestah, ki so v upravljanju Direkcije Republike Slovenije za ceste (DRSC), in sicer pri vstopu v občino Logatec. Do zamenjave signalizacije je po besedah g. Boruta Smrdelja z občinske uprave prišlo zaradi slabega stanja le-te in predvsem zaradi uskladitve z novim občinskim grbom (na zamenjanih tablah se je nahajal še star rumeni grb). Z občine pa so nam tudi sporočili, da je bilo »na terenskem ogledu skupaj s predstavniki DRSC, CPG in Signaca še ugotovljeno, da so lokacije nekaterih tabel neskladne z zahtevami DRSC, zato so bili na dveh pozicijah izvedeni večji odmiki od lokacij starih tabel (obratna cona Logatec, obratna cona Zapolje).«

Nove table tako lepšajo videz naše občine že od junija 2014; postavil jih je koncesionar DRSC - CP Gorica, izdelalo pa jih je podjetje Signaco d.o.o. iz Mengša. Cena vseh tabel z nosilnimi ogradjami in elaborata je znašala 3.592,77 evra z vključenim DDV.

Ni nam vseeno za ljudi; ne za občane, ne za turiste in naključne popotnike, ki prihajajo v našo lepo občino! - Točno to sporočajo nove obvestilne table. Pohvala gre torej občinski upravi, ki je našla sredstva zanje in izvedla celoten projekt. Kdo ve, morda se na ta račun kak popotnik več ustavi v naši občini, si kje naroči pijačo, kosilo, večerjo, morda celo prespi, si ogleda naše znamenitosti in nato zadovoljen odide naprej ter razlaga svojim znancem, da je bil v občini Logatec in da je tam res lepo.

mag. Neža Sautet

PRAKTIKUM 2-8**DRUŽBA 9-20****NAPOVEDNIK 21****PISMA BRALCEV 22****KULTURA 23-26****ŠPORT 27-30****GENERACIJE 31-37****POLITIKA 38-39****Spoštovane bralke,
spoštovani bralci!**

Konec oktobra so se odvili dogodki, ki na nek način lahko simbolizirajo naš življenjski cikel. Na »krompirjevih počitnicah« so se naši »malčki« pa tudi nekoliko starejši otroci že odpočili od prvih šolskih naporov ter si nabrali nove energije za nov polet in osvajanje novih šolskih znanosti. Dober teden pred tem so se odvile lokalne volitve, na katerih ste občanke in občani zbirali in izbrali župana ter svoje predstavnike, ki bodo zastopali vaše interese v občinskem svetu v prihodnjih štirih letih. Pred tem pa se je odvijala predvolilna kampanja, ki je bila pogosto že kar preveč groba in obtožujoča; poslušalec je lahko nehote dobil občutek, da pripovedovalci nekaterih zgodb preprosto ne vedo, kaj govorijo ter kaj obljublajo. Hvala Bogu, občanke in občani ste znali prepoznati resnico ter zdravo energijo, ki nas lahko popelje v nadaljnji razvoj naše občine.

Za nami je tudi dan reformacije, praznik in simbol preobrazbe, ki temelji sicer na nekaterih zgodovinskih dejstvih, vendar lahko simbolizira tudi potrebo po nujni preobrazbi današnjega časa. Pa naj gre za ponovno oživitev vrednot, ki so našim babicam in dedkom skozi stoletja dajale smisel trpljenju in boju za vsakodnevno preživetje, ali pa za oživitev vrednot znanja, učenja in dela, ki se jim nekateri malodušno in spretno izogibajo ali pa si neuspešno prizadevajo, da bi po teh vrednotah živeli, pa so jim nedosegljive. Sledi še niz drugih vrednot, kot so spoštovanje, odgovornost, poštenost, za katere pa bi se marsikdo že lahko vprašal, kaj te besede v praksi sploh še pomenijo.

Pred tednom dni smo se spomnili tudi vseh naših rajnih, najprej naših najdražjih svojcev, prijateljev in znancev. Pa tudi vseh, ki so na kakršen koli način izgubili ali pa jim je bilo odvzeto življenje, za to, da danes lahko živimo v samostojni in neodvisni državi. Spomin na rajne pa nas nazadnje tudi opomni, da se tudi naša življenjska pot enkrat izteče.

Kot dejansko lahko vidimo, se je v slabem mesecu simbolno odvila naša življenjska zgodba. Za nami je vsekakor čas, ki narekuje nov začetek. Ta se je že začel z zaključkom lokalnih volitev in s postavitvijo novih organov občine. Na vseh nas, ki smo bili izvoljeni v te organe, pa je, da izpolnimo svoje predvolilne obljube ter tako občankam in občanom zagotovimo in omogočimo pogoje za čim boljše in čim kvalitetnejše življenje na celotnem območju naše občine.

Ob tej priložnosti se vsem občankam in občanom prisrčno zahvaljujem za ponovno izkazano veliko zaupanje, ki me bo v tem mandatu še bolj zavezovalo k odgovornosti za uresničitev danih obljub, predvsem pa k še večjemu posluhu za reševanje potreb, ki se bodo zagotovo še pojavljale zaradi naraščajoče gospodarske krize v državi ter vedno pogostejših naravnih katastrof, ki jih z nobeno »človeško« močjo očitno ne bomo mogli več obvladovati. Toda, kot sem že večkrat poudaril, s pozornim poslušanjem, dogovarjanjem in razumevanjem bomo skupaj zmogli vse.

Berto Menard
župan

VARNOSTNI SOSVET SE PREDSTAVI

KAKO ČLANI SOSVETA PRISPEVAJO K VEČJI VARNOSTI V OBČINI

Pred časom smo poročali o imenovanju varnostnega sosveta v Občini Logatec, o njegovih stalnih in nestalnih članih, nalogah ter ciljih. Odločili smo se, da vam podrobneje predstavimo posamezne člane, njihove pristojnosti in ukrepe za doseganje večje varnosti v naši občini. V pričujoči številki tako predstavljamo Center za socialno delo Logatec, Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec, Območno obrtno-podjetniško zbornico Logatec ter Zdravstveni dom Logatec.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Center za socialno delo Logatec, Tržaška cesta 50A, 1370
LOGATEC, telefon: 01 7590 670, e-mail: gpcsd.logat@gov.si,
www.csd-logatec.si

Opis dejavnosti

Center za socialno delo Logatec ima status javnega socialnovarstvenega zavoda in je organiziran za dejavnosti socialnega varstva za območje Upravne enote Logatec. Ustanovljen je bil leta 1989. Center izvaja naloge koordinatorja, usmerjevalca in povezovalca različnih programov socialnega varstva med različnimi izvajalci storitev na lokalnem nivoju. Center pri izvajanju svojih nalog sodeluje z občino, s strokovnimi institucijami ter širšo lokalno skupnostjo. Po pogodbi z Občino Logatec izvaja dodatne preventivne programe (v okviru centra delujejo skupine za otroke, mladostnike in starejše) ter pomoč na domu.

Javna pooblastila

Center izvaja na podlagi pravnih podlag javna pooblastila in naloge na področju **varstva otrok in družine** (razveze zakonske zveze, družinsko in/ali partnersko svetovanje – urejanje odnosov v družini, odločanje o odtujitvi oz. obremenitvi otrokovega premoženja, pomoč pri sklenitvi sporazuma v sporih, če si starša nista enotni pri izpolnjevanju starševske skrbi,...), **varstva odraslih** (naloge za preprečevanje nasilja v družini, obravnava odraslih storilcev kaznivih dejanj, priznanje statusa odrasle invalidne osebe, pravica do izbire družinskega pomočnika, skrbništvo...), **materialnih oblik pomoči** in izvaja **socialnovarstvene storitve**. Storitve (svetovanje) je namenjena vsakomur, ki se znajde v socialni stiski ali težavi in potrebuje pomoč pri reševanju le-te in je za uporabnike brezplačna.

Pristojnosti

Na centru beležimo trend vedno večjega števila družin in njenih članov ter posameznikov, ki v določenem obdobju potrebujejo pomoč. Običajno se soočajo s kompleksnimi stiskami in težavami. Ob nepredvidljivih spremembah v svojem življenju se zaradi bolezni, odvisnosti, posebnih potreb, težav v partnerskem odnosu, razveze zakonske zveze, nasilja ipd. spoprijemajo s stiskami, pri čemer si prizadevamo, da jim nudimo potrebno pomoč in podporo pri reševanju njihovih kompleksnih psihosocialnih težav. Država je sprejela vrsto zakonov in predpisov, s katerimi zagotavlja storitve in ukrepe za preprečevanje ter odpravljanje stisk in težav posameznikov, družin in posebnih skupin ljudi, ki potrebujejo pomoč. Dodatne informacije lahko dobite na centru za socialno delo.

Ukrepi

Ukrepi centra za socialno delo temeljijo na zaščiti otroka in ne na kaznovanju staršev za njihova dejanja, če starši ne poskrbijo za svojega otroka, kar je njihova zakonska pravica in dolžnost, center za socialno delo poseže v njihovo roditeljsko pravico z namenom zavarovati otroka. Center za socialno delo ukrepa po splošnem pooblastilu, kadar želi izpe-

ljati katerikoli ukrep za varstvo otrokovega interesa, pod pogojem, da je ta potreben. Najprej se izbere ukrep, ki bo starše in otroka najmanj prizadel, pa bo vendar z njim dosežen želeni učinek, kar pomeni zagotovitev otrokove koristi (svetovati staršem, opozarjati starše na napake pri negi in vzgoji otroka, pomagati staršem pri urejanju življenjskih razmer...). Center za socialno delo lahko izpelje tudi ukrep odvzema otroka staršem in oddajo otroka drugi osebi ali zavodu v varstvo in vzgojo, če so starši zanemarili otrokovo vzgojo in varstvo ali če je to iz drugih pomembnih razlogov v otrokovo korist. Pri tem ni nujno, da gre za krivdno ravnanje staršev, lahko gre za čisto objektivne razloge.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec je eden izmed desetih vzgojno izobraževalnih zavodov v državi, ki se ukvarja z vzgojo in izobraževanjem otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Glede populacije smo zavod za fante in to v starosti med 15 in 21 let. Po težavnosti pa smo zavod, ki sprejema najbolj težavne in zahtevne mladostnike, ki jim je sodišče spričo kaznivih dejanj s sklepom izreklo namestitve v zavod. Mladostniki imajo v zavodu popolno oskrbo. Da je za to dobro poskrbljeno, skrbijo 24 ur dnevno in 365 dni letno strokovni in upravno tehnični delavci. Poleg centralnega zavoda, ki je lociran na naslovu Tržaška 63, ima zavod še dve stanovanjski skupini in sicer Stanovanjsko skupino Postojna, ki je locirana v stanovanjski hiši Dolomitskega odreda 25 v Postojni in Stanovanjska skupina Rdeča kljuka, ki je locirana v več stanovanjskem bloku na naslovu Mašera Spasiča 15 v Ljubljani.

Opis dejavnosti

Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec je namenjen otrokom in mladostnikom z motnjami v vedenju in čustvovanju. Skušamo jim pomagati pri odpravljanju težav, ki so jih pripeljale v zavod. V matični enoti v Logatcu poteka vzgoja v treh vzgojnih skupinah, izobraževanje pa v dveh programih nižjega poklicnega izobraževanja (pomočnik v tehnoloških procesih in obdelovalec lesa) in v grafični delavnici. Mladostnikom, ki nimajo dokončane osnovne šole, omogočimo, da jo zaključijo po izpitih na osnovni šoli za odrasle. Tisti, ki obiskujejo srednjo šolo v Ljubljani, Postojni ali Idriji, so pri tem uspešni in dovolj samostojni, lahko šolanje nadaljujejo tudi po namestitvi v zavod. Stanovanjski skupini sta namenjeni dovolj odgovornim mladostnikom (fantom in dekletom), ki so sposobni samostojno obiskovati zunanje srednje šole.

Javna pooblastila

Ustanovitelj Zavoda za vzgojo in izobraževanje Logatec je Republika Slovenija. Pedagoški vodja in poslovodni organ vzgojnega zavoda je ravnatelj. Poleg ravnatelja je organ upravljanja svet zavoda, ki šteje 13 članov in ga sestavljajo: pet predstavnikov zavoda, trije predstavniki ustanovitelja (eden je predstavnik lokalne skupnosti), dva predstavnika dijakov in trije predstavniki staršev.

Pristojnosti

Glavna pristojnost zavoda je vzgoja in izobraževanje mladostnikov s posebnimi potrebami na področju motenj v vedenju in čustvovanju.

Ukrepi

Da bi osnovno poslanstvo zavoda potekalo kar najbolj uspešno, so dejavnosti skrbno strukturirane. K tem spadajo tudi Hišni red, Pravila zavoda in Šolski red.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Ime: Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec

Kratko ime: OOO Logatec

Sedež: Tržaška 11, Logatec

Predsednik: Bogdan Oblak

Sekretarka: Barbara Grum Vogrin

OOO Logatec je pravna oseba javnega prava, samostojna strokovna organizacija, ki deluje na območju Občine Logatec. V OOO Logatec se združujejo fizične in pravne osebe, ki opravljajo obrtno, obrti podobno dejavnost, dejavnost domače in umetnostne obrti ali katerikoli drugo dejavnost s sedežem na območju Občine Logatec, na podlagi lastne pisno izražene volje.

Opis dejavnosti oz programa

Temeljne naloge zbornice so naslednje:

Opravljanje storitev za člane

Informiranje članov

Zastopanje članov pred organi oblasti

Izvajanje javnih pooblastil

Javna pooblastila

Vodenje obrtnega registra kot javnega registra obrtnih dejavnosti na območju Občine Logatec ter točka VEM.

Pristojnosti

Zbornica štiti in zastopa interese članov, skrbi za pravilno ravnanje in njihov ugled. Zbornica skrbi za tekoče obveščanje članov o spremembah in novostih. Izdaja glasilo Krpanov glas. Vodi obrtni register in izdaja obrtna dovoljenja. Nudi svetovanje in strokovno pomoč članom. Organizira in izvaja strokovno svetovanje ter nudi pomoč pri odpiranju obrti. Organizira različna izobraževanja za potrebe članov in pri njih zaposlenih. Spremlja in obravnava problematiko obrti. Samostojno in neposredno sodeluje z drugimi območnimi zbornicami. Opravlja dela in naloge točke VEM. Koordinira delo svojih sekcij. Promovira obrt in skrbi za promocijo svojih članov. Sodeluje pri usklajevanju skupnih in posameznih interesov članov pri oblikovanju razvojne politike Republike Slovenije preko Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Ukrepi

Obveščanje in izobraževanje na področju varnosti v občini.

Predstavitev z osnovnimi podatki

Zdravstveni dom Logatec, sedež Notranjska cesta 2, 1370 Logatec, telefonska številka tajništva 01-7508-220, telefax 01-7508-220, elektronski naslov: tajnistvo@zd-logatec.si, spletna stran <http://www.zd-logatec.si>, telefonska številka dežurnega zdravnika 01-7508-229.

Zdravstveni dom Logatec je javni zavod, ki ga je ustanovila Občina Logatec. Zagotavlja osnovno zdravstveno varstvo za prebivalce s področja občine Logatec. Svojo dejavnost izvaja na svojem naslovu ter v dveh domovih za starejše. Storitve opravlja v okviru doktrine in etike, pri tem pa se trudi zagotavljati časovno optimalen dostop do zdravstvenih storitev, dosegati visoko raven kakovosti in varnosti zdravstvene oskrbe, nenehno posodablja opremo in izobražuje zaposlene. Za svoje delo pridobiva sredstva iz opravljanja dejavnosti na podlagi pogodbe z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, s prodajo storitev na trgu, iz donacij ter iz sredstev ustanovitelja.

Opis dejavnosti oziroma programov

Zdravstveni dom Logatec izvaja predvsem programe splošnih ambulant, otroškega in šolskega dispanzerja, ambulant v socialno varstvenem zavodu, dispanzerja za žene, mladinskega in odraslega zobozdravstva, ortodontije, zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje, centra za preprečevanje odvisnosti od prepovedanih drog, reševalnih prevozov, medicine dela, laboratorijske diagnostike, ultrazvočnih pregledov in nujne medicinske pomoči. Služba nujne medicinske pomoči deluje 24 ur dan, in sicer od ponedeljka do petka od 07.00 do 20.00 ure v ambulanti, kjer se zdravstveno osebje, poleg rednega dela v svoji ambulanti, vključuje še v nujno medicinsko pomoč. Ponoči, ob sobotah, nedeljah in praznikih ekipa nujne medicinske pomoči deluje v dežurni ambulanti in sprejema le nujna stanja. Pogosto pa je tako čez dan kot ponoči dežurna ekipa na terenu, saj mnogo pacientov potrebuje nujno medicinsko pomoč na terenu. V primeru nenujnih stanj se pacienti obračajo na osebne zdravnike, ki delajo vsak po svojem urniku od ponedeljka do petka. Zobozdravstvene ambulate delajo praviloma od ponedeljka do petka, ob sobotah pa po razporedu. V centru za preprečevanje odvisnosti od prepovedanih drog izvajajo programe substitucijskega zdravljenja odvisnikov. Na voljo so tudi za svetovanja in pogovore osebam, ki potrebuje to obliko terapije in tudi tistim, ki menijo, da bi v tem centru pridobili koristne informacije in napotke za zdravo življenje v primerih težav z odvisnostjo. Zdravstveni dom Logatec enkrat tedensko nudi prostore tudi ambulanti Psihiatrične bolnišnice Idrija.

Javna pooblastila in pristojnosti

Javna pooblastila in pristojnosti Zdravstvenega doma Logatec izhajajo iz zakonodaje, ki ureja področje zdravstvene dejavnosti, in ustanovitvenega akta. Predvsem gre za:

- spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev,
- kurativno in preventivno zdravstveno varstvo vseh skupin prebivalstva,
- zdravstveno vzgojo ter svetovanje za ohranitev in krepitev zdravja,
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih bolezni ter rehabilitacijo,
- patronažne obiske, zdravstveno nego na domu,
- nujno medicinsko pomoč in reševalno službo,
- mrliško pregledno službo,
- ugotavljanje časne nezmožnosti za delo,
- diagnostične in terapevtske storitve.

Ukrepi

Zdravstveni dom bo tudi v prihodnje deloval v smeri ohranjanja, krepitev in povrnitve zdravja občanov. Kot pravi misel »Dobra mladost, zdrava starost« bodo vsi zdravstveni delavci poudarjali pomen zdravega življenja. Ker ni nikoli prepozno pričeti z zdravim načinom življenja, bo zdravstveni dom izvajal preventivne delavnice s tega področja. Poleg tega bo nudil svetovanja pri odvijanju od alkohola, kajenja in uporabe prepovedanih drog. Pri usmerjanju občanov na pot, ki vodi do zdravega in zadovoljnega življenja, se bo povezoval tudi s šolami, vrtci, Centrom za socialno delo in drugimi organizacijami ter društvi.

Varnostni sosvet Občine Logatec

STO SVEČK ZA JEŽKA

GLEDALIŠKI ABONMA LOGATEC

Vabljeni na drugo predstavo abonmaja komedije. Za drugi veseli večer so naši abonenti izbrali predstavo *Sto svečk za Ježka*, ki jo ob Ježkovi 100-letnici rojstva pripravlja Café teater. Predstava bo na odru Narodnega doma Logatec uprizorjena v petek, 28. novembra 2014, s pričetkom ob 20. uri.

Igralci: Janez Hočevnar Rifle, Nana Milčinski, Juš Milčinski

Pevci: Nana Milčinski, Juš Milčinski, Janez Hočevnar Rifle

Pianist: Joži Šalej

Izbor besedil in režija: Matija Milčinski

Scena in kostumi: Tatjana Oblak Milčinski

Napovedovalec: Ivan Lotrič

Tonski posnetki: Matjaž Moraus Zdešar

Matija Milčinski o predstavi 100 svečk za Ježka

Fran Milčinski Ježek je kot komik največ nastopal v dveh likih – kot Ježek, klovn, ki v svoji naivni, mestoma celo neumni pojavi komentira aktualnopolitične dogodke pa tudi obče medčloveške odnose, in kot Anzel Pimperdragonar, človek – stenica, ki se vtika v vse in vsakogar in mori okolico s svojimi vici. Slednji se je pozneje kot lik nekoliko spremenil in nastopal kot izumetnik – zlasti v televizijskih zabavnih oddajah. Ježek je bil znan tudi po petju kronik – verzificiranih kritikah aktualnih dogodkov v naši bivši skupni državi. Lik Ježka se je pojavljal na živih kabaretnih nastopih že pred drugo vojno in se je nato preselil na radijske valove, figura A. Pimperdragonarja pa je že v osnovi napisana za radio, tako kot tudi velika večina drugih skečev. Veliko besedil je bilo izvedenih na radijskih veselih večerih, ki so potekali pred publiko v dvorani, radio pa jih je prenašal. Marsikaj tega, kar je v tistih časih zbujalo salve smeha, včasih pa za vsak slučaj le pritajen nasmeh, danes ni več smešno, brez zgodovinskega komentarja pa niti ni razumljivo, po drugi strani pa je marsikatera ost, ki je letela na takratno družbeno stvarnost, na žalost aktualna tudi v današnji novi resničnosti. Izbor besedil za pričujočo predstavo, ki želi obuditi spomin na nekatere Ježkove like in šale, je bil omejen na tiste odlomke, ki še danes delujejo zabavno. Večina Ježkovega ohranjenega arhiva – tega je za dvajset debelih fasciklov, pa je to najbrž šele dobra polovica vsega, kar je napisal – je bila izvedena v radiu, zato ni slučaj, da smo za uprizoritev izbrali obliko sporeda neke radijske postaje od poročil preko poljudnoznanstvenih predavanj do zabavne muzike. Kajpada je vse – skeči, predavanja, besedila popevk in šansonov

pa tudi poročila – izpod peresa ali iz pisalne- ga stroja Franeta Milčinskega Ježka, ki bi 14. decembra letos praznoval sto let. Formalno je predstava še najbližje kabareju, soustvarili pa so jo člani Ježkove družine – vnuka Juš in Nana, sin Matija in snaha Tatjana – ob izdatni pomoči dveh gostov – Janeza Hočevnarja Rifleta in pianista Jožija Šaleja.

Biografija: Frane Milčinski-Ježek

(14. december 1914– 27. februar 1988)

Satirik, humorist, komik, igravec, scenarist, režiser, mladinski pisatelj, pesnik in šansonjer, skratka eden najbolj vsestranskih slovenskih umetnikov 20. stoletja. V njegov spomin RTV Slovenija od leta 1989 podeljuje Ježkove nagrade.

Foto: arhiv občinske uprave Občine Logatec

Franetov oče, Fran Milčinski, je bil prvi specializirani mladinski sodnik na ozemlju Avstro-Ogrske, ob tem pa tudi mojster besede, ki je napisal slovite *Butalce* in knjigo za mladino *Ptički brez gnezda*. Ježek je nastopal v marsikateri njegovi zgodbi, skupaj z očetom je nastopal tudi na radiu. Že v takratnih, pionirskih časih tega medija, je z Jožetom Pengovom od leta 1935 redno nastopal v komičnem duetu Jožek in Ježek (pseudonim, ki se je Franeta Milčinskega prijel za vse življenje). Prva Ježkova popevka, ki sta jo izvedla na radiu, je bila *Sončna ura*.

Zgodaj je prišel v stik tudi z gledališčem. Nastopal je z zagrebškim teatrom Grabancijaši, z mariborskim Totim teatrom in Šentjakobskim gledališčem, leta 1938 pa je dobil angažma igralca v ljubljanski Drami.

Med okupacijo so ga leta 1941 Italijani zaprli zaradi izjave, da v vojni ne bodo zmagali niti Nemci niti Italijani. Po enoletni odsluženosti kazni je deloval v Drami in Operi ter objavljaj pesmi. Na dan osvoboditve, 9. maja 1945, je začel delati na radiu, leta 1947 pa je postal urednik Pavlihe.

Napisal je prvo slovensko radijsko igro za otroke, priljubljeno *Zvezdico Zaspanko*; pozneje jo je priredil še za lutkovno predstavo, ki je požela veliko uspeha po vsej Jugoslaviji in tujini. Ježek je tudi avtor scenarija za mladinski film *Kekec*, besedila pesmi za film *Ne čakaj na maj* – v filmih *Vesna* in *Ne čakaj na maj* je odigral tudi vloge – ter radijskih iger za odrasle *Strme stopnice* in *Dobri stari pianino*, po kateri je posnet tudi film z Ježkom v glavni vlogi.

Od vsega začetka je nastopal v radijski in nato televizijski oddaji *Veseli tobogan*. Tudi sicer je bil eden stebrov začetka slovenske televizije. Sodeloval je predvsem pri snemanju skečev in v zabavnih oddajah *Misijon dobre volje*, *Viktor, luč!*, *Televizija v šoli*, novoletne oddaje itd.

Leta 1972 je posnel svoje legendarne songe.

Od leta 1974 do 1976 je nastopal v radijskih oddajah *Spoznavajmo svet in domovino*, v katerih je ustvaril nekaj najboljših izvedb svojih humoresk, skečev in šansonov, katere je tudi sicer izvajal v obeh medijih (radiu in televiziji) pa tudi na številnih nastopih v živo.

Napisal je kar nekaj besedil za slovenske popevke, ki so jih prepevali Majda Sepe, Lado Leskovar, Marjana Deržaj in drugi. Nekatere od njih so postale evergrini: *Ne čakaj na maj*, *Ko boš prišla na Bled*, *Cifra mož*, *Ko gre tvoja pot od tod*, *Pismo za Mary Brown* ...

Leta 1975 je sredi tega bogatega ustvarjalnega obdobja prejel Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

Bodimo nasmejani tudi na večer najdaljše noči v letu

Letošnje silvestrovanje bomo začeli v družbi hudomušnega Borisa Kobala v silvestrski predstavi – **Po mojem Slovenci**. V sredo, 31. decembra 2014, se bomo nekaj pred 19. uro zbrali v Veliki dvorani Narodnega doma v Logatcu ter po uri in pol skupaj nazdravili prihajajočemu letu.

Do polnoči nas po koncu predstave predvidoma ločijo še tri ure in pol, kar ob normalnih vremenskih razmerah omogoča, da se še vedno lahko udeležimo preskoka v novo leto s prijatelji, družino ali kje na javnem praznovanju širom Slovenije. Komedija *Po mojem Slovenci* pisca, igralca, satirika in režiserja Borisa Kobala je pripoved o človeku, ki skuša razmisliti o značaju Slovencev. Kmalu seveda ugotovi, da je to presneto težko delo, saj se hitro znajde v labirintu nasprotij in hudomušnih rezultatov, kot na primer v sledečem odlomku: »Slovenci in Slovenija...ni nujno, da se ta dva pojma vedno ujemata. Slovenci so narod, ki si želi

Foto: arhiv občinske uprave Občine Logatec

biti po nemško discipliniran, po drugi strani pa balkansko razposajen. Slovenci v Sloveniji ne čutijo domovine, ko gredo na tuje in slučajno slišijo Avsenike, se razjokajo od domotožja ...«. Zabavno zgodbo o našem vsakdanu sta scenarista Boris Kobal in Branko Završan napisala na podlagi tekstov tržaškega glasbenika Giorgia Gaberscika in jih prilagodila našemu prostoru. V dobro uro in pol dolgi predstavi v slogu »teatra canzone«, gledališča v katerem monologu sledi pesem, Borisa Kobala na klavirju spremlja Polona Janežič.

Dodatne informacije o predstavah bodo na voljo na spletišču občine Logatec v dneh pred posamezno predstavo, zato nas obiščite na www.logatec.si, oziroma na zavihku namenjenem prav gledališkemu abonmaju <http://logatec.si/Gledališki-abonma/>.

Kako do vstopnic?

Vstopnice za izven za vsako izmed abonmajskih predstav (15 eur) in vstopnice za silvestrsko predstavo (10 eur) bodo na voljo na prodajnih mestih:

- Upravni center Logatec, recepcija, Tržaška cesta 50 A, 1370 Logatec, Tel.: (01) 759 06 00
- Knjigarna in papirnica DZS Logatec, Tržaška cesta 19, 1370 Logatec, Tel.: (01) 750 98 41
- Turistična pisarna Naklo, Tržaška cesta 17, 1370 Logatec, Tel.: (01) 754 15 18.

Vstopnice za izven za abonmajске predstave bo možno kupiti teden dni pred predstavo, silvestrske pa mesec dni pred uprizoritvijo. Lepo vabljeni.

Občinska uprava

RAZPISI 2014

SAMO ŠE NEKAJ DNI ZA ODDAJO VSEBINSKIH IN FINANČNIH POROČIL

Vse upravičence na občinskih razpisih s področij kultura, kulturna dediščina, turizem, mladi, šport, humanitarci in starejši spominjamo, da je pogodbeno zadnji rok za oddajo vseh vsebinskih in finančnih poročil z dokazili **24. november 2014**.

Tega datuma se z aneksi k pogodbam ne da spreminjati. Dokumentacije, ki bo dostavljena po tem roku, Občinska uprava ne sme več upoštevati, denarna sredstva pa tako upravičencem zapadejo.

Gre za vsa poročila, tako za dogodke ali vsebine, ki so se že zgodile, pa poročil še niste oddali, kakor za dogodke, ki se bodo zgodili po 24. novembru 2014.

Vsako razpisno področje ima svoje posebnosti in različne pogodbenne zahteve, zato priporočamo, da poročila pripravite pravočasno, ne čakate na zadnji dan in predvsem podrobno preverite vsa pogodbeno določila. Priporočamo tudi, da se s pripravljeno dokumentacijo najprej oglasite pri pristojnem uslužbencu, da preveri ali je vse pripravljeno skladno s pogodbenimi določili. Po preteku zadnjega roka Občinska uprava upravičencev, v primeru napak ali pomanjkljivosti, ne bo več pozivala k odpravi napak ali dopolnitvam, ampak izplačala samo skladno s pogodbo pravilno dokazana sredstva. Vsi obrazci poročil so na voljo na spletišču www.logatec.si, na osnovni strani, v zavihku Vloge in obrazci in v zavihku Razpisi in javna naročila, v podzavihku Sofinanciranja. Pri pošiljanju omenjenih dokumentov prosimo vse upravičence, da dokumentov ne spenjajo s spenjačem.

Občinska uprava

ODGOVOR NA UVODNIK V LN ŠT. 10

Spoštovane občanke, spoštovani občani, verjetno ste se v zadnjih mesecih in celo v zadnjih letih večkrat upravičeno čudili ter se spraševali, čemu je namenjeno pogosto nerazumljivo pisanje v edinem občinskem glasilu - v Logaških novicah, če naj bi le-te služile vsesplošnemu seznanjanju občank in občanov o pomembnih informacijah, dogajanjih ter projektih, ki se odvijajo v občini. Takim prispevkom je največkrat sledil uradni odziv občine s ciljem, da občanke in občane, kljub pogosto zavajajočem pisanju nekaterih avtorjev, seznani z resničnim in dejanskim stanjem na določenem področju.

Najbrž ste tudi sami že ugotovili, da je tako ravnanje in pisanje neproduktivno, da se na ta način ob že tako težkih življenjskih razmerah po nepotrebnem dodatno obremenjuje in vznemirja vas občanke in občani, posledično pa to pomeni odvečno »zapravljanje« časa uslužbencev občinske uprave za pripravo pojasnil in obrazložitve, ki so že bila dana.

Menimo, da je po tokratnih lokalnih volitvah resnično nastopil nov čas, da lahko tudi na področju informiranja logaške javnosti »odpremo nov list ter zaplujemo v bolj mirne in ustvarjalne vode«.

Vseeno pa v zvezi z nekaterimi netočnimi

navedbami v Uvodniku prejšnje številke logaških novic, našim občankam in občanom ponovno dolgujemo ustrezno pojasnilo.

Proti zaključku Uvodnika odgovorna urednica namreč ugotavlja, da pod balkoni ob Tovarniški ulici stroji vztrajno glasno razbijajo, s tem, da naj o tem ne bi bilo ustreznega obvestila. V zvezi s tem želimo pojasniti, da Občina Logatec izvaja projekt »Obnova kanalizacije pri dovodu na Čistilno napravo Logatec«, zaradi nujne obnove dotrajane kanalizacije pa je v izvedbo projekta vključena tudi izgradnja novega dovodnega kanala na Čistilno napravo.

Za obveščanje občank in občanov o tem, da bodo na njihovem območju potekala gradbena dela, je zadolžen vsakokratni izvajalec gradbenih del. Ta pa je občini tudi zagotovil, da je občanke in občane o poteku del ustrezno in sproti obveščal. Dodatna pravočasna pisna informacija je bila s strani občine posredovana upravniku bloka na Tovarniški 12 H, kjer se ta dela izvajajo. Glede na dinamiko napredovanja del bodo o delih pravočasno obveščeni tudi vsi drugi subjekti, kjer se bodo dela izvajala v bodoče (npr.: Naklo d.o.o. Osnovna šola 8 talcev, Športna dvorana Logatec).

Poleg tega je treba poudariti še, da je bila

informacija objavljena tudi na spletni strani Občine Logatec, kjer je bilo 22. 9. 2014 objavljeno tudi obvestilo o zapori ceste na Tovarniški cesti zaradi izvajanja del na projektu »Obnove kanalizacije pri dovodu na Čistilno napravo Logatec«.

Iz vsega povedanega nedvoumno izhaja, da je bilo dovolj možnosti in priložnosti, da se vsak zainteresiran posameznik na enega od navedenih načinov, seznani z gradbenimi aktivnostmi ob Tovarniški ulici. Potreben je le kanček pozitivizma in dobronamernosti.

Občina Logatec

OBVESTILO OBČANOM O PLAČILU POLOŽNIC

Občina Logatec obvešča občane, da lahko v prvem nadstropju Upravnega centra Logatec, Tržaška cesta 50 A, 1370 Logatec, v sprejemni pisarni Občine Logatec, poravnajo plačila vseh plačilnih nalogov oziroma položnic, ki jih je izdala Občina Logatec (npr. komunalni prispevek, gledališki abonma, oglas v Logaških novicah, globa, najemnina za stanovanje, letovanje otrok, itd.). Plačilo navedenih položnic je brez provizije, občani pa ga lahko poravnajo ali z gotovino ali s plačilno kartico.

Sprejemna pisarna občine je odprta od ponedeljka do četrтка od 8. do 12. ure, v ponedeljek, torek in četrtek od 13. do 15. ure, ob sredah od 13. do 17. ure in ob petkih od 8. do 13. ure.

Občinska uprava

BREZPLAČNA PРАВNA POMOČ V OBČINI LOGATEC

**Kdaj: 26. november 2014 med
12. in 17. uro**

**Kje: Upravni center Logatec,
Tržaška cesta 50a, Logatec,
prvo nadstropje, sejna soba**

**Obvezne predhodne prijave
na telefonsko številko
01/7590-600**

21 STRELOV 21. 6. 1945 OB 23. URI

SPOMIN NA NEZNANE ŽRTVE, PADLE POD STRELI PARTIZANOV

V petek 31. 10. sta občinski odbor VSO Logatec in Odbor farnih plošč Rovte ob apnenici na Cesarskem vrhu organizirala spominsko slovesnost v spomin na poboj 12 fantov, ki so bili po »osvoboditvi« leta 1945 izpuščeni iz ljubljanskih zaporov in se vračali domov.

21. 6. 1945 zgodaj popoldne je prišla skupina partizanov do zakoncev Menart, ki sta stanovala v tako imenovani cesarski hiši na drugi strani železniške proge. Ukazali so jima, da morata zapustiti dom in se ne smeta vračati do drugega dne. Tine in Lojzka Menart sta seveda takoj zapustila dom. Zakoškova Mici je povedala, da je bilo okrog 11. ure zvečer pri apnenci slišati strele, med njimi pa jok in stok ubogih žrtev. Naštela je 21 strel. Ko sta se naslednji dan zakonca Menart vrnila domov, ni bilo nobenih sledi o zločinu. Opazila sta le, da si je nekdo v travi brisal čevlje, po katerem sta vedela, da se je nekaj dogajalo pri apnenci. Vendar si nista upala o tem govoriti naslednjih 45 let. Da se je vse to dogajalo 21. 6., so si ljudje zapomnili po tem, ker je na ta dan god svetega Alojzija.

V nedeljo 2. 6. 1991 je skupina krajanov na tem kraju, na podlagi govoric o grobišču prva pričela z odkopavanjem zemlje. Že zelo kmalu so našli na prve kosti, za katere so menili, da so človeške. Nemudoma so o tem obvestili pristojne organe in takratno komisijo za ugot-

Foto: Robert Albreht

VSO Logatec je organiziral spominsko slovesnost ob apnenici na Cesarskem vrhu

vljanje izginotja občanov po 2. svetovni vojni, ki je bila ustanovljena pri takratni skupščini občine Logatec. Krajan, občinska komisija trije miličniki in sodni zdravnik so nato 6. 6. 1991 nadaljevali z odkopom. Odkrite so bile še druge kosti, deli človeške lobanje, golenice, rebra, kosti roke, poleg je bila tudi zavozlana rdeča žica. Med izkopavanjem je eden od prisotnih izrazil dvom o človeških kosteh, vendar ga je zdravnik zavrnil z utemeljitvijo, da pač divjad v teh krajih nima umetnih zob. Izkop je bil prekinjen in se je nadaljeval 26. septembra istega leta. Vse izkopane kosti skupaj z najdenimi predmeti so odpeljali na inštitut za sodno medicino v Ljubljano. Okostje je pripadalo 12 osebam moškega spola, od katerih sta bila dva stara nad 35 let, dva pod 20 let, ostalih osem pa med 20 in 35 let.

20. julija leta 2000 je bila na tem mestu opravljena mašna daritev. Vseskozi pa so se na tem mestu ustavljali ljudje, ki so po tako imenovani svobodi izgubili svojce. Prižigali so sveče, nosili rože in se spraševali, ali ni morda ravno na tem mestu izgubil življenje njihov oče, brat ali sin.

Pred dnevom spomina na mrtve oziroma pred praznikom vseh svetnikov smo se zbrali na tem žalostnem kraju, ne samo zaradi spomina, ampak predvsem zaradi tega, da opozorimo, da po skoraj 70 letih zločina, po 23 letih izkopa in po 14 letih opravljene svete maše, še vedno nimamo odgovora na vprašanje: »Kdo je zagrešil zločin? Kdo so bile žrtve? Koliko časa bo še preteklo, preden bomo lahko dostojno pokopali vse žrtve, ki ležijo po kraški jamah, brezni, rudniških jaških in raznih takšnih ja-

mah, kot je tu pred nami?« Živimo v času velikega tehnološkega in medicinskega napredka, zato danes ne predstavlja več problem, da se ugotovi, komu pripadajo kosti, izkopane tukaj.

Na širšem območju Logaške občine je še nekaj takih krajev, kot je ta. Vse bi bilo treba urediti. Postaviti table z opisi dogodkov iz časa, po katerem so postale znane. Postaviti smerne table, da bi ljudje lažje našli te kraje, kjer bi se poučili o tem delu naše zgodovine. Kajti le vedenje o tem bo v prihodnje preprečilo, da bi se kaj takega ponovilo. S tega mesta pozivamo župana občine Logatec in občinske svetnike, da ob pripravi proračuna za prihodnje leto, ko se bomo spominjali 70. obletnice največje tragedije v zgodovini našega naroda, namenijo sredstva tudi za ureditev takšnih prikritih grobišč. Ni potrebnega veliko denarja, potrebna pa je močna domoljubna volja, ne rabimo velikih besed, ampak majhna dejanja.

Vse prisotne na slovesnosti je nagovoril Jože Leskovec, predsednik VSO Logatec, ki je opisal takratne dogodke, recitatorka Katja Albreht je prebrala pesem Pavla Kogejja Magistrale, logaški skavti pa so postavili častno stražo.

Slovesnosti se je udeležil tudi župan Berto Menard, ki je v svojem nagovoru obljubil, da se bodo sprožile aktivnosti, da bi posmrtni ostanke žrtev, ki še vedno ležijo v Ljubljani na inštitutu za sodno medicino, tudi končno dostojno po sedemdesetih letih pokopali v posvečeno zemljo. Ta kraj pa bi moral postati svet kraj spomina na vojne in povojne grozote.

Robert Albreht

Foto: Robert Albreht

Dne 21. 6. 1945 je pod streli partizanov padlo 12 neznanih oseb moškega spola.

KAKO JE MORALO PRITI DO VAŠKIH STRAŽ IN DOMOBRANCEV

IZ ČLANKA FRANCA KOGOVŠKA

70 let političnega nadzora nad uradno zgodovino našega naroda je žal pustilo neizbrisljive posledice. Žal še vedno živimo v času, ko je o določenih zgodovinskih obdobjih in dogodkih govoriti ali pisati še vedno pod velikim pritiskom, strahom, nekateri ga imenujejo kar genetski strah. Se pa spričo posameznih dogodkov, pričevanj, pisnih virov, materialnih dokazov, preštevilnih grobišč, ki so razsejana po naši domovini, marsikdo sprašuje oziroma nam dejstva govorijo, da pa vse ravno ni bilo tako. Zato se v naslednjem prispevku lotevam okoliščin in razlogov, ki so pripeljali do nastanka vaških straž in kasneje domobrancev v naših krajih. V roke mi je prišel članek iz leta 1946, ki je izšel v slovensko-ameriškem časopisu Ameriška domovina, Avtor članka je Franc Kogovšek, eden od ustanoviteljev in poveljnikov Vaških straž v Rovtahn.

Franc Kogovšek nam zelo podrobno opisuje boleče Velikonočno obdobje leta 1941, ko so v naše kraje prispeli italijanski okupatorji povsem brez odpora kraljeve vojske. Kljub temu pa avtor opisuje, da je prvo leto še kar nekako šlo. Ljudje so se smeli svobodno gibati, dajatve so bile znosne, revnejši pa so dobivali celo »aprovizacijo« (pomoč). Pozimi leta 1941/42 pa se je začelo neko podtalno prišepetavanje in podtalno gibanje. Kogovšek govori o zbiranju trojk, o zbiranju ljudi, ki so bili istih nazorov. Pripravljali naj bi se na čas, ko bi se znebili okupatorja. Hkrati pa je bilo tudi opaženo zbiranje raznih domačih delomrznežev, zapravljalcev, pijancev in celo tatov, ki so pod vodstvom raznih gospodov, ki so se vozili od neznano kje in začeli med ljudmi nasilno širiti komunistično ideologijo.

»Ta družba se je klatila okrog po kmetih ter izsiljevala živež in denar. Kdor ne bi dal, je bil označen za njihovega sovražnika in takega, ki drži z okupatorjem. Takemu so pobrali s silo denar, živež, obleko in odpeljali zdaj eno zdaj drugo govedo, češ borcem za svobodo naroda mora biti vse na razpolago. Italijani seveda niso bili slepi in gluhi za vse to. Zanimati so se začeli za to družbo in njene člane. Tako so ljudje prišli v novo težavo. Izdajati niso hoteli Slovence Lahom, njih molk pa se je istovetil s simpatijo do komunistov — gošarjev. Sumnili so vsa-

kega brez izjeme in začele so se preiskave za orožjem. Hiše v Rovtahn v bližini cerkve so obdali Italijani z žico in okopi. Prebivalstvo se ni smelo več svobodno gibati iz kraja v kraj in niti k cerkvi niso smeli ljudje vsaki čas. Ob nedeljah je vojaštvo ljudi, ki so prišli k maši, večkrat obkrožilo in legitimiralo, nekatere so tudi obdržali priprte do noči ali tudi do drugega dne. Partizani pa so postajali z vsakim dnem bolj nasilni. Vedeli so, da se vojaška posadka ne gane nikamor ven iz vasi, zlasti ne ponoči, pa so brez skrbi pozivali in zbirali ljudi po kmečkih hišah na svoje mitinge, ki so jih vodili in na njih predavali komunistični politkomisarji. Kdor se ne bi udeležil njihovega

sestanka, je bil osumljen, da drži z okupatorjem in da je sovražnik naroda. Bog ne daj, da bi si kdo upal kaj reči proti, da bi se partizanom kakorkoli postavil po robu! Tega so obsodili in pobili. Na mitingih so politkomisarji govorili po večini o komunizmu in s tem v zvezi o novem političnem redu. Postavljali so povsod Sovjeti-jo kot vzor in slavili Stalina. Tedaj Tito še ni bil postavljen od Moskve na tron. Ljudstvo je kaj hitro vedelo, da partizanom ne gre za nikakršen osvobodilen boj, temveč da ga hočejo samo vpreči v komunistično revolucijo, pri kateri jim ni mar, kaj narod trpi, še manj pa jim je mar, da bi storili kaj resnega proti okupatorju. Kako naj bi tudi videlo

OTVORITEV SPOMENIKA 1.novembra 1944
PRENOS MAJINEGA KIPA

Sprevod ob prenosu Marijinega kipa v kapelico, ki so jo postavili rovtarski Domobranci.

Foto: arhiv Odbora farnih plošč Rovte

Ljudstvo v teh samozvancih svoje odrešitelje, ko so bili zraven najslabši elementi v kraju, ki jim ni bilo mar ne za Boga ne za domovino. Ljudje so vedeli, da se takim tičem ne more ničesar zaupati. Kot rečeno je ta družba s toplejšimi dnevi 1942 postajala živahnejša, še vedno pa niso ničesar naredili proti Lahom. Klatili so se okrog kmetov, ki so jih morali prehranjevati in katere so držali v nenehnem strahu. Italijani so grozili, da bodo odpeljali v internacijo vsakega, ki bo podpiral partizane, domove pa da bodo požgali. Tudi sicer so ljudje veliko trpeli pred nenehnim šikaniranjem. Začelo se je pretepanje, mučenje od strani Lahov. To pa je šlo partizanom zelo v račun.

Začeli pa so se tudi navidezni napadi partizanov na Italijane. Po ustaljenem receptu so izstrelili nekaj streliv proti vasi, potem pa zbežali. Sledili so povračilni ukrepi okupatorja, ki pa so seveda bili usmerjeni proti nedolžnim prebivalcem. Ustavljena je bila aprovizacija, Italijani so požigali hiše, ustreljenih in odpelanih v internacijo je bilo vedno več nedolžnih ljudi. Domačini so partizane opominjali, da to početje okupatorjem nič ne škoduje, temveč jim samo daje povod za represalije nad ljudstvom. Partizani pa so odgovarjali, da ni problema tudi, če je vse uničeno, samo, da zmagaja njihova ideja. Tako sta zaradi takšnega opominjanja bila s strani partizanov likvidirana Kogovšek Janez (Skrotnikov) in Pavle Lukan, oče petih otrok in predsednik Kmetijskega društva iz Praprotnega brda. Po nenavadnem ključu pa so celo Italijani z napisanimi spiski z imeni prihajali iskati po domovih ravno tiste, ki so na mitingih zavračali komunistično idejo. Tako je priča potrdila, kako je slučajno v Rovtah vstopila v prostor, kjer sta se sestala italijanski in partizanski oficir. Nekaj dni po tem dogodku so Italijani po spisku zajeli deset moških, jih peljali v Lukančkov gozd in jih tam brez nadaljnega ustrelili. Bilo je to 22. Avgusta 1942. Po pravilu so se partizani pred takimi dogodki zmerom prej pravočasno umaknili. Kmet je bil nenadoma kot med dvema kamnoma v mlinu. Na eni strani pritisk in teror partizanov, na drugi italijanski okupator. Beguncev v Rovtah je bilo vedno več. Ta obup rodi vaške straže, ljudsko samoobrambo. Zbrali so se fantje in možje in sklenili reči Italijanom: Ker nas vi ne morete ali nočete braniti, ker hočemo živeti v miru, dokler se naša usoda ne od-

loči drugod, dovolite nam, da se branimo sami, ki se poznamo med seboj in živimo na svoji zemlji. Orožje bomo rabili samo za obrambo svojega življenja in premoženja. Tako je bila v Rovtah ustanovljena vaška straža 12. avgusta 1942. Četa 50 mož je odšla v Šentjošt, da se organizira in pripravi. Tam se je v 14 dneh zbralo skoraj 400 vaških stražarjev, bataljon, ki se po nekaj dneh priprav razdeli na Zaplano, Rovte in Šentjošt. Kmalu so partizani iz teh krajev izginili in ljudje so si oddahnili ter bili zelo hvaležni fantom, ki so v te kraje prinesli zopet mir. Kmet je mogel zopet obdelovati svojo zemljo. Žal pa zopet samo do kapi-tulacije Italije, ko so v naše kraje pridrveli

Izpustili so takoj vse fante domov in se za napako opravičili.»

Mnogih dejanj komunistov ne bo moč nikoli razumeti, na jih obračamo kakorkoli. Gnala jih je neverjetna želja po rušenju in ubijanju. Tako recimo leta 1944 ni bilo v Rovtah nobenega Nemca, pa so vseeno prišli v Rovte uničiti vodovod na Perilah in električni transformator na Celerju. S tem so škodovali samo domačim ljudem. Požgano je bilo župnišče in šola v Gorah nad Idrijo, šoli na Vrsniku in Ledinah, v Žireh so uničili in požgali prav vsa javna poslopja, požgana je bila šola v Logaških

Foto: arhiv Odbora farnih plosč Rovte

Topovska baterija 1. bataljona 2. rovtarske čete, slikana nad Rovtami.

Nemci, Italijani pa so svoje orožje predali partizanom.

Bilo je ravno na sv. Mihaela dan, rovtarskega farnega zavetnika, 29. septembra 1943, ko so v Rovte nenadoma pridrveli Nemci s streljanjem tankov na vse strani. Razoroževali so vaške stražarje vseh pretek. Nobeno prepričevanje, da so samo borci proti komunistom ni zaleglo. Okrog sto zajetih fantov so peljali proti Logatcu, ob poti pa so se jim smejali partizani. Nekaj fantov je bilo ob poskusu pobega ustreljenih. Do Nemcev je prišla namreč podtaknjena informacija, da so ti fantje komunisti, nemški poveljnik pa je Kogovšku celo pokazal zemljevid, kjer so Rovte obkrožene z rdečo barvo, kar naj bi označevalo kot partizansko gnezdo. Prepozno so spoznali, da so bili nalagani s strani partizanskih agentov.

Žibršah in Planinah. Kdo se ne bi postavil v bran, če bi ti požigali in uničevali tvoj kraj in dom? Tako apokaliptično obdobje, ki je pripeljalo do razklanosti slovenskega naroda, opisuje Franc Kogovšek, vsa ta dejstva pa vse bolj potrjujejo tudi pričevanja do danes prestrašenih ljudi.

Robert Albreht

»ŽE ZGOLJ IZ HUMANOSTI SEM MORAL NEKAJ STORITI.«

JANEZ NOVAK PREJEL ZAHVALO ZZB ZA VREDNOTE NOB SLOVENIJE

Konec septembra je delegacija ZZB za vrednote NOB Logatec izročila Janezu Novaku, županu Loškega Potoka, posebno zahvalo za pomoč pri ohranjanju spomina na dogodke med NOB, ki mu jo je izrekla ZZB Slovenije na predlog našega članstva. V združenju smo namreč ob vsakoletnih obiskih prireditve ob obletnici dogodkov v partizanski bolnici Ogenjca opazili trud, ki ga je tamkajšnji župan vse skozi vlagal v ohranjanje spomina na tragične dogodke v poletju 1942. leta.

Sicer pa je Janez Novak naše gore list; bil je rojen v zaselku Židank v Rovtarskih Žibršah, od koder so ga vojni dogodki že kot otroka pregnali. Ko se je poročil z domačinko v Loškem Potoku, ga je pot zanesla tudi po okoliških gozdovih. Sledil je pripovedim domačinov in se nekega dne po trhli lestvi spustil v temačno kraško jamo. Še preden se je v temi nekoliko razgledal, je pod koraki začutil drobljenje kosti. Hodil je po kosteh tam preminulih! Osu-plost se je spremenila v odločitev, da je za pokojne in njih spomin treba nekaj storiti.

Pot pa ni bila lahka. Ko je pristojne opozoril na prepotreben pokop, so se pri njem najprej oglasili miličniki. Po osamosvojitvi je poizkušal temo kot podžupan občine Ribnica vnesti na dnevni red, pa so ga zavrnili, češ, da ima Ribnica že dovolj tovrstnih obeležij in spominskih prireditev. Priložnost se mu je ponudila, ko se je Loški Potok odcepil od občine Ribnica in je Janez Novak postal župan nove občine. Na pobudo občine so ustanovili društvo Ogenjca in z vztrajnim delom ponesli tragično zgodbo izven krajevnih meja.

Partizanska bolnica Ogenjca je bila ena od številnih skritih bolnic v slovenskih gozdovih, ki je nudila oskrbo ranjenim in bolnim borce. Ob bližajoči se Roški ofenzivi je njeno osebje težke ranjence iz barak preselilo v kraško jamo, jim pustilo nekaj hrane in bolničarko Mimico, da bi jih nekaj dni oskrbovala v najnujnejših potrebah. Vhod v jamo so potem od zunaj povsem zakrili. Mučne tesnobe v jami pa eden od bolnikov ni zdržal, izmuznil se je in k jami usmeril Italijane. Ranjenci so se v brezizhodnem položaju od-

Foto: Branko Rupnik

»Res ste me presenetili, prej bi kaj takega pričakoval od koga iz našega konca,« je ob prejemu zahvale poudaril župan Janez Novak.

ločili za smrt. Prosili so bolničarko, da jih pred zajetjem postreli. V temi je to po svojih močeh opravila, potem pa končala še svoje mlado življenje. Nato so jamo s strelji in bombami zasuli še Italijani. A ko se je dim razkadil, je bilo v jami poleg trinajstih trupel še vedno nekaj življenja. Trem hudo ranjenim so Italijani namenili milost in jih poslali v Ljubljansko bolnico. Tako se je ohranilo to edinstveno pričevanje o zlu in silni moči preživetja. Danes je ta zgodba podrobno opisana v knjigi dr. Aleksandra Petra - Gale Ogenjca, po njej je posnet film in TV nadaljevanka, opravljene so številne študije na temo oskrbe ranjencev v gverilskem bojevanju in na temo Ogenjca je letos diplomirala domačinka Loškega Potoka. Občini je uspelo odkupiti nekaj zemljišča in sam kraj tragedije razglasiti za kulturni spomenik z lastnostmi zgodovinskega spomenika. In vsako leto je na kraju junaštva in izdaje spominska slovesnost, ki jo je vsa leta doslej podpirala občina Loški Potok in njen dolgoletni župan, nekoč tudi naš občan, Janez Novak.

Branko Rupnik

MLEKARNA KREPKO IN GRACIA PODARILI LAZAM DEFIBRILATOR

Krajani vasi Laze in Jakovica so od sredine oktobra bogatejši za defibrilator, ki sta ga zanje kupili podjetji Gracia in Mlekarna Krepko Kele&Kele, finančna sredstva za omarico pa je prispevala Občina Logatec. Na večernem srečanju v novi sejni sobi PGD Laze-Jakovica je s pravilno uporabo naprave krajane seznanila domačinka Ana Kermavnar Marinšek, dr. med., specialistka družinske medicine, ki je prav tej temi letos posvetila svojo specialistično nalogo. Kot je povedala, je v Sloveniji 770 javno dostopnih defibrilatorjev, od tega dva v Logatcu – eden na občinski stavbi in drugi, novi, v Lazah. Nameščen bo na vratih tamkajšnje Mlekarnе Kele&Kele. V prihodnje bodo v Lazah pripravili tudi temeljne tečaje oživljanja, prijave nanje pa so zbirali že na petkovem srečanju. Pobuda za na-

kup naprave, ki rešuje človeška življenja, je prišla s strani Mirana Jernejčiča, lastnika Gracie, je povedala Sandra Turnšek, direktorica Mlekarnе Krepko Kele&Kele, ki je v projekt takoj privolila. »G. Jernejčič se je že nekaj časa dogovarjal za lokacijo postavitve defibrilatorja, vendar je bil pri tem na žalost neuspešen. Ker stoji naša mlekarna pravzaprav sredi vasi, je postavitve naprave za oživljanje prav na našem objektu logična,« pravi Turnškova in dodaja: »Naš doprinos vasi Laze pri Logatcu je pravzaprav razumljivo nadaljevanje celotne dejavnosti naše mlekarnе, ki v prvi meri upošteva zdravje človeka pri svoji proizvodnji in predelavi mleka.« Sogovornica upa, da defibrilatorja ne bo treba uporabiti, če pa že, si želi, da bi rešil človeško življenje.

Blanka Markovič Kocen

Foto: arhiv Mlekarnе Krepko Kele&Kele

Laze odslej bogatejše za defibrilator, nameščen na stavbi Mlekarnе Krepko Kele&Kele.

AMERIČANOM V SPOMIN

SPOMENIK PADLEMU AMERIŠKEMU BOMNIKU

15. oktobra 2014 je bil v spomin na posadko ameriškega bombnika B-24H Liberator postavljen spomenik. 25. februarja 1944 je bilo to letalo v formaciji ostalih bombnikov na poti iz oporišča v južni Italiji proti nemškemu Regensburgu z misijo bombardiranja tovarne nemških letal Messerschmitt. V pozno dopoldanskih urah je bilo letalo napadeno s strani Messerschmittovih lovcev in tako močno poškodovano, da je strmoglavilo v bližini Logatca, na predel Kotlic. Pravočasno je uspelo izskočiti petim članom posadke, drugih pet pa je v strmoglavljenem letalu dočakala temna usoda.

Avtor spomenika, Raul Semenič, je datum postavitve izbral z namenom. Tega dne leta 2013 je na svoj »zadnji let« v starosti 91 let odšel še zadnji član posadke, ki si je s skokom iz gorečega letala skoraj 70. let pred tem rešil življenje. Lokacijo spomenika je izbral Frančišek Mihevc s svojo družino, lastnik parcele. Pri nastanku spomenika so sodelovali tako Slovenci kot Američani. Sliko bombnika je prispeval ameriški ilustrator Bob Engle, ki je tudi osebno povezan s težkimi bombniki. Njegov oče je bil pilot v ameriški vojski in je med 2. svetovno vojno pilotiral letečo trdnjavo B-17. Spomenik je zelo skrbno in s posebnim občutkom izdelal Peter Svete iz Podpeči, Jože Drešar, Igor Brozovič in Nejc Kastelic so ga z avtorjevo pomočjo postavili, Branko Rupnik iz Žibrš pa je intenzivno pomagal skozi celotni postopek. Kakšnega izgleda mora biti spomenik, da bo poseben in s pravo pieteto nosil svoje sporočilo, si je zamislil Raul Semenič. Del sredstev za spomenik in njegovo postavitve pa je prispevala tudi Občina Logatec.

Spomenik je postavljen v bližini padca letala, na čudovitem predelu, in sicer na obronku gozda, pod katerim se do ceste razprostira večja jasa. Spomenik ima obliko dela repa letala, ki je tako zelo značilen za to vrsto bombnika. Liberatorjev rep je bil namreč sestavljen iz več delov, najbolj izstopajoča pa sta bila vertikalna repna stabilizatorja, ki sta v višino meri-

la kar okrog 3 metre. Zaradi oblike in velikosti so ju letalci v šali imenovali skedenjska vrata. Spomenik v Kotlicah je seveda manjše dimenzije, je pa tretji spomenik v Sloveniji, ki je bil leta 2014 postavljen v spomin na ameriška letala in posadke, ki so 1944 na slovenskih tleh zaključile celotni ali določen del svojega poslanstva. Igor Verdev je raziskoval zgodbo in v Andražu v Spodnjiesavinski dolini postavil spomenik posadki leteče trdnjave B-17 z imenom Dark Eyes. Marko Zdovec je raziskal usodo Liberatorja B-24 z imenom Peacemaker, ki je 25. februarja 1944 strmoglavil v Vrbi pri Dobrni in junija 2014 postavil spomenik. Nanj so ponosni tudi sorodniki članov posadke, ki so prav zaradi postavitve spomenika prišli v Slovenijo. 15. oktobra 2014 pa je bil svojemu namenu predan tudi spomenik, posvečen v Logatcu strmoglavljenemu letalu z imenom Double Trouble in njegovi posadki. 25. februarja 1944 je bilo v okviru misije Big week izgubljenih kar 25 B-24 Liberatorjev, v sklopu celotne misije, ki je trajala od 20. do 26. februarja 1944 pa 226 težkih bombnikov in 28 lovcev. Ameriška vojska je, po podatkih Wikipedie, med decembrom 1941 in avgustom 1945 izgubila 65.164 letal, do tega na neameriških tleh 43.581 in 21.583 znotraj ZDA. Sama pa je v tem obdobju uničila 40.259 sovražnikovih letal.

Viktor Rudolf

60 LET LOGAŠKIH NOVIC

Mirno in tiho je mimo nas šla častitljiva 60-letnica Logaških novic. Marca 1954 je izšla prva številka glasila: Logaške novice: informativni vestnik delavskega sveta Kli. V vseh teh letih so Logaške novice doživele veliko sprememb. Menjavalo se je uredništvo, podnaslov, pa tudi izdajatelj in ciljna publika, saj so v začetku bile Logaške novice tovarniško glasilo, kasneje pa glasilo vseh občanov občine Logatec. Leta 1957 so Logaške novice prenehale izhajati (Izjema je posebna št. 1. 1958, ki je bila posvečena 50-letnici organiziranega športa v Logatcu (Sokolskega društva)). Ponovno so jih oživili Albin Čuk, Tatjana (Leskovec) Štirn in Anton Antičević 1. 1970. O podrobnostih in posebnostih izhajanj Logaških novic sem pisal že spomladi 1. 2009 (<http://www.logatec.si/index.php/homepage/logake-novice>), zato se zdaj ne bi ponavljal. Pred leti se je pojavila ideja o privatizaciji Logaških novic oz. da bi prešle pod okrilje Notranjskih (-kraških)no-

Foto: digitalni arhiv

vic, kamor bi se seveda stekala občinska sredstva. Zamisel je naletela na negodovanje občanov in na srečo so Logaške novice ostale doma na varnem. Čestitke in še na mnoga leta! Ob prvonovembrskih praznikov naj bo omemba jubileja hkrati tudi spomin na preminule ustvarjalce Logaških novic.

Gvido Komar

Foto: Viktor Rudolf

V predelu Kotlic blizu Logatca sedaj stoji spomenik na padli ameriški bombnik B-24H Liberator.

INTERPRETINJA PRASTARIH GLASOV

DARINKA LAPAJNE, UMETNICA Z GLINO

Darinka je mojstrica raku tehnike, posebne vrste žganja, katerega ime je vpleteno tudi pod ime njene ustvarjanja, pod katerim ga lahko poiščemo na spletu: www.rakuart.si. Zvrst raku je izjemno stara, znana je iz Japonske, njena zgodovina pa sega vse tja do 15. stoletja. Gre za drugo zaporedno pečenje. Izdelke odpelje na žganje v Koper, kjer ima poseben prostor za to, raku tehnika pa zajema odvzem kisika še žarečim predmetom, kar stori bodisi z žagovino bodisi z listjem. Uporablja sicer tudi različne glazure, obarvanje pa je tudi sad rakuja, pri katerem glino obarva dim. To pomeni, da mora biti kljub premišljenemu delu odprta tudi do določene mere slučajnosti.

Veliko njenega dela je zgrajenega s svaljkanjem, ki terja dosti potrpljenja, saj se izdelek postopno gradi z zlepljenimi kačastimi svaljki iz gline. Včasih se kačasti svaljki rahlo poznajo, kar pa je dodana vrednost, saj to kaže na ročno delo in vložen trud ter doda nekaj človeške toplote. Tako nastajajo posode, vaze, krožniki in drugi uporabno-dekorativni izdelki. Predstavljam si jih tako v minimalistično kot tradicionalno opremljenem domu. Del njenega opusa so tudi »slike iz gline«, na katerih so ujete predvsem krajine. Tu pride še bolj do izraza barva, preseneti pa gibanje, na primer valovanje vode, ki ji ga uspe ujeti v relief. Te slike dišijo po Mediteranu in naravnem okolju. Nisem še videla takih reliefov, ki statično glino opremijo z lesenim okvirjem – pri izdelavi katerega sodeluje mizar – in tako združijo dva materiala, neločljivo povezana z naravo, navsezadnje pa tudi med sabo, saj drevesa rastejo iz zemlje, v kateri najdemo dragoceno glino. Zraven za barvo

Foto: arhiv umetnice

Darinkini izdelki so zelo raznoliki: od stenskih ur do skled, krožnikov, luči in celo nakita.

Foto: arhiv umetnice

Darinka Lapajne je med drugim tudi mojstrica raku tehnike.

poskrbi še dim, kot že omenjeno, ki napravi plemenit vtis. Tako je vsaka stvaritev deloma prepuščena tudi naključnim barvnim spojem, naključju življenja.

Ko vzamem v roke njeno vazo, me izjemno preseneti njena mehkoba, saj je na otip kot iz žameta. Razloži mi, da gre za učinek tehnike »terra sigillata«, ki je starodavna, že od antične kulture poznana tehnika zapiranja vseh por gline s premazom. Izdelki so tako koži prijazni in delujejo mehki tako na zunaj kot na dotik.

Ves čas pogovorov z umetniki iz Logatca ugotavljamo, da je Logatec zelo povezan s klekljanjem, da je to še vedno prisotno, poznano in cenjeno. Tudi Darinka ljubi idrijske čipke, ki jih povzdigne s svojo re-interpretacijo kulturne dediščine v keramiki. Čipke rada odtisne v glino ter napravi filingranski relief. Pove, da ima sama tudi doma lepo zbirko čipk, ki jih zelo občuduje in se zaveda, koliko dela je prepletenega v njihovih nitih. Umetnica ima vsekakor izjemen občutek za tradicijo, ki se pri njej izčisti v arhetske oblike. Tako te njeno delo spominja na nekaj davnega, domačega, nadvse elegantnega in človeško toplega, kar je možno doseči tudi v sodobnosti, a le, če znaš s pravo mero črpati iz ustvarjalne dediščine. Meni, da je pomembno, da od nekod izhajamo, da imamo korenine

in da jih vpletemo v svoje ustvarjanje, saj nihče ni svoj kontinent, vsi nekje koreninimo.

V Darinkinem opusu najdemo tudi stenske ure, ki jih krasi odtis idrijske čipke, zanimive krožnike, vaze s pridihom prastarih znanj in oblik, barvite obešalnike v oblikah na primer ribic, sklede, skulpture in tudi nakit. Slednji je enostavnih oblik, pogosto ga krasijo čipke in različne barvne note.

Ko pa jo naposled vprašam še, s kakšnim tipom izdelkov je pravzaprav začela, mi pove, da so bili začetek podstavki za luči. »Izdelujem svoje luči,« pove in jih že teče iskat, saj si ne predstavljam, kako izgleda iz keramike izdelana luč. Že prinese nadvse eleganten bel podstavek za luči in pove, da tudi senčila sešije in izbere sama: »Iz prave, organske svile, saj bi bilo škoda dodajati umeten material glinenemu podstavku.« Te luči so res nekaj izjemnega, razkrivajo spretno natančnost, prefinjen okus in občutek za klasiko opremljanja, hkrati pa imajo na sebi nekaj pravljničnega. Mogoče imajo tudi zato svetilke pridobljeno pozitivno mnenje Slovenske obrtne zbornice kot slovenska umetnostna obrt.

Ivana Zajc

Z NOVO MOČJO NAPREJ

DEJAN ŠRAML, NOVI SEKRE TAR O OZ LOGATEC

O bmočna obrtno-podjetniška zbornica je poleti ostala brez sekretarja, zato je do pozne jeseni delovala »v omejenem obsegu«, samo med uradnimi urami. Poskrbljeno je bilo za redno obveščanje članov, svetovanje, z enomesečnim premorom tudi za storitve VEM. Več, žal, ni bilo mogoče storiti.

Novembra pa je z delom začel novi sekretar, Dejan Šraml. Zbornica bo tako lahko spet polno delovala. Pričakovati je, da bo svoje dosedanje delovanje še okrepila, saj je sekretar že med postopkom izbiranja izmed prijavljenih kandidatov predstavil svoje videnje utrjevanja in širitve področij, na katerih naj bi se zbornica čvrsteje uveljavila. Po eni plati naj bi to čutili člani, po drugi pa dejavniki in organizacije zunaj zborničnega sistema. Vzpostaviti želi odprt dialog z vsemi, ki lahko kaj pripomorejo k izboljšanju poslovnega okolja. Med pomembnimi oblikovalci tega okolja je zagotovo tudi lokalna skupnost, občina torej. Novembra in decembra zbornico čaka veliko dela. Najprej mora opraviti volitve svojih organov, kar je pomembna naloga, kjer se uresničujeta aktivna in pasivna volilna pravica članov. Do nje ne bi smeli biti indiferentni. Pri tem si je zbornica postavila kriterij, ki se ji utegne še otepati, čeprav je povsem razumljiv in razumen: kandidirajo - in izvoljeni so lahko - le člani s poravnanimi članskimi obveznostmi. Dandanes pa se kaj hitro lahko zgodi, da takrat, ko bi bilo treba kaj plačati, preprosto ni denar-

Foto: J. G.

Dejan Šraml, novi sekretar OOO Logatec

ja, četudi je zasluženega in zaračunanega veliko, prilivov pa ni. To je podjetniška resničnost, ki jo večina ne kaže rada, a je še kako kruto resnična.

Poleg volitev bo letos znova tudi prireditelj, namenjena otrokom, pa srečanje članov. Pripraviti bo treba delovni in finančni načrt za prihodnje leto, pa poročilo o letošnjem delu in poslovanju. Vse to navzven. Navznoter pa bo treba najti ustrezne komunikacijske poti člani-zbornica in obratno, utrditi in razširiti obseg tim. paketa SKUPAJ, s katerim zbornica članom omogoča cenejši dostop do storitev (kar je v današnjih zaostrenih pogojih poslovanja še kako dobrodošlo), koristno pa je za vse udeležence.

Zbornica o svojem delu obvešča javnost prek svoje spletne strani OOO Logatec, člane pa poleg tega še s prispevki v glasilu Krpanov glas, prek elektronske pošte in s pisnimi obvestili. Krpanov glas družno izdajajo logaška, postojnska in vrhniška zbornica. V njem mesečno obveščajo člane o svojem delu, napovedujejo izobraževalne in druge dogodke, seznanjajo pa jih tudi z novostmi s področja strokovnih sekcij, zakonodaje, poslovanja, inšpekcijskih zahtev, promocijskih in drugih dejavnosti. Članstvo v zbornici je prostovoljno. Kdor se včlani, lahko s preudarnim ravnanjem in uresničljivimi zahtevami iz njega dobi več, kot da. Pri tem je pomembno, da ta več ne gre na škodo drugih članov. Članstvo je odprto vsem poslovnim subjektom. Pozanimajte se o tem.

Jan Turk

MONOLIT NA KALCAH

P oznani logaški obrtnik Srečo Brus, upokojeni direktor železokrivske firme FEBRUS D.O.O., je ob svojem bivališču na Kalcah postavil mejno ograjo iz neobdelanega apnenčevega skalovja. Zaključena je z monolitom enake sestave. Ta izjemna monolitna skala je težka ca 9 ton in so jo izkopali iz zemlje v Logu – Hotedršici. Tam gradijo kanalizacijo, Srečo pa ima slučajno na trasi svojo parcelo. Takoj je organiziral nalaganje in prevoz monolita na lokacijo pri svojem bivališču. Ta neobičajni tovor je prepeljala logaška firma Šušteršič. Srečo pa je, kakor sam pove, za svojo dušo, postavil skalo pokonci in jo vbetoniral v podlago tako močno, da je tudi potres ne premakne.

Južnejše območje Logateca leži na apnencu, tod so tudi prisotni kraški pojavi, od površinske skalovitosti, vrtač, do ponorov in podzemnih tokov. Skalovje iz apnenca so Logatčani nekdaj rabili pri gradnji mlinskih jezov na Logaščici. Iz takega vzroka izvira poznana »korenova skala« ob gozdni cesti v Lom, ki je furmanom padla z voza, pa je enostavno niso več mogli naložiti.

Naj monolit varno stoji in postane turistična znamenitost na Kalcah.

Jože Omerzu

Foto: Jože Omerzu

Srečo Brus s Kalc je izkopani monolit zabetoniral v ograjo svojega doma.

Z ROKO V ROKI ZA SOLJUDI

DOBRODELNI KONCERT ŽUPNIJSKE KARITAS LOGATEC

Tradicionalni dobrodelni koncert je potekal v nedeljo, 26. oktobra 2014 ob 18. uri, v večnamenski športni dvorani Logatec. Z zbranimi sredstvi želijo pomagati našim občanom, ki so se znašli v stiski. Logaška Karitas pomoči potrebnim vsak mesec pomaga s plačili položnic, razdeljuje jim pakeete hrane, jih oskrbuje z oblačili in drugimi za življenje potrebnimi sredstvi. Velik poudarek dajejo tudi obiskom ostarelih, bolnih in trpečih. Sodelavcem Karitas so se tokrat pridružili in združili moči: Vipavski tamburaši, Tanja Žagar, mešani pevski zbor župnije Zavrtec,

mladinski pevski zbor Adoramus, Marko Nzobandora, mešani pevski zbor Adoramus, skupina Odsev, duo harmonik Cigale – Petrič. Zbrane je nagovoril tudi župan občine Logatec Berto Menard. V prijetnem nedeljskem večeru smo slišali čudovito glasbo sodelujočih, program pa je s svojim humorističnim povezovanjem popestril igralec Miha Brajnik. Tudi tokrat so sodelavci Karitas dokazali, da le nesebična pomoč lahko polepša življenje ljudi, ki so se znašli na robu družbe. Po besedah Marije Klančar, tajnika Župnijske Karitas Logatec, se je število prosilcev za pomoč v za-

dnjem obdobju povečalo, zato so vsem sodelujočim hvaležni za izkazano pomoč, obiskovalcem pa za njihovo udeležbo in pozornost. Z zbranimi sredstvi bodo v Karitas lahko še lepše izpolnjevali poslanstvo, ki jim je zaupano. Po svojih močeh lahko tudi sami pomagamo skozi vso leto, med drugim tudi s prispevki, ki jih lahko nakažemo na račun Župnijske Karitas Logatec: Župnijska Karitas Logatec, TRR: SI56 1914 6500 3635 809, Deželna banka Slovenije, sklic: prostovoljni prispevek.

Luka Škrlić

OSMIM TALCEM V SPOMIN – LJUBGOJNA

Osnovna šola v Dolnjem Logatcu nosi ime po osmih Logaščanih, ki jih je italijanski okupator 23. 6. 1942 kot talce pokončal na koncu vasi Ljubgojna. Že vrsto let ob dnevu spomina na mrtve učenci Osnovne šole 8 talcev Logatec pripravljajo spominsko slovesnost pri spomeniku v Ljubgojni, ki se jim pridružijo člani in članice Združenja borcev za vrednote NOB Logatec. Tokratna slovesnost je bila v četrtek 23. oktobra dopoldne. Učenci so ob pomoči mentoric Vesne Šošter in Melite Sark Mihevc pripravili krajši program, v katerem so nam Nina Zidarič, Tina Šajn, Marko Ribič in Gašper Klanjšček najprej predstavili, kaj se je dogajalo tistega dne pred 72 leti. Program so popestrili glasbeniki Meta Stražišar (saksofon), Blaž Modrijan (rog) ter kitarista Sven Gorjanec in Žiga Bogataj. Sodelovale so tudi recitatorke: Maruša Mihevc, Lina Potočnik in Hana Vnuk. Spominske slovesnosti so se udeležili tudi svojci talcev, hči Ivana Korenča,

sin Edvarda Lenarčiča in brat Draga Vilarja ter gostje župan občine Horjul Janko Prebil, ki je poskrbel, da sta spomenik in njegova okolica lepo urejena in člani in članice KO ZB Horjul.

Brane Pevec

Foto: Brane Pevec

Že vrsto let pri spomeniku v Ljubgojni učenci Osnovne šole 8 talcev Logatec pripravljajo spominsko slovesnost.

MOČ MISLI IN DOBRO POČUTJE

Kaj vpliva na naše počutje? Vpliv iz okolice je veliko, prav tako jih veliko prihaja iz naših misli. Slabe misli, občutek manjvrednosti, strah, pesimizem, prepričanost v neuspeh in podobno slabša naše psihično počutje, kasneje se lahko zaradi tega slabo počutimo tudi telesno. Kako do tega pride?

Naše misli niso prazen nič, so energija, elektromagnetni signali, ki jih oddajajo naši možgani med delovanjem, ko razmišljam. Ko so misli dobre, mime, je tudi energija v njih mirna, blagodejna, nas vedri. Po drugi strani slabše misli v sebi nosijo slab naboj, ki zelo hitro vpliva na našo dobro voljo, jo načne, upade nam zagon, in glej ga zlomka, pride še več slabih misli. Ujamemo se v začaran krog, ki nam odzira dobro voljo in motivacijo. Kako ven, s čim si pomagati do boljših misli?

Treba se je zavedati, da nam bo dobra volja prinašala za nas bolj ugodne prihodnje dogodke. Ko se nato zares odločimo, ko imamo dovolj tavanja v nemiru in obremenjenosti, in si trdno želimo spremembe, želimo v sebi ustvariti vedrost, bo ta tudi prišla, le pogoje zanjo moramo ustvariti. Odločitev pa je prvi korak. Osnova je nato dihanje, nadzorovano, s polnimi pljuči, in dolgi, počasni izdihi skozi skoraj zaprta usta, da nam že prične zmanjkovati sape. Kjerkoli, kadarkoli, tudi med vožnjo ali hojo. Znanstveno je dokazano, da manj kisika možgane preklopi v zmanjšano

delovanje, kar misli počasi umirja. S takim dihanjem se hkrati umirja in sprošča tudi telo, mišice so bolj sproščene. Z osredotočanjem na dihanje tudi preusmerimo pozornost. Ko se do neke mere pomirimo z dihanjem, poizkusimo misliti na stvari, ki nas veselijo, ob katerih res uživamo. Če jih ni, pomislimo na otroštvo, kaj nam je vzbujalo radost. In prav tako, ko si lahko nekdo v notranosti prigovarja, da ni nič vreden, da je izgubljen, si lahko nato pričnemo prigovarjati, da zmoremo, da bomo uspeli, da smo vredni in da bo kmalu posijalo sonce, da so trenutne situacije le naše preizkušnje. Tako ustvarjamo okoliščine za dobro voljo, le malo potrpežljivosti in zaupanja potrebujemo in smo na dobri poti.

Z dobro voljo odkrijemo uživanje v vsakdanu z ljudmi v naši okolici, malokatera stvar nam je težka, kar naenkrat so situacije samo izzivi, ne več težave in problemi. Tako pride umirjeno življenje, ki nam da obilo možnosti za ustvarjanje in napredek, saj nam nemir in bremena odvzemajo čas, miselno kapaciteto in energijo, ki bi jo lahko sicer porabili za konkretne, pomembne, življenjske stvari, ki štejejo. Torej zadihajmo, ustvarjajmo dobro počutje in pojdemo tja, kamor si vsi želimo, v mirno življenje, ki nas čaka takoj za sosednjim vogalom.

Miha Pečenik

ODSLEJ NA MEDMREŽJU IN ŠE NA KRATKO O HIDROLATIH

DRUŠTVO ZA ZDRAVILNE RASTLINE OGNJIČ LOGATEC

Društvo za zdravilne rastline Ognjič Logatec je sedaj moč najti tudi na internetu: www.ognjic-logatec.si. Takole nas pozdravijo: »Pozdravljeni zeliščarji! Naša želja je, da predstavimo »moč« narave, ki se skriva v brhkih rastlinah. Z vami delimo naša mišljenja, ideje, novice ... ne nazadnje pa se tu in tam tudi podružimo. Vljudno vabljeni v našo družbo!« Naj dodam še misel predsednice Metke Rupnik, ki je na enem od predavanj povedala: »Vedno je samo dobro, nič ni politike, nič ne tekmuje, samo učimo se in izdelujemo izdelke.« Obiščite njihovo internetno stran, kjer je moč najti koristne nasvete, recepte, se poučiti o zeliščih, izmenjavati izkušnje, poklepetati na face booku, twitterju. Seveda ste vabljeni tudi na predavanja in srečanja. O samooskrbi je predavala Tamara Urbančič v novembru, 9. decembra ob 17. uri pa vsi vabljeni na »Čajanko«, kjer bo govora o minulem letu, načrtih

za prihodnje. Ja, pa čaj in kakšen priboljšek tudi ne bo manjkal! Na kratko še o predavanju, ki je bilo v torek 14. oktobra zvečer v jedilnici OŠ 8 talcev v Logatcu. Melani Kovač je spregovorila o hidrolatih in njihovi uporabi. Hidrolat je so-proizvod procesa destilacije rastlinskega materiala, pri katerem se pridobivajo eterična olja. Ko se para ohladi in kondenzira, se netopne komponente v vodi ločijo od ostale tekočine. To je eterično olje, hidrolat pa je preostala tekočina. Hidrolati so zelo primerni tako za dojenčke, kot starejše osebe, skratka za tiste, za katere bi bila eterična olja premočna. Pomagajo omiliti simptome različnih bolezni, uporabljamo jih lahko v prehrani in pa v kozmetiki. Na predavanju je Melani Kovač prikazala delovanje destilatorja, ponudila pa tudi vrsto receptov.

Brane Pevec

Foto: Brane Pevec

Melani Kovač prikazuje nastanek hidrolata.

DAN SPOMINA NA MRTVE

ŽALNE SLOVESNOSTI V LOGATCU

Ob Dnevu spomina na mrtve so bile tudi letos v naši občini žalne slovesnosti. Člani Združenja borcev za vrednote NOB Logatec so organizirali spominske slovesnosti pred spomenikom v Lazah, pred spomenikom pri Kramarju v Dolenjem Logatcu in pri spomeniku pred gradom v Gorenjem Logatcu. Osrednjo slovesnost pri spomeniku I. svetovne vojne v Dolenjem Logatcu (Kapela sv. Jožefa) je organizirala občina, bila je dan pred prazniki ob 17. uri. Sodelovali so učenci OŠ 8.talcev Logatec (recitacije) in Glasbene šole Logatec (trio flavt) ter župan Berto Menard. Ob dnevu reformacije je spregovoril o Primožu Trubarju, ki je pred dobrimi 500 leti sodeloval v obsežnem reformacijskem gibanju, gibanju za človekovo in družbeno prenovo, ki nam je dalo prvi tiskani knjigi v domačem jeziku. Spomnil nas je tudi na pomembne Logatčane: Jožeta Plečnika, ki je s svojimi deli ponesel ime naše dežele po vsej Evropi; na Franceta Punčuha, ki je kot jugoslovanski diplomat v drugi svetovni vojni v Pragi številnim Judom pomagal pobegniti iz varšavskega geta, in na Andreja Gosarja -pravnika, politika, sociologa in pedagoga, predvsem pa velikega humanista. Ob Dnevu spomina na mrtve pa je dejal, da moramo biti hvaležni vsem žrtvam od Tolminskih uporov, obeh svetovnih vojn in tudi zadnje, ki nam je končno prineslo samostojno državo. Pri tem pa ne smemo pozabiti na tiste, ki živijo okoli nas in so potrebni pomoči. Na njih je mislil tudi Tone Pavček v pesmi Ta svet je lep, ki nam jo je podal mladi Filip: » Ta svet je lep, če nekomu nekaj daš; ta svet je lep, če nekoga rad imaš, če stisneš roko komu, ki ga kaj boli; ta svet je lep, če si človek do ljudi.«

Brane Pevec

Foto: Brane Pevec

Osrednja komemoracija se je v organizaciji občine odvila pred kapelico padlim v 1. sv. vojni.

Foto: Brane Pevec

Združenje borcev za vrednote NOB Logatec je komemoracije med drugim organiziralo tudi pri spomeniku v Gorenjem Logatcu.

»POŠTENO BI BILO, DA BI TAM POSTAVILI VSAJ SPOMINSKO ZNAMENJE.«

POGOVOR Z JANEZOM J. ŠVAJNCERJEM

Janez J. Švajncер, zgodovinar, pisatelj, novinar, muzealec, pravnik, urednik, veteran vojne za Slovenijo in lastnik vojnega muzeja v Gornjem Logatcu, je pred časom izdal novo knjigo o Generalu Maistru, »najbolj svetlem liku slovenske zgodovine«, kot ga imenuje. Je pa tudi odličen poznavalec 1. svetovne vojne. In ker prav letos mineva 100 let od njenega začetka, sem ga prosila, da nam o tem obdobju pove kaj zanimivega. Seveda pa se nisem mogla izogniti tudi drugim zanimivim temam. Ko sva se dogovarjala za intervju, me je opozoril, naj ne pričakujem preveč, češ, da je z leti ogenj ugasnil. Pa sem spoznala človeka z neskončno energijo, voljo in tistim ognjem v očeh, ki priča, da gre za človeka, ki živi in dela s srcem.

Pred časom ste izdali svoje novo delo General Maister – zamolčano. Bi lahko bralcem Logaških odkrili, zakaj je bil v času »nekdanje oblasti« zamolčan?

Za to obstaja več razlogov. Eden izmed njih je bil ta, da majhni ljudje mislijo, da bodo veliki, če bodo resnično velike ljudi delali majhne. Edvard Kardelj, Mitja Ribičič, Sergej Kraigher so bili majhni ljudje, pri čemer ne mislim samo na njihovo telesno pojavo, ampak tudi na njihova dejanja. Ribičič in Kraigher sta bila med drugo svetovno vojno na Pohorju odgovorna za ubijanja partizanov, zaradi česar sta bila oba odstavljena, Sergeja Kraigherja so celo izključili iz Partije, zato je bilo pravzaprav nerazumljivo, da sta prav onadva po vojni naredila takšno kariero. Bila sta tudi voditelja Slovenije, ko so me leta 1978 zaradi mojega odnosa do generala Maistra odstavili kot glavnega urednika Večera. Na sestanku mariborske politične koordinacije so se voditelji pogovarjali, kako bodo vrgli Maistrov kip iz občinske hiše. To so tudi storili. V soboto je bil odstranjen, v ponedeljek sem objavil protest, v torek so mi sporočili, da bom odstavljen po naglem postopku.

Pa vas, zdi se, to ni ustavilo, saj ste še istega leta dali pobudo in izdelali spominsko medaljo za borce-prostovoljce za severno mejo 1918-1919. Nato je nastal Spominski zbornik, pa zbornik Boj za Maribor in knjiga Slovenska vojska 1918-1919. Od kod ta vztrajnost?

To so geni. Mama je bila pesnica, oče pi-

satelj, pradedek je bil brat pisatelja Franca Ksaverja Meška. To se prenaša iz roda v rod, tako je šlo to z mene na mojega sina Jurija. Morda je moja le trma. A nekaj trme je treba. Otroštvo sem namreč preživel pri starih starših na kmetiji v Slovenskih Goricah. Tam, to je bil tudi moj pravi dom, sem prejel dve merili: slovensko nacionalno samozavest in kmečko trmo: stojim na svoji zemlji in ne boste me premaknili.

Prihajate iz ugledne, ustvarjalne, mariborske družine; vaš oče je bil znani pisatelj Janez Švajncер. Tudi vaša sestra je izdala kar nekaj pesniških zbirk in otroške zgodbe - letos je prejela Glazerjevo listino za literaturo in sodobno misel. Plodovit pisec ste tudi vi ...

Oče in mama sta bila umetnika. Nanju imam lepe spomine. S sestro sta naju v prvih letih otroštva poslala živeti k maminim staršem na kmetijo, onadva pa sta živela v Mariboru, tako sem pristen osebni odnos z očetom vzpostavil veliko pozneje, po 5. razredu osnovne šole. Očeta se posebej spomnim s tistega dne, ko so me odstavljali kot glavnega urednika Večera. Bilo je v veliki dvorani doma političnih organizacij v Mariboru. Predlogu za mojo odstavitev je sledilo glasovanje. Na vprašanje, kdo je za mojo odstavitev, je vsa dvorana dvignila roke. Ko so vprašali, kdo je proti, se je čisto zadaj dvignila ena sama roka, roka mojega očeta. Ko so mojo odstavitev razglasili, je v tistem trenutku moj oče vstal in protestno, v mrtvaški tišini, mirmo, mimo vseh in vsem na očeh odšel iz dvorane. To je bilo nekaj najlepšega, kar je kdo kdaj storil zame.

Ste avtor odlikovanj za novo slovensko vojsko po osamosvojitvi Slovenije leta 1991. Najvišje poveljniško odlikovanje sta prav red in medalja generala Maistra. Kako so ideje oz. odlikovanja nastajala? Kje ste dobili navdih?

Odlikovanja so nastala, ker jih je slovenska vojska, prej Teritorialna obramba, potrebovala. Narisal sem skice in jih predal ministru. Vojna za Slovenijo je bila namreč pomota. Tisti, ki so bili na čelu, so nanjo drugače gledali kot tisti, ki so jo izvajali. »Ta mali«, navadni vojaki in policisti, so to vzeli zares. Slovenski vojaki so se pokazali kot pogumni ljudje in izredni poveljniki. Treba je bilo podeliti priznanja za junaštva

v osamosvojitveni vojni. General Maister pa je najvišje odlikovanje prav zato, ker gre za najbolj svetel lik slovenske zgodovine. Leta 1992 je bila potem imenovana posebna komisija za odlikovanja na državni ravni, predsedoval ji je dr. Matjaž Kmecl, v katero sem prišel kot predstavnik Ministrstva za obrambo in nove slovenske vojske. Sestali smo se prvič in drugič in že imeli dodelan sistem slovenskih odlikovanj, kot jih narekuje francoska legija časti. Prepričan sem bil, da je bila stvar popolnoma jasna. Nato pa je na 4. seji dr. Kmecl dejal, da je naš dogovor odveč in da bomo imeli odlikovanja, kot jih bo predstavil g. Jelinčič. Vsi smo debelo gledali. Nato Jelinčič vzame v roke svoje skice in jih predstavi. Nad temi odlikovanji sem bil zgrožen, saj barve in oblike niso spominjale na odlikovanja – nobene povezave s slovensko državo ni bilo. Jaz sem povedal, da to ne morejo biti odlikovanja slovenske države. Svet je vendarle tako urejen, da veljajo določene zakonitosti. Ker pa moja beseda ni nič štetla, sem komisijo zapustil. S tem sem pač izrazil svoj protest. Točno ta odlikovanja so potem povzdignili v odlikovanja RS. Menim, da so v posmeh naši državi in tistim, ki jih podeljujejo. O tem sem že nekajkrat pisal – gre vendarle za neka protokolarna pravila. Legija časti je namreč svetu dala sistem odlikovanj s petimi stopnjami, ki so rangirane glede na osebnost, ki se ji odlikovanje podeljuje: 1. stopnja je vedno zvezda in lenta, 2. stopnja je vedno zvezda in križ okoli vratu, 3. stopnja je križ okoli vratu, 4. stopnja je zlato in 5. stopnja srebrno odlikovanje. Vse to sem napisal tudi v knjigi o Generalu Maistru.

V knjigi Zima 1994 natančno opišete leto 1994, ko ste bili zaposleni na Ministrstvu za obrambo, predavali na častniški šoli in med drugim urejali časopis Slovenska vojska, katerega avtor ste, ne?

Ja, v vojski sta bili dve dolžnosti, ki sta držali vojsko pokonci, to sta bili komandir in komisar. Teritorialna obramba v jugoslovanskih časih je tudi imela politkomisarja. Ko smo naredili slovensko vojsko, beseda politkomisar ni več ustrezala našemu besednjaku; novi časi, nova družbena ureditev. Ker pa je to nekdo moral delati, smo rekli, da bomo imeli pomočnike za domovinsko vzgojo. Tako je vsak komandir namesto prejšnjega politkomisarja imel pomočnika

Foto: Nicolas Sautet

Janez J. Švajncercer v Vojnem muzeju Logatec

za domovinsko vzgojo. Imenovali so nas domovinci. Jaz pa sem bil načelnik vseh teh domovincev, kar pomeni, da sem pri generalu Slaparju dejansko opravljал naloge politkomisarja slovenske vojske. V moji pristojnosti je bilo vse, kar je spadalo v pristojnosti politkomisarja, torej vojna morala, sem sodijo tudi priznanja, pa tudi motivacija; to pa je tako širok pojem, da sem sodi praktično vse; od časopisa, do informiranja, do vojnega muzeja. Vse to je najprej pokrival Oddelek za domovinsko vzgojo, jaz sem bil njegov načelnik, pozneje pa Uprava za vojaške zadeve, bil sem direktor te Uprave in hkrati podsekretar Ministrstva za obrambo s činom generalmajor. Vojni muzej RS je bil moj edini neuresničen cilj; vse drugo – od koračnice, glasbe, zastav, do odlikovanj, časopisa - vse, kar sem si zamislil, sem uspel uresničiti; samo vojnega muzeja ne. In tega tedanjemu ministru ne bom nikoli pozabil.

V slovenski vojski ste bili tako rekoč desna roka Janeza Janše. Pa vas je, zdi se, žrtvoval za »višje politične cilje«. Zakaj? Ste preveč neposredni in odkritosrčni?

Janez Janša je vse ljudi držal nekako na distanci. Ko mu je človek prišel preveč blizu, ni bilo dobro. In jaz sem bil eden redkih, ki mu je očitno prišel preblizu. Mislim, da sva se močno zblížala v nočeh na republiški koordinaciji. Šlo je za majhen prostor, v katerem smo sedeli v krogu iz miz, po trije

iz slovenske vojske, trije iz policije, po dva z ministrstva za obrambo, dva iz notranjih zadev. In tja so prihajali vsi od vrhovnega komandanta naprej. Tam je bilo središče organiziranega odpora Slovenije. Zadaj smo imeli sobo, kjer nikoli ni gorela luč. Ko si bil utrujen, si se pač tja ulegel. Posebej sta imela sobi za spanje skupaj samo Janez Janša in Igor Bavčar, posebno sobo sta imela še Janez Slapar in Miran Bogataj, zaradi narave njegovega dela je imel poseben prostor tudi Andrej Lovšin. Vsi ukazi in vsa poročila - vse je bilo oziroma je šlo ven s koordinacije in prihajalo vanjo. Bil sem tudi edini, ki je lahko šel buditi ministra, če je bilo res kaj nujnega. Bil sem pač resen in najstarejši. Mislim, da gre za psihološke, ne za politične elemente. Morda pa sem bil res tudi preveč neposreden in odkrit. Drugačen pač ne znam biti, pa tudi nimam namena. Štajerci imamo nekaj drugačnih lastnosti kot Ljubljanci. V našem koncu je pač več odkritosrčnosti. To svojo štajersko mentaliteto vedno nosim s seboj. Janez Janša pa prej ali slej odvrže vsakogar iz svoje bližine.

Zanimivo je prebiranje Zime 1994, kjer pravite, da bi se predstava o sedanji slovenski eliti podršla, če bi našli vse, ki so nekoč delali za t. i. obveščevalno službo. Prekinitev z nekdanjim režimom v samostojni slovenski državi je torej laž?

Kdaj in kje pa je sploh prišlo do prekini-

tve? Isti ljudje, ki so vodili Socialistično republiko Slovenijo, so vodili samostojno državo Slovenijo. Enako je bilo s kulturniki; tisti, ki so imeli svoje pozicije že prej, so le-te ohranili tudi v samostojni Sloveniji in to traja vsa leta. Občasno so seveda tu ali tam dodali, zaradi lepšega, kakega novega človeka med Prešernove nagrajence. Dimitrija Rupla so na primer ves čas, že v SRS, pripravljali za naslednika Josipa Vidmarja. To smo vedeli vsi v Sloveniji. In ta isti človek je svojo kariero nadaljeval v samostojni državi. Profesor s FDV, dr. Zdenko Roter, je v Delu napisal, da je imela slovenska oblast že davno vnaprej pripravljeno garnituro, če pride do večstrankarskega sistema. Pa potem do tega ni prišlo. In če zdaj njegove besede prenesemo v leto 1990; mislite, da isti ljudje takrat niso razmišljali enako kot morda 10 let prej? Iz navideznih političnih nasprotnikov so naredili voditelje novih strank, vse pa je teklo naprej tako kot prej.

Letos mineva 100 let od začetka prve svetovne vojne. Znani ste kot velik poznavalec tega obdobja. Med drugim ste izdali tudi knjigo Svetovna vojna 1914-1918. V vašem Vojnem muzeju imate kar nekaj zanimivih eksponatov iz tega obdobja. Na katere ste najbolj ponosni?

Jaz nisem ničesar zbiral. Otroštvo sem preživel na majhni kmetiji. Pri naši hiši ni bilo nobenih igrač, Igrače, ki so mi ostale v spominu, so bile nožnica avstrijske sablje, avstrijski bajonet in avstrijska raketa pištola iz 1. sv. vojne ter del sestreljenega bombnika iz 2. sv. vojne. Svetleč aluminiast kos kovine mi je predstavljal plug; če človek živi s takšnimi igračkami, ga potem to prevzame. In vendar ni bilo samo to; najbolj brana knjiga v naši hiši je bil vezan letnik ilustriranega Glasnika iz prve svetovne vojne, 1914-15. Notri so bile same slike iz 1. sv. vojne. Te slike so bile eno, živa beseda naših ljudi pa drugo. Takrat namreč nismo imeli radia, elektriko smo dobili šele l. 1955. Večeri so bili zato namenjeni neskončnim pogovorom. Tedaj je še veljala sosedska pomoč; vsa dela so se opravljala skupaj – traktorjev ni bilo. Živa beseda ob srečanjih je tako obvezno nanese na 1. sv. vojno. Ta je bila v ljudeh bolj živa kot 2. sv. vojna, ker je bila bolj grozna; skoraj v vsaki hiši je kdo ostal v Galiciji in Krpatih – zelo malo na Soški fronti. To me je spremlja-

lo vse življenje. Najbolj pa sem, če me že ravno vprašate, ponosen na prvo knjigo o Slovencih v avstroogrski vojski, leta 1988 jo je izdal Pokrajinski muzej Maribor. Javno smo jo predstavili na simpoziju slovenskih zgodovinarjev na Ptujju jeseni 1988. Največji hec je bil, ko so med odmorom k meni pristopali zgodovinarji, ki jih nisem poznal, in me zarotniško spraševali, če je zdaj 1. sv. vojna dovoljena. Jaz sem vsakemu enako odgovoril, namreč, da sploh nisem vedel, da bi bila kdaj prepovedana.

Že kot zaposleni na Ministrstvu za obrambo ste želeli narediti vojni muzej, na državnih ravni, pa vam nadrejeni tega niso omogočili. Vam je nato uspelo – naredili ste svoj vojni muzej z izredno zbirko. Koliko časa je muzej nastajal in kdaj ste ga odprli?

Leta 1994, ko so me vrgli iz vojske, sem se moral odločiti, kaj bom počel. Odločil sem se, da bom izpolnil edini cilj, ki ga nisem izpolnil v vojski; če so me vrgli ven pri vratih, se bom vrnil pri oknu. Ob tem sem imel pomoč svoje žene, ki je našla to nedograjeno hišo. Ker je bila v Logatcu, je bila razmeroma poceni, prodali smo vse, kar smo imeli v Mariboru in Volčjem potoku, kupili to hišo, jo dokončali; tu je bilo predvideno za lokal, dali smo vitrine in vse, kar je bilo potrebno. Trajalo je res nekaj časa; že pripenjanje medalj je trajalo več kot dva meseca. Leta 1998 smo ta muzej odprli, zbralo se je več kot 80 ljudi, pa se je vendarle dalo dihati. Obiskovalcev je bilo zelo veliko; od tedanjega logaškega župana do ameriškega obrambnega atašeeja. Muzej je odprl prvi načelnik generalštaba slovenske vojske, general Janez Slapar. Prva leta so bila zelo obetavna; slovenska vojska je redno prihajala, tu sem nadaljeval s predavanji, ki sem jih imel v slovenski vojski: o zgodovini Slovencev, zakaj moramo biti ponosni na svoj narod, zakaj je naša vojna zgodovina bogata, kdo so junaki iz naše vojne zgodovine. Leta 2003 pa so z naborniškimi sistemom slovensko vojsko dejansko ukinili. Zdaj je zaradi določenih težav muzej zaprt, razen ob redkih priložnostih. Ker pa trenutno delam kataloge, je zbirka malo preurejena, ko bodo kdaj morda bolj prijazni časi, bomo pa muzej ponovno odprli za javnost. Muzej ne dobiva in ni dobival od nikogar niti tolarja, niti evra, niti centa. Knjige, ki jih izdajamo, izidejo brez vsake pomoči.

Pa ne bi bilo smiselno muzeja pokazati vsaj logaškim otrokom, šolam?

Saj iz Dolnjega Logatca vsako leto pridejo vsi učenci zadnjega razreda OŠ 8 talcev, iz Gornjega Logatca ni niti enega. Po odmevih, kolikor sežejo do mene, so jim ti obiski zanimivi. Pred leti so prihajali učenci 4. ali 5. razreda iz Gornjega Logatca, potem so s tem prenehali. Ne vem, zakaj, morda je bila krivda pri meni in če je bila, se iskreno opravičujem. Pa ima ta muzej tudi prijatelje v Logatcu, med njimi je župnik iz Dolnjega Logatca, Janez Kompare, ki je sem med drugim dal tudi svojo medaljo. On je kot zelo prizadeven vojak dobil medaljo za vojaške vrline. Ne verjamem, da je še kje v kakšnem muzeju medalja, ki jo je v Jugoslaviji dobil duhovnik. Manj navdušena nad vojnim muzejem je Zveza borcev, zakaj, ne vem. Pomemben predstavnik mi je v obraz dejal, da ne bodo hodili sem, dokler bo tu obešena fotografija generala Löhra (nemški vojni zločinec, 1946 obsojen in usmrčen v Beogradu, op. p.). Dejal sem mu, da take fotografije tu nikoli ni bilo, je ni in je ne bo. Velik prijatelj Vojnega muzeja Logatec pa je partizanski prvoborec iz Laz Jože Simšič – Jelen.

Logatec je bil v 1. sv. vojni močno vpet v takratno dogajanje. V medijih se precej izpostavlja predvsem takratna izgradnja železniške proge za oskrbovanje soške fronte. Bi se dalo iz tega časa omeniti še kakšno zanimivost iz naših krajev?

Logatec je bil v neposrednem zaledju Soške fronte, tu je bilo ogromno vojaštva, tod skozi so potovali transporti na fronto in s fronte. Tu je bilo veliko vojaško letališče z bojnimi letali, ki so opravljala polete nad soškim bojiščem. V Logatcu pa je bilo tudi veliko vojaško pokopališče, ki je bilo ob cesti v Blekovi vasi; tu je pokopanih ogromno vojakov. Kot je meni pripovedoval Stane Rehberger, je bila v hiši, kjer je on živel, vojaška bolnišnica. Sem so v velikih ofenzivah vozili cele transporte ranjencev. In če je bil sneg, so jih odlagali kar na cesti, na nosilih, in so ostali celo noč zunaj. Od tistih je bilo zjutraj veliko mrtvih. Pokopavali so jih na travniku ob cesti. Bili so grobovi, v katere so brezimno pokopali pet do 10 in še več mrtvih vojakov. Po 2. sv. vojni so v Logatec prišli Italijani in ga imeli zasedenega vse do dogovora o Rapski meji. To zemljišče je tedaj imel nek italijanski lesni trgovec. In ta Italijan je iz

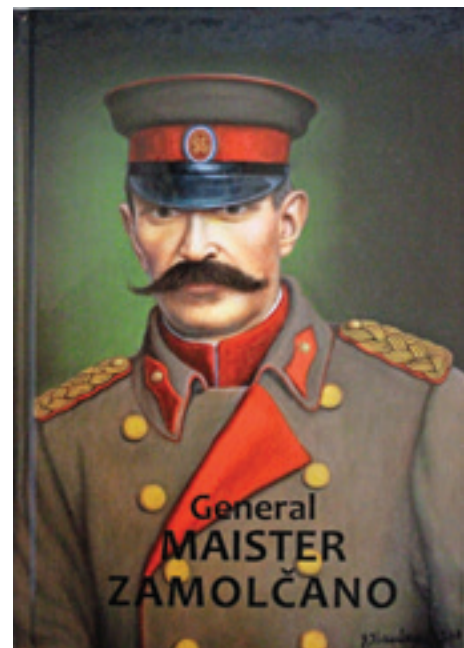

Foto: Nicolas Sautet

Nova knjiga Janeza J. Švajncerja z naslovom General Maister zamolčano

vojaškega pokopališča naredil skladovnico lesa; ukazal je odstraniti vsa znamenja. Ko so kopali za plinovod, je prišlo na dan kar nekaj kosti in potem so jih zagrebli nazaj, ne da bi se Logatec odločil, da vendarle točno določi kraj tega pokopališča in postavi velik lep spomenik ali pa križ, tudi če je lesen in najcenejši. Letos se je zgodilo, da sta prišla z Madžarske dva človeka, mislim da je bil zakonski par, iskat grob svojega dedka, ki je pokopan na vojaškem pokopališču v Logatcu. Obrnila sta se na policijo v Logatcu, ta pa name, in policistu Blažu Aliču sem povedal, da je bilo pokopališče tu blizu ob cesti, kjer je sedaj travnik. O pokopališču ni več sledu, kmalu pa bodo tam tako ali tako stale hiše. Pošteno bi bilo, da bi tam postavili vsaj eno spominsko znamenje; ne zaradi politike, ne zaradi nas, ki živimo, a tam so konec koncev pokopani ljudje.

Georg Orwell je nekoč dejal: »Tisti, ki nadzirajo sedanost, nadzirajo preteklost, tisti, ki nadzirajo preteklost, pa nadzirajo prihodnost.« Ohraniti spomin na mrtve, na vojno, je pomembno dejanje. Ne gre le za imena in priimke, pač pa za spomin na nekaj groznega, na nekaj, kar mora postati kolektivni spomin, da lahko postanemo boljša družba.

mag. Neža Sautet

PREDAVANJA IN DELAVNICE

Vsak torek od 17. do 19. ure, Narodni dom Logatec:

Gledališka delavnica, primerna za otroke od 6 do 14 let

Vodja delavnic: Špela Delux, info: 041 436 319. Vabljeni!

Vsak petek od 18. do 20. ure, OŠ 8 talcev Logatec:

Obvladuj stres in se pravilno nanj odzovi

Delavnica je primerna za odrasle. Info: mojca.vnuk5@gmail.com ali 051 346 179 Vabljeni!

Četrtek, 13. novembra ob 19. uri, Narodni dom Logatec:

Potopisno predavanje Vzhodna Afrika

Predava prof. Andrej Strmecki

Org. in info: Knjižnica Logatec

Torek, 25. novembra, ob 19.30 uri, Knjižnica Logatec:

Literarni večer/ delavnica

Org. in info: Knjižnica Logatec

Ponedeljek, 27. novembra, ob 18. uri, Narodni dom Logatec:

Gosarjev večer

Predavatelj: prof. dr. Jože Ramovš. Org. in info: Knjižnica Logatec

Torek, 2. decembra, ob 19. uri, Knjižnica Logatec:

Strategemi (avtor Lovro Novinšek; predstavitev knjige)

Org. in info: Knjižnica Logatec

Sreda, 3. decembra 2014 ob 19. uri, Narodni dom Logatec:

Ta veseli dan kulture

Sodelovanje JSKD in Knjižnice Logatec

Org. in info: Knjižnica Logatec

Četrtek, 18. decembra ob 19. uri, Narodni dom Logatec:

potopisno predavanje Filipini (predava Tina Grčar)

Org. in info.: Knjižnica Logatec

KONCERTI

Četrtek, 20. novembra ob 18.30 uri, Cerkev Sv. Nikolaja v Logatcu:

2. koncert (inštrumenti s tipkami) abonmaja GŠ Logatec - Martina Okoliš (čembalo), Manca Dornik (koncertna harmonika) in Kristina Cotič (orgle)

Vljudno vabljeni. Vstop je prost! Org. in info: GŠ Logatec, gslogatec@gslogatec.si, 01/7590 730

Petek, 21. novembra ob 18.30 uri, Dvorana »Stare šole« v Rovtahn:

1. nastop učencev dislociranih oddelkov GŠ Logatec v Rovtahn

Vljudno vabljeni. Vstop je prost! Org in info: GŠ Logatec, gslogatec@gslogatec.si, 01/7590 730

GLEDALIŠČE IN FILM

Sobota, 15. novembra ob 19. uri, Narodni dom Gornji Logatec:

mono-predstava Ničesar ne obžalujem

Predstava (avtorja besedila Vinka Moderndorferja) v izvedbi Metke Pavšič iz Idrije. Predstava traja 45 minut. Vabljeni!

Četrtek, 20. novembra ob 19. uri, Narodni dom Logatec:

Tradicionalno ribarjenje na Cerknškem jezeru, dokumentarni film

Org. in info: Knjižnica Logatec

Sobota, 22. novembra ob 10. uri, Galerija Hiša sonca Logatec:

Zverinice iz Rezije

Lutkovna predstava za otroke od 3. leta dalje. Vstopnina: 5 evrov na osebo. Vstopnice so na voljo na prizorišču, uro pred predstavo. Org. in info.: JSKD OI Logatec, T: 031 867 974, E: oi.logatec@jskd.si.

Četrtek, 4. decembra ob 17. uri, Narodni dom Logatec:

Prijatelj za vedno, gledališče Makarenko

Otroška predstava za otroke od 3-9 let

Org. in info: Knjižnica Logatec

PLES

Torek, 9. decembra 2014 od 20. do 21.30 ure, Narodni dom Gornji Logatec:

Plesni tečaj za mladino in starejše

Plesna učiteljica Tia Anna in Andrej vas bosta naučila plesati vsaj 9 plesov ... Če nimate plesnega partnerja, nam to obvezno sporočite na mail ali GSM in potrudili se bomo, da vam ga poiščemo mi. Org. in info: info@topdance.si, tel. 051 552 412

ŠE NEKAJ ZA KONEC

V septembrski in oktobrski številki Logaških novic 2014 sta bila objavljena odziv in odgovor s strani Občine Logatec na moja 2 članka. S tem zaključujem svoje pisanje na to temo.

Občina Logatec je v svojih dveh odgovorih pisala in nizala stvari v povezavi z mano oz. mojim podjetjem, vse z namenom, da me diskreditira. Ne gre za nikakršno »užaljenost in bes« zaradi parkirišč. Sicer pa je Občina »že ugotovila«, da gre za »eventuelno razliko do cca 3m2«, pri tem pa spet pozablja na Notranjsko cesto. Sicer pa naj gre na Geodetsko upravo Logatec, kjer lepo piše, koliko je mojega zemljišča tudi vzdolž celotne Notranjske ceste. Govori tudi o nekih odmerah, ki so še v teku?? Mene kot mejaša pa niste nič poklicali? Glede »občinske skrbi«, kako naj bi svoja zemljišča »raje oddajala v najem« ter kako »naj bi v preteklih letih prejela tudi precejšen znesek odškodnine oz. najemnine za prostor, kjer je bilo v preteklosti avtobusno postajališče«, pa sprašujem občino, kakšno zvezo ima to njihovo pisanje z mojim pisanjem.

Prav tako občina v odgovoru v septembrski številki Logaških novic piše, da sem »iz naslovakulturne dediščine v zadnjih dveh letih prejela znatna sredstva.« Do septembra 2014 sem prejela sredstva samo 1x in še to ne znatna, če vemo, kar je javno objavljeno, da je teh sredstev skupaj 16.000,00 evrov, ki se porazdelijo glede na število prijaviteljev, od cerkva naprej. Torej predstavlja zgoraj omenjeni znesek za našo občino »znatna sredstva«, nakup bazena v vrednosti 600.000,00 evrov in adaptacija, ki še sledi, pa so za našo občino zanemarljiva sredstva. Prosim za javni odgovor, koliko bo znašala še adaptacija bazena.

Glede ureditve mestnega jedra pa še vedno trdim, da ne gresta skupaj nek trg in tržnica. Glede na to, da sem videla kar nekaj sveta, pred kratkim sem bila v Bruslju in Amsterdamu, pa moram povedati, da še nisem videla v centru mesta prave tržnice. Zamislite si, da bi sredi Berlina ali Londona npr. na Piccadillyju, turisti »občudovali« tržnico v vsej svoji veličini in vse, kar sodi zraven. In ob tem še tam posedali ob gnilem sadju in solati. Drug primer: hrvaška obalna mesta, kjer so tržnice pomaknjene v eno od

stranskih ulic, če pa so že v bližini centra, so to lečasne stojnice, ki se morajo do določene ure pospraviti. Kot tretji primer pa bi navedla pokrito tržnico v BTC skupaj z odprto tržnico. Pa naj mi kdo reče, da mu je tam prijetno posedati in vdihavati neprijetne vonjave, ki prihajajo od znotraj. Res, to je možno samo v Butalah. Ta tržnica bi morala biti odmaknjena od tega mestnega trga, ne pa biti del tega trga.

Drugi odgovor občine pa lahko razumem le kot potrditev mojega mišljenja o občinskem vodstvu, ki piše o nekih naročnikih člankov, kar sploh ni res. Sem pa iz tega članka lahko izvedela, »kakšna domnevna mnenja oz. trditve z negativnim prizvokom sta prav naročnika člankov namenjala svojim sedanjim avtorjem člankov.« Res me preseneča, da sva moj brat in jaz tako »pričljubljena tema« v logaški občinski upravi v službenem času!

Glede rokov pa samo toliko: urednica, ki je osebno niti ne poznam, mi je vrnila članek, naj ga skrajšam. Ker pa je to ravno sovpadalo z občinskim svetom, sem članek uredila tako, da sem lahko še dodala dogajanje na seji občinskega sveta.

Glede novega OPPNja za mestno jedro pa vam sporočam, da bom ponovno poslala svoje predloge za ureditev oz. dograditev moje poslovne stavbe Krpan, ki sem jo poslala že leta 2006, pa jo do danes sploh niste upoštevali, še več, moj objekt »hočete« onemogočiti s strogimi režimi faktorjev pozidanosti in zelenih površin, medtem pa, kot je razvidno iz makete, bodo vsi naokoli lahko zidali oz. dozidavali. Vaš molk organa pa ne pomeni, da bom tudi jaz kar tiho. Glede nove knjižnice in megalomanskega projekta ob Narodnem domu, ki bo popolnoma vzel podoba tudi naselju za Narodnim domom in ki ga Občina Logatec v taki veličini sploh ne potrebuje, saj takega objekta še Občina Kranj nima, pa me zanima, kje so še vsi stroški rednega vzdrževanja, ogrevanja itd.

Ne vem, zakaj se knjižnica ne preseli v obe ali eno od starih občinskih stavb? Pa ne pišite mi, da za to niso primerni prostori in da bi bili stroški adaptacije preveliki, kar sploh ni res. In ne pozabite, da je Mestna knjižnica Ljubljana prav tako v starem me-

stnem objektu, bivši Supermarket oz. stavba Evropa. Enako Knjižnica Krško, pa še bi lahko naštevala.

Glede propadlega zavoda in stalne želje našega župana po postavitvi TICa – Turistično informacijskega centra – pa še to, da se predvideva njihova ukinitve, saj je tudi država spoznala, da so tam samo nekateri zaposleni, koristi od njih in TICev pa nobene. Za Občino Logatec pa bi še dodala, da je treba turistu najprej kaj ponuditi, šele potem pa odpirati TIC.

Na koncu pa še to. Ponosna sem na svoje prednike in družino Tollazzi in prepričana sem, da sem s svojim poštenim in požrtvovalnim delom in vztrajnostjo tudi sama del te zgodbe. Pogrešam pa ob vsej tej vaši »hvali« družine Tollazzi to, da se objekti družine Tollazzi: zgradba Krpan in zgradba čez cesto vodnjak ter Narodni dom skoraj nikoli ne pojavljajo na razglednicah, kalendarjih, turističnih brošurah in bog ne daj, da bi kje kdo kaj napisal, kdo je bil Tomaso Tollazzi oz. da bi se Ob večeru pri vodnjaku omenilo tudi ime družine Tollazzi.

Rosana Tollazzi

VABILO

Vabimo vas, da se nam 28. novembra 2014, ob 17. uri, pridružite v dvorani KS Tabor

NA ODPRTJU RAZSTAVE

ob 200-letnici šolstva na Logaškem in 130-letnici prve šolske stavbe in skupaj z nami pokukate v daljno in bližnjo preteklost šolstva na Logaškem. Po ogledu razstave pa vas vabimo tudi na našo **NOVOLETNO TRŽNICO**.

Razstavo si bo mogoče ogledati tudi pozneje, in sicer po naslednjem urniku: v popoldanskem času (vsak dan – od sobote, 29. 11., do četrtega, 4. 12.), **od 17. do 19. ure**, v dopoldanskem času – od ponedeljka, 1. 12., do petka, 5. 12., **od 10. do 11. ure**.

Učenci in zaposleni na OŠ Tabor

PEVSKO DRUŠTVO LOGATEC VABI NA JUBILEJNI KONCERT

OB 30-LETNICI MEŠANEGA ZBORA

Foto: arhiv Tone Jerina

Mešani pevski zbor je oktobra gostoval v Splitu.

V Mešanem zboru prepeva okoli 35 pevcev različne starosti in izobrazbe. Zbor je amaterski, vse skupaj nas druži veselje do petja in prepevanja. V svojem programu prepevamo razne slogovne zvrsti skladb od domačih in tujih skladateljev. V prvi vrsti je naše poslanstvo, da negujemo Slovensko in ljudsko pesem, in trudimo se, da jo ohranjamo. Ponosni smo, da je zbor del Logaške in Slovenske kulture v poustvarjanju prepevanja.

Začetki delovanja zbora segajo v leto 1984, ko je bil 10. oktobra ustanovljen Mešani zbor Društva mladih glasbenikov Logatec, v katerem je bilo več sekcij.

Prvi nastop zbora je bil 10. novembra 1984 v Osnovni šoli 8 talcev. Od ustanovitve do maja 1990 je zbor vodil Zdravko Novak. Od junija 1990 dalje je vodenje zbora prevzel Lovro Grom, ki ga tako uspešno vodi že 24 leto. Konec leta 1994 se je vodstvo zbora in zborovodja Lovro Grom odločili za sodelovanje z Mešanim pevskim zborom Ivana Cankarja. Tako je nastal 50-članski zbor, eden večjih na Notranjskem. Dogovorili smo se za vaje, ki naj bodo dvakrat tedensko izmenjaje v Logatcu in na Vrhniki. Po združitvi in prvih vajah je bil prvi skupni nastop logaških in vrhniških pevcev na srečanju pevcev Vrhniške občine 9. 12. 1994. Ker se je starostna struktura pevcev močno spremenila, smo se odločili za spre-

membo imena. Nekateri fantje in moške, ki so se pridružili Mešanemu zboru, so prepevali v Moškem zboru Pevskega društva Logatec, ki je leta 1992 prenehal aktivno delovati. Predlagali so, da se nadaljuje tradicija prepevanja Pevskega društva Logatec, ustanovljenega leta 1911. Pod okrilje Pevskega društva Logatec sta Mešani zbor in Logaški kvartet stopila jeseni leta 1997. V svojem 30-letnem delovanju smo prepevali v mnogih krajih v naši domovini in v tujini: Dvakrat v Švici v mestu Dottikon, na Slovaškem v Banski Bistrici in v nekaterih mestih skupne domovine Jugoslavije: na Reki, v Beogradu, Sarajevu, Skopju, v Šibeniku in Splitu. V zamejstvu v Italiji: v Dolini pri Trstu, Mačkoljah in Repentabru. Aprila 2012 je bil za pevce poseben dogodek, saj smo se odpravili na gostovanje v daljno Japonsko. Imeli smo dva odmevna koncerta v Abiku kjer je bila prisotna tudi slovenska veleposlanica gospa Helena Drnovšek Zorko, in drugega v Nagoji.

Novembra leta 2011 je potekal slavnostni koncert ob 100-letnici delovanja Pevskega društva Logatec. Ob tej priliki so prepevali nekdanji pevci Moškega zbora in Logaški kvartet in slavljenec večera Mešani zbor, ki nadaljuje bogato tradicijo prepevanja na logaškem.

Zbor je organizator in ustvarjalec tradicionalne prireditve, imenovane Večer pri vo-

dnjaku na Čevici v Logatcu, ki se odvija na kresni večer. Letos je bila že 30. prireditev, hkrati pa je bila tudi občinska prireditev ko smo počastili Dan državnosti. 15. novembra 2014 pa bo jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja Mešanega zbora Pevskega društva Logatec. Prireditve bo potekala v dvorani Narodnega doma Logatec ob 20. uri. Vljudno vabljeni!

Tone Jerina

VABILO

Pevsko društvo Logatec vabi na Jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja mešanega zbora Pevskega društva Logatec. Koncert bo v soboto, 15. 11. 2014, ob 20. uri v Prešernovi dvorani Narodnega doma Logatec.

Na prireditve vabljeni tudi vsi pevci, ki ste prepevali v mešanem zboru Društva mladih glasbenikov Logatec in v mešanem zboru Pevskega društva Logatec.

Vljudno vabljeni!

OKTOBRA RAZSTAVLJAL »ŽENSKI CVET«

Z RAZSTAVE ALENKE CIGALE, DARINKE LAPAJNE IN ANDE OVSEC

Po septembru, ko so v Stekljeni galeriji Športne dvorane Logatec gostili »moški svet«, je sledil »ženski cvet«. V petek, 3. oktobra, dan pred volilnim molkom, je predsednik Društva likovnikov Logatec Janez Ovsec, ki je letos prvič kandidiral za župana, odprl razstavo likovnih del treh predstavnic »ženskega sveta«: Alenke Cigale – izdelki v glini, Darinke Lapajne – glina, »raku« tehnika in Ande Ovsec – fuzijsko steklo. Avtorice in njihovo delo je predstavila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn.

Vsem trem je skupno, da so njihova dela vedno boljša in tudi to, da iščejo nekaj novega, nove načine ustvarjanja. To velja tako za Alenko, katera prva dela so imela pridih rokodelske umetnosti, sedaj pa išče naprej, predvsem so zanimiva dela, kjer odtiskuje rastline, kakor tudi za Darinko, katere dela so tehnično vse bolj dovršena. Predvsem velja to za njene izdelke v tehnikah »raku« in »terre sigillate«. Anda uporablja za svoje umetniško izražanje steklo. Izbrala je tehniko fuzije, kar pomeni, da staplja oblikovno in barvno raznolike kose stekla in tako snuje nove oblikovne celote. Ker je steklo prosojno, nanj vpliva svetloba, ki prodira skozenj, in po

Foto: Brane Pevec

Razstavljalke Alenka Cigale, Darinka Lapajne in Anda Ovsec iz DLL s predsednikom društva in dalmatinsko klapo.

svoje oblikuje izdelek. Toliko na kratko o vseh treh umetnicah. Čeprav ima večina del poleg umetniške vrednosti tudi uporabno vrednost, so v prvi vrsti čudovita darila za dušo in srce. Ko boste naslednjič opazili vabilo na kakšno od njihovih razstav, ga ne prezrite, ampak obkrožite tisti dan na koledarju ali si ga dajte v opomnik. Seveda pa tega zapisa ne smem končati, ne da

bi omenil, kdo nam je pričaral spomine na počitniške dni, ki jih Slovenci še vedno v največjem številu preživljamo ob obali Jadranskega morja: to je bila dalmatinske klapa »Galeb«. Morda je prav, da omenim, da so tudi tokrat prišli na svoj račun vsi čuti – tudi tista dva, ki jih običajno pri poročanju prezremo: vonj in okus.

Brane Pevec

CVETNI ČAS UPANJA

DARJA RUPNIK RAZSTAVLJALA V HIŠI SONCA

V galeriji Hiša sonca na Notranjski 14 je bilo v ponedeljek 6. oktobra zvečer odprte pregledne likovne razstave ilustratorke in slikarke, učiteljice na OŠ Tabor, Darje Rupnik. Ko sije sonce, pesniška zbirka za otroke, izdana leta 2008, in Juhe, juhice, juhej, poezija za otroke, izdana leta 2014, je napisala Anica Perpar, knjigi pa ilustrirala Darja Rupnik. Na razstavi je izbor ilustracij iz omenjenih zbirk. Ko sta pred časom z Bojano Levinger (ki že dalj časa »prijateljuje« s haikuji) na eni od razstav občudovali poezijo, ki se je zlivala z likovno govorico, sta ugotovili, da lahko njuno lastno ustvarjanje združita v novo podobo in celoto. Bojana je naredila izbor haikujev, Darja je dodala slike in nastala je pesniška zbirka S haikuji pohajkujeva skozi najin čas, pesniška zbirka za odrasle, izdana leta 2011. Že na vhodu razstave nas je pozdravila slika Mavrični dežniki upanja, ilustrirana naslovnica pesniške zbirke Bojane Levinger. Poleg omenjenih ilustracij je slikarka razstavila tudi nekaj drugih svojih umetniških del, ki so nastala v zadnjih dveh letih. V akrilu je ustvarjala na razpisane tečaje JSKD in na letnem slikarskem tečaju JSKD. Na otvoritveni prireditvi so sodelovale Anica Perpar, Bojana Levinger, Špela Delux in Barbara Facija ter Mira Kreč. Za glasbeni intermezzo je poskrbel mladi kitarist Jan, še posebej pa sta navdušila mlada recitatorja OŠ Tabor Sara Potočnik in Samo Boben. O razstavi je namesto obolele Tanje-Pine Škufca iz Javnega sklada za kulturne dejavnosti območna izpostava Logatec (prireditelj razstave) spregovorila kar avtorica. Ni pozabila omeniti tudi, da razstava že napoveduje praznovanje 200-letnice osnovnega šolstva na Logaškem. Razstava

je imela naslov Cvetni čas upanja, pa je Darja Rupnik zaključila z besedami: »... naj ne uvene upanje vam in vsem ter vam želim vse dobro.« Razstavo, ki je bila na ogled mesec dni, je finančno podprla Občina Logatec.

Brane Pevec

Foto: Brane Pevec

Na razstavi del Darje Rupnik sta navdušila mlada recitatorja Sara (zadaj) in Samo.

V NEDELJO POPOLDNE

NOTRANJSKA TOKRAT PREPEVALA NA VRHU

V isoko, v najvišje ležečem naselju logaške občine, je »Notranjska« končala letošnje nastope, katerih izvedbo je podprla Občina Logatec. »V nedeljo popoldne bo lušno pri nas« je zanjo že uveljavljena prireditve, tokratna 11. po vrsti. V polni dvorani podružnične šole na Vrhu Svetih Treh Kraljev je nastopila skupaj z učenci te šole, domačimi harmonikarji in pevci moškega zbora Tabor iz Cerknice. Program sta iskriivo povezovala Maja Nagode in Jože Gladek in s svojimi domislicami poskrbela za prešerno razpoloženje poslušalcev.

Začeli so učenci podružnične osnovne šole (POŠ) pod vodstvom učiteljice Mihaele Kavčič z Jesensko in Pesmico. Matevž in Neja Bogataj sta raztegnila meh svoje harmonike. »Notranjska« je odpela cvetober nekoliko sodobnejše obdelanih ljudskih pesmi, med njimi tudi Sonce ljubo nedavno preminulega slovenskega skladatelja Pavleta Merkuja. Učenci POŠ so zatem uprizorili pesmico S. Makarovič Jaz sem jež (ti pa ne!). Taborci so svoj program pod vodstvom Janeza Gostiša sestavili s primernim poudarkom na skladbah njihovega dolgoletnega zborovodja in skladatelja Janeza Kranjca. Spored so odpeli v dveh delih, vmes pa so Vrhovski zvoki - harmonikarji Manca Oblak, Jan Krvina, Niko Nagode in Luka Kavčič s svojim učiteljem Matevžem Bogatajem odigrali dve že kar ponarodeli: V dolini tihi in Ta sosedov Francelj ter po burnem odobravanju poslušalcev dodali še

Foto: arhiv »Notranjske«

Vsi učenci POŠ Vrh z učiteljico Mihaelo so ubrano začeli prireditev V nedeljo popoldne bo lušno pri nas.

eno – prav tako, kot so še eno kasneje, tudi ob spremljavi harmonikarja, Branka Šivca, dodali Taborci. Program so sklenili učenci; odplesali in odigrali so Robotke. Pri izvedbi prireditve so »Notranjski« bili v pomoč ŠKD Vrh s predsednikom Blažem Jelovčanom in svetlobnim mojstrom Francijem Jerebom ter POŠ Vrh s pedagoško vodjo Mihaelo Kavčič. Poslušalci so prireditev sprejeli tako, da se v prihodnjih nekaj letih obetajo ponovitve, z novim programom, seveda.

Sicer pa je »Notranjska« v drugi polovici leta bila kar polno dejavna. Dvanajstega julija popoldne je sodelovala pri maši ob sklepu spominskega pohoda na Cesarski vrh, popoldne

pa še na Otoku. Tam je tudi zaključila pevsko sezono. V septembru so pevci dali na voljo svoje roke za trgatev v Slapu in Žabljah, na mali šmaren pa zapeli na Planinski gori. Drugo oktobrsko soboto so se podali na celodnevno ekskurzijo po Ljubljani. Zapeli so v prostorih Državnega zbora RS, na Kongresnem trgu in na gradu. Čaka jih še intenzivna vaja in koncertino pod vršaci, ki ga je avgusta odplavilo deževje. Decembra bodo zapeli še postojnskim obrtnikom ob njihovi 35-letnici, potem pa bo 2014. počasi vzelo slovo. V novem letu pa najprej občni zbor in oblikovanje delovnega in finančnega načrta, potem pa veselo na delo, da se začeta uresničevati.

Janez Gostiša

CANTABILE Z MISLIMI ŽE NA ODRU GALLUSOVE DVORANE

PRIPRAVE NA GALA NOVOLETNI KONCERT

Na predzadnjo oktobrsko nedeljo je Simfonični orkester Cantabile na Vrhniki odigral drugi letošnji spominski koncert. Kot so zapisali, so ga posvetili »vsem, ki so se bojevali za pravico med 2. svetovno vojno«, še posebej pa rojenemu Logatčanu Francetu Punčuhu, nekakšnemu slovenskemu Oskarju Schindlerju, ki je med 2. svetovno vojno tudi sam plemenito in nesebično reševal življenja Judov in za to naposled plačal z življenjem, saj ga je v Varšavi septembra 1944 ubila nemška okupacijska vojska, od leta 1971 pa je pokopan na pokopališču v Gornjem Logatcu.

Člani orkestra so z dirigentom Marjanom Grdadolnikom in s solistkami Nino Kompare Volasko, Ano Avšič in Laro Klun izvedli dela Góreckega, Fauréja, Osterca, Williamsa in Addinsella, koncertni večer pa sklenili z izvedbo Schubertove 8. simfonije ('Nedokončane'), kar jim je predstavljalo poseben izziv in korak naprej na uspešni glasbeni poti orkestra. Grdadolnik je po uspešnem in dobro obiskanem koncertu povedal: »Orkester je lepo muziciral in tudi simfonija je lepo tekla. Med dirigiranjem sem prav užival in veseli me, da smo

naredili korak naprej tako v programskem, kot tudi kakovostnem smislu.« Pred simfoničnim orkestrom Cantabile je zdaj čas priprav na že tradicionalni in zelo priljubljeni gala novoletni koncert, ki ga bo orkester letos prvič s prijetnim vznemirjenjem in ponosom odigral v najodličnejši slovenski koncertni dvorani, Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, koncert pa bo v družbi solistov in združenih pevskih zborov v znamenju praznične glasbe, primerne prednovoletnemu času.

Tine Vučko

Foto: Matej Mihelič

S spominskega koncerta Cantabile v Cankarjevem domu na Vrhniki

MEPZ IVANA CANKARJA VRHNIKA V ŽIREH

31. SREČANJE PEVSKIH ZBOROV IZ KRAJEV Z USNJARSKO TRADICIJO

Pevci MePZ Ivana Cankarja Vrhnika, kjer združeno prepevamo pevci Pevskega društva Logatec, smo se 20. septembra 2014 udeležili 31. srečanja pevskih zborov iz krajev z usnjarsko tradicijo v Žireh. Zgodaj popoldne smo se s posebnim avtobusom pripeljali do osnovne šole. Nato nas je vodič peljal na ogled Žirov. Najprej smo obiskali Župnijsko cerkev sv. Martina. Posebnost cerkve so 100 let stare orgle, ki jih je leta 1914 izdelal Ivan Milavec. Po velikosti so druge največje v njegovem opusu (takoj za orglami v Ljubljanski stolnici). Ker je bila leta 1912 v Žireh dograjena nova cerkev, so bile potrebne tudi nove orgle. Župnik Josip Logar je delo izročil orglarskemu mojstru Ivanu Milavcu. Milavec je bil rojen 22. 2. 1874 v Gornjem Logatcu (umrl je 18. 1. 1915 v Ljubljani). Zvok orgel je res fantastičen ob mojstru, ki nanje igra. Akustiko cerkve smo občutili ob nekaj pesmih, ki smo jih zapeli. V Žireh so tudi letos obeležili 120. obletnico rojstva organista Antona Jobsta.

Potem smo odšli v staro šolo, kjer je muzej. Žiri so kraj na stičišču treh slovenskih pokrajin – Gorenjske, Notranjske in Primorske. Stara šola, v kateri domuje žirovski muzej, stoji tik ob križišču cest, ki iz teh treh pokrajin pripeljejo oziroma vanje vodijo – Loške, Logaške in Idrijske ceste. Po temeljiti prenovi muzejske stavbe v letih 2003–2009 je društvo v njej postavilo štiri nove razstave: Pozdravljeni, ljubitelji utrdb /2007/, o dediščini rapalske meje, Žirovski slikarji (2009), izbrana dela najvidnejših likovnih umetnikov med Žirovci,

Žirovsko čevljarstvo (2010–2012), v dveh delih, prvi prikazuje obdobje do 2. svetovne vojne, drugi obdobje Alpine, Žiri in Žirovci skozi čas (2012), temeljna razstava, 16 »postaj« ob poti skozi žirovsko zgodovino. Po krajši malici smo se z vodičem

sprehodili po delovnih obratih tovarne Alpina in si ogledali potek izdelave čevljev in pancrjev, s katerimi so uveljavljeni v tujini. Obiskali smo tovarniško trgovino in trgovine obutve v kraju Žiri. Ogled smo morali opraviti na hitro, saj smo si ogledali še izdelke klekljaric, ki imajo svoj razstaveni prostor v Galeriji Svoboda v Zadrudnem domu Občine Žiri. Predsednica društva Cvetka Marica Albreht nam je opisala zgodovino delovanja čipkarstva. Kot posebnost so izdelale v naravnih barvah zastave držav, gozdna drevesa, ptice, rože, razne modne dodatke in okraske ter čipke iz 100 let starih vzorcev. Čipkarska šola neprekinjeno deluje od leta 1906. Najstarejši član ima 95 let. S tehniko klekljanja se nismo utegnili seznaniti, saj smo se udeležili tonske vaje v dvorani DPD Svoboda Žiri, kjer je bila prireditel.

Revijo ob srečanju pevskih zborov iz krajev z usnjarsko tradicijo so organizirali: Društvo glasbenikov Žiri, Moški pevski zbor Alpina, Društvo upokojencev Žiri, MePZ Srebrni (G)las.

Pričetek prireditve je bil ob 18. uri. Nastopilo je 12 zborov: MePZ DU Celje, MePZ DU Komenda, MePZ Ivana Cankarja Vrhnika, MePZ KUD Lom pod Storžičem, MePZ Adolf Tavčar Slovenske Konjice, MePZ »Anton Klančič« Miren, MePZ Ivo Štruc Slovenske Konjice, Sekstet Ratitovec, Ljudske pevke mesta Domžale, MePZ Fran Berneker, KD Stari trg, MePZ Srebrni (G)las DU Žiri, MePZ Alpina Žiri. Vsak zbor je zapel po dve pesmi.

Vsako leto poteka predaja ključa v enoletno hrambo. Letos je MePZ DU Celje predal ključ letošnjemu gostitelju, naslednje leto pa bo ta čast doletela MePZ Ivana Cankarja Vrhnika.

Po zaključeni prireditvi je sledila pogostitev in prijetno druženje.

Marinka Petkovšek

PRIREDITEV, KI SO JO PRIPRAVILI DOBRI LJUDJE

PODOKNICA NEDELJSKEGA V LAZAH

Pestro dogajanje je bilo v petek 3. oktobra na vrtu Gasilskega doma v Lazah in v samem domu, kjer je bila na ogled razstava ročnih del Danice Šabec, Frančiške Repič, Marice Simšič in Marte Kolar, keramičnih izdelkov Nataše Prestor, fotografij Milana Jerana in slikarskih del Toneta Tajipa Hasanija.

Sonce je zahajalo, lunca se je prismejala na jasno nebo, ko je majhen zapravljiček, ki sta ga vlekla ponija (»Kakršen standard imamo, takšni so konji«, je pripomnil Podokničar) pripeljal dva Miha Petriča (mlajši je imel v rokah harmoniko) in seveda Franca Pestotnika, ki kot Podokničar Nedeljskega že 28 let spravlja v dobro voljo prebivalce naše deželice. In jih je tudi tokrat, ko se je v Lazah zbralo precej obiskovalcev od blizu in daleč, tudi bivši Podokničarjevi »nevesti« iz Briš in Bučecovcev. Letošnja »nevesta« je bila domačinka Pavla Krmavnar, ki je gasilka že 20 let. Gasilec je bil tudi njen mož, družinsko tradicijo pa nadaljujeta hči Teja in sin Aleš. Da pa je »podokničarska« težka, so poskrbeli gasilci, ki so Pestotniku naložili kar nekaj opravil. Med drugim je moral žagati hlod, tako je občutil delček tistega, kar so delali gasilci, ko so med ujmo reševali ljudi in premoženje. Potem mu je gasilec Sandi Frančeskin le dovolil zlesti na lojtro, toda kaj, ko pa je bila brez klinov. »To ste verjetno dobili z Gorenjske,« je odvrnil Franci, potem pa so mu vendarle dali tisto pravo s klini, po kateri je prilezel skozi okno do slavljenke in ji izročil šopek: »Tebi, gasilkam in gasilcem čestitke za pogum ob nesrečah, ki sta vas prizadeli letos. Gasilci so se odločili, da danes »omožim« tebe.« V krajšem pogovoru, mu je slavljenka

med drugim povedala tudi, kako so se mladi včasih spoznavali: »Z mojim Viktorjem sva se prvič srečala v hlevu, potem pa sva se skupaj vozila z vlakom v šolo v Ljubljano...«

Člani ansambla Savinjski kvintet so se s Koroške najbrž pripeljali po avtocesti, zagotovo pa so v Lazah najprej zaigrali Avsenikovo Na avtocesti. In po tem še vrsto drugih. Igrali so še: harmonikarica Natalija Kermavner, violinstka Ana Pupis in flavistka Tanja Merlak, zapeli pa so Damjan Brajnik in Ljudske pevke Jezerska tršca. Eden od sponzorjev prireditve je tudi Caffè tropic iz Žalca, ki organizira tekmovanje, na katerem je glavna nagrada poleg kave še velik pokal. Kavoj si je prislužil tudi domačin Gregor Frančeskin. O vsem, kar se je v teh krajih letos dogajalo, je spregovorila z malce humorne plati Vanda Lavrič, resneje pa predsednica PGD Laze-Jakovica Karmen Laznik. Branko Simšič je spregovoril kar v domačem dialektu: »Neki čist normal'nga pr'nes je voda in naše pule – pouhnu wode, čeprav zanjo prauemo, da še za u čevlj ni duobra. Letos je pa vreme prou hudiče vidlu. Č' bi bli vi tukej februarja, bi se vam še zdej nuoge tresle od podrt'ga drevje in daljnovidou k so duol padl', pwol je pa še woda ušlatala, d' je blo k'r kej...«

»Kr kej« se je še dogajalo tistega petkovega večera, za kar gre seveda zahvala gasilcem PGD Laze-Jakovica in drugim prijaznim prebivalcem vasi na robu Planinskega polja, ekipi Nedeljskega dnevnika ter Benu Petkovšku iz Planine, ki je Podokničarja in Podoknico povabil v te kraje.

Brane Pevec

ZA NAMI JE USPEŠNA SEZONA

ŠD HOTEĐRŠICA

Mlajši člani Športnega društva Hotedršica so se sredi avgusta, tik prek iztekom počitnic, udeležili športnega tabora na Korenskem sedlu. Tabora se je udeležilo 15 otrok ob spremstvu petih vaditeljev, ki so poskrbeli za pester rekreativen in družaben program. Štiridnevno bivanje na Korenskem sedlu so zapolnili z različnimi aktivnostmi - izletom na Tromejo in v Tamar, poletnim sankanjem v Kranjski Gori, skikanjem in rolanjem po okolici, tekom in treningi na postavljenem poligonu in podobno. Navkljub nekoliko slabšemu vremenu so se v neokrnjeni naravi Gorenjske dobro znašli in skupaj doživeli čudovit športni tabor.

Ob zaključku letošnje tekaške sezone pa se lahko društvo pohvali s sledečimi rezultati. Mladinci so dosegli izvrsten rezultat, saj so se v skupnem seštevku Primorskih pokalnih tekov 2014 prvič do sedaj uvrstili na odlično 2. mesto. Odličnemu skupnemu seštevku sledijo še mesta posameznikov: Zala Pivk je osvojila skupno 3. mesto, Papotnik Anej skupno 3. mesto, Požarnik Vavken Maks skupno 2. mesto ter Matevž Moroz skupno 3. mesto. Pohvala gre vsem mladincem za njihov trud, zagnanost in dosežke ter vaditeljem in spremljevalcem za njihov velik prispevek k zagnanemu treniranju.

Tudi starejši člani društva so bili v tokratni tekaški sezoni zelo aktivni in uspešni. Dosegli so kar nekaj vidnih rezultatov, na tem mestu pa izpostavljamo zgolj nekatere:

- Robi Mikuž: 3. mesto v kategoriji Primorskih pokalnih krosov ter 3. mesto v kategoriji Primorskih pokalnih tekov;
- Jernej Šemrov: 1. mesto na državnem prvenstvu za mlajše člane (10 km v Kranju), 3. mesto na državnem prvenstvu za mlajše člane (5 km v Celju) ter skupno 2. mesto na Primorskih pokalnih tekih;
- Borut Albreht: 2. mesto na državnem prvenstvu mlajših članov (3000 m z zaprekami v Celju), 3. mesto absolutno na Notranjskem tekaškem pokalu ter 13. mesto na 47. Mednarodnem Belem krosu (Beograd);

Foto: ŠD Hotedršica

Mlajši člani Športnega društva Hotedršica na športnem taboru na Korenskem sedlu.

- Nada Merlak: 1. mesto na Notranjskem pokalu, 2. mesto na Gorenjskem pokalu ter 2. mesto na Primorskem gorskem pokalu. Starejši člani so dosegli še mnogo dobrih rezultatov, ki pa tu niso navedeni. Športno društvo Hotedršica čestita vsem članom društva, mlajšim in starejšim, za omenjene dosežke ter vsem skupaj želi veliko športnih uspehov tudi v prihodnje. Obenem se tudi zahvaljuje za zagnanost mladine pri treningih ter njihovim staršem za vso pomoč in podporo.

Mateja Nagode, ŠD Hotedršica

TROJAR TRETJI V SVOJI SKUPINI

Vnedeljo 12. oktobra je TK Swibir skupaj s Happy Time iz Poreča organiziral drugi Poreč triatlon. Zaradi večjega števila prijavljenih se je lansko dogajanje, ki je bilo v centru Poreča, letos preselilo v turistično Zeleno laguno. V Sloveniji je bila podobna prireditev odpovedana (Dnevnikova ½ v Portorožu), zato so na Triatlonski zvezi Slovenije sprejeli sklep, da bo za državno prvenstvo Slovenije v dolgem triatlonu upoštevana tekma v Poreču, ki je pod okriljem Hrvaške triatlonske zveze.

Start plavanja se je pričel z Elitno grupo ob 7. uri. Med 325 tekmovalci je bila večina triatloncev iz tujine (Slovenije, Italije, Avstrije, Slovaške, Češke, Švice ...). Progo z razdaljo 1.9 km plavanja, 93 km kolesa in 21km teka so na koncu slavili domačini Hrvati. Prvo mesto je osvojil aktualni evropski prvak v dolgem triatlonu Andrej Vištica iz triatlonskega kluba Svebir (3.59:12), sledil mu je Dean Patričević TK Zagreb (4.00:51), tretji pa je bil Marin Kocić TK Swibir (4.02:21). V ženski konkurenci je bila najhitrejša sedemkratna zmagovalka Ironman tekmovanj Madžarka Erika Csomor

(4.29:42) pred Slovenko Nike Kožar, kateri se je na kolesu predrla zračnica (4.31:08). Tretja je bila Avstrijka Constance Machar (4.42:43). Med štafetami je zmagala Slovenska ekipa iz TK RIKO Ribnica v postavi Nejc Kromar, Vid Pucelj in Andrej Pucelj (4.03:17), drugo in tretje mesto pa so zasedli Hrvati, Triatlon Petrinja (4.12:24) in TK TAR-Vabriga (4.21:27).

Tekmovanja se je udeležil tudi član TSK Logatec **Bojan Trojar**. Z rezultatom 5.21:20 je zasedel absolutno 146 čas, v svoji skupini (M55) pa 3. mesto. Boljša sta bila Slovenca Bojan Debenec TK Ljubljana (4.58:59) in Rado Aćimović TK Maraton (5.15:04).

Bojan je v letošnji sezoni v triatlonu poleg pokalnega prvaka v duatlonu DP in triatlonu (skupno 9 tekem) osvojil še pokal ALPE ADRIA (prizorišča: Velden, Portorož, Udine in Bled, na katerih je dosegel tudi vse zmage). Na podelitvi, ki je bila v Veldnu (Avstrija), ga ni bilo, ker se je raje udeležil triatlona v Poreču.

V septembru je s pomočjo Evropske triatlonske zveze (ITU) potekal tridnevni seminar za mednarodne sodnike prve stopnje. Predavanje in pisni izpit sta potekala v Termah Čatež, prak-

tični del pa je potekal na Dnevnikovem duatlonu v Čatežu in Cross triatlonu v Bohinju (ETU TNatura). Bojan je postal sodnik še v triatlonu (sodnik za smučarski tek od 1999).

B.T.

Foto: Bojan Šižgorič

Bojan Trojar je letos dosegel lepe rezultate. Fotografija je s 6. velenjskega triatlona.

Z ZAVZETIM TRENINGOM DO ODLIČNIH REZULTATOV

TWIRLING KLUB LOGAŠKIH MAŽORETK

Foto: arhiv kluba

Na letošnjem evropskem prvenstvu v Romuniji so logaške mažorete dosegle odlične rezultate.

Na treningu Twirling kluba logaških mažoretk je res pestro. V enem delu dvorane dekleta izvajajo vse močje akrobacije, v drugem plešejo, spet v drugem palice frčijo v vse smeri, v naslednjem kotu pa je slišati klepet. Vsepovsod pa je čutiti pozitivno energijo, zavzetost in kolegialnost. In če sem si mogoče ob prihodu domišljal, da vem, kaj je twirling, me je domišljavost ob vstopu v telovadnico kaj hitro minila.

Predsednica Twirling kluba logaških mažoret, gospa Nives Varga, je tokrat želela, da besedo dobijo predvsem dekleta, na katera je izredno ponosna. Poudarja, da z zavzetim treningom in velikim navdušenjem dosegajo zares izjemne rezultate, tako mažorete kot twirling.

Gospa Nives poudarja, da če želijo dosegati dobre rezultate na tekmovanjih, je potreben vsakdanji trening. In v Logatcu imajo res srečo, da imajo ene najboljših trenerjev v Sloveniji. Imamo »Barbaro Novina, Saro Pečkaj, Mihata Gerbeca, trenerja za gimnastiko, Barbara Šinigoj za ritmično gimnastiko, tudi Tina Gorkič bo po svojih

močeh pomagala. Vsi so odlični trenerji in smo ponosni, da so del ekipe,« je trenerje predstavila Nives Varga. Ob vsem tem pa je poudarila, da kljub izjemnim dosežkom na tekmovanjih, klub v prvi vrsti ostaja rekreativni, odprt za vse. Če po določenem času nekdo izrazi željo in pripravljenost po tekmovanjih, pa se začnejo treningi tudi v tej smeri.

Kot pri večini športov tudi pri twirlingu ne moremo mimo financ. Gospa Nives prizna, da to je problem, saj z denarjem, zbranim na občinskih razpisih, komaj pokrijejo najemnine za prostore za trening. Vsi ostali stroški, vključno s tekmovanji, so zato v veliki meri na strani staršev.

Prvič na velikem tekmovanju

In da ne bi preveč razpredala o klubu kot takem, je gospa Nives poiskala prve sodelavke. Kristina Ilič, Katja Verbič in Nika Pišljari so se to poletje udeležile II. Open World Championship Majorettes Sport v Pragi in osvojile odlične rezultate v svojih kategorijah. Ena zadnjih vidnejših uvrstitev logaških mažoret je bila udeležba na

evropskem prvenstvu mažoret med 12. in 14. septembrom v Romuniji. Skupina Pom Pom v tej sestavi se je prvič udeležila državnega tekmovanja in nato prvič tekmovanja zunaj meja Slovenije, zato so bili njihovi občutki še toliko intenzivnejši. Alma Bottonjić, Rebeka Kastelic, Nina Kováč, Maja Križman, Gaja Lamovšek, Arlina Letonaj, Neli Ovca, Nika Pišljari, Petra Polajžar, Lucija Polančec, Lara Radanovič Perušek, Teja Rupnik, Neža Škerbec, Klara Tomič, Katja Verbič, Maša Zlate, Maruša Žnidaršič so osvojile deveto mesto. Dekleta so si enotna: izkušnja v Romuniji je bila neprecenljiva. Priznavajo, da je bila trema pred nastopom velika, a zadovoljstvo in navdušenje po nastopu še toliko večje.

Čeprav niso posegle po najvišjih mestih, so na svoj rezultat izredno ponosne, saj niso tipična skupina mažoret. Pojasnijo, da one trenirajo tako mažorete kot twirling, medtem ko je bilo na tekmovanju več skupin izključno mažoretk in pri njih so opazile težjo koreografijo in postavitev. Vprašanje, kaj pa je razlika, ali treniraš zgolj mažorete ali tudi twirling, se je postavilo kar samo.

Foto: arhiv kluba

Twirling skupina Rubikova kocka je na svetovnem prvenstvu v Angliji dosegla odlično osmo mesto.

Odgovor pa ni tako preprost. Družno so pojasnile, da je pri mažoretah bistveno korakanje in obvladovanje palice, medtem ko twirling zajema širok spekter veščin. Gre za zvrst športa, ki vključuje elemente plesa, baleta, ritmične gimnastike, akrobatike in umetnosti vrtenja palice. Ko vse te veščine povežemo v neko harmonično celoto, dobimo twirling.

Glede na to, kaj vse twirling vključuje, me je zanimalo, kdo je dekleta navdušil za to zvrst športa in seveda, kaj oziroma česa na treningih ne marajo? Kaj jim je najtežje? Med odgovori sta prevladovala dva: sošolka ali pa starši. Presenetil pa me je njihov enoznačen odgovor, da v bistvu ni nič kaj takega pri treningih, da jim bi bilo težko. Gimnastika seveda ni kar tako, a ko je celoten trening za njimi, so vedno znova prijetno utrujene in ravno prav navdušene za naslednjega.

Vsak trening je malce drugačen

In kako potekajo njihovi treningi? Vsakič je malce drugače. Navadno najprej začnejo s treningi skupine, sledi gimnastika, potem

pa se razvrstijo oziroma razdelijo naprej po kategorijah, odvisno kaj kdo trenira, solo, free style, pari, solo dve palici ...

In kaj se jim je v Romuniji najbolj vtišnilo v spomin?

Vse, država, ljudje, tekmovanje, skupine iz drugih držav, najbolj enotna pa so dekleta glede hrane – te res ne bi zamenjale za domačo kuho. Poudarila so, da je bilo zanimivo opazovati, kako so kljub nekim pričakovanjem, kako naj bi bile mažoretke oblečene, na tekmovanju videle tudi skupino, ki je bila povsem v bleščicah. To namreč za mažorete ni značilno. Njihova obleka je prevladujoče modre barve, lasje so urejeni v frizuro, na glavi lahko nosijo klobučke in obleka se ocenjuje. Medtem ko pri twirlingu dekleta nosijo drese, ki so lahko bolj pisani, lasje pa morajo biti speti v čop ali figo, da jih ne motijo pri izvajanju akrobacij.

Ker so s takim zanosom opisovale, kaj vse novega in drugačnega so videle, sem jih prosil za pojasnilo, v čem se razlikuje ocenjevanje pri twirlingu in pri mažoretah.

Dokazale so, da obvladajo tudi teorijo. Pri mažoretah se ocenjuje, kako se vživiš, kako korakaš, paradiraš, kako vrtil palico, kako si oblečen. Pomembna je glasba, pomembne so noge. In pa seveda predvodnica, ki vodi skupino in je navadno malce drugače oblečena. Medtem ko se pri twirlingu ocenjuje bolj tehnika, ritmične sposobnosti in pa seveda umetnost rokovanja s palico.

Iz pogovora je bilo čutiti, da ne zgolj, da trenirajo skupaj, ampak so tudi zelo dobre prijateljice. Zato me je za konec zanimalo, če se na takih tekmovanjih spletejo tudi nova prijateljstva. Tukaj pa so z grenkim priokusom odgovorile, da ne, saj se skupine držijo zase in tudi tempo tekmovanja v bistvu ne dopušča medsebojnega druženja.

Uspeh Rubikove kocke

Dekleta so po pogovoru hitro odhitela nazaj na trening, jaz pa do naslednjih sogovornic. Po treningu, če smo povsem iskreni so se ravno sladkale z rojstnodnevno torto, sem zmotil Saro Pečkaj, Tino Gorkič, Tamaro Antončič, Neco Kenda, Tajdo Buh in Kristino Ilić. Dekleta so skupinsko, pod

Imenom Rubikova kocka, osvojile odlično osmo mesto na Svetovnem prvenstvu v twirlingu v Nottinghamu v Angliji. Pohvalijo se lahko z vrsto odličnih uvrstitev z različnih tekmovanj, tako posamezno kot v skupini, prvič pa so se kot skupina udeležili Svetovnega prvenstva. Twirling trenirajo že več let, 18, 14, ... kot skupina pa skupaj trenirajo in nastopajo zadnji dve leti. Twirling jim je torej v krvi, pa vseeno se nismo izognili vprašanju, kaj jih pri twirlingu najbolj navdušuje? Odgovorile so, da njegova raznolikost. Pri twirlingu najdejo vse, ples, balet, gimnastiko. Dinamični in raznoliki treningi poskrbijo za več vidikov vadbe, sproščanja. Pogovor je nanese na ime, ki so si ga izbrale. Pojasnile so, da gre za trenutno ime, ki lepo ponazarja njihovo pot, kako so napredovale od težkih in prijetnih trenutkov v pisano celoto. Posamezne kocke so se združile v Rubikovo. Ime izraža njihov zgodbo in ne njihove koreografije.

V konkurenci profesionalcev

Z nastopom na Svetovnem prvenstvu so izjemno zadovoljne in ponosne na svojo uvrstitev. Konkurenca na najvišjih tekmovanjih je res visoka, saj tekmujejo s tekmovalci, ki se s twirlingom profesionalno ukvarjajo in se torej glede treningov ne morejo primerjati z njimi. Zato je trenirati za taka tekmovanja še toliko težje, saj veš, da je konkurenca v veliki prednosti.

In kaj je najtežje? »Najtežje je vsa področja uskladiti, da imaš na vseh približno isto kvaliteto,« odgovorijo dekleta. »Ker moraš gimnastiko, ples, različne elemente pri palici spraviti v celoto in vzdrževati isti nivo znanja ne vseh področjih. Že sama tehnika palice je razdeljena na tri področja in ne moreš imeti enega dobrega in enega slabega, ampak moraš vse spraviti približno na isti nivo. Da vse to predstaviš sodnikom, ni lahko. Na treningu ti vse uspe, ko prideš tja, je pa popolnoma drug občutek.« In kaj je najbolj drugače na samem tekmovanju? »Trema in pa občutek oziroma zavedanje, da si celo leto treniral, potem pa je vse odvisno od tistih dveh minut pred sodniki,« opišejo svoja doživljanja na največjih tekmovanjih. Na vprašanje, če se da ob tem znotraj skupine kaj pomagati, v smislu, da tista, ki npr ne obvlada najbolj palice, izstopa v čem drugem, so mi odgovorile pritrdilno in z nasmehom na obrazu dodale, da je njihova trenerka Barbara

Novina mojstrica koreografije. Zato jim je nastopanje v skupini lažje, saj lahko vsaka izpostavi tisto, v čemer je najboljša.

Važen je ritem

Ob tem razložijo, da so nastopi različno dolgi, odvisno od kategorije. Solo programi so krajši, manj kot 2 minuti, freestyle so 2 in pol, skupina pa do 3, 3 in pol. Pri nekaterih kategorijah je glasba predpisana, pri drugih jo lahko izbirajo same. Vprašam jih, če je katera zvrst glasbe bolj primerna za twirling. »Odvisno od osebe. Pomemben je ritem, drugače pa so eni bolj lirični, eni bolj živahni. Videle smo tudi že nastop na rap glasbo,« pojasnijo članice Rubikove kocke.

Foto: Jure Vodnik

Tina Gorkič je dosegla drugo mesto na evropskem pokalu.

Dva pomembna cilja

In kakšni so njihovi načrti za naprej? Vse, razen Tine, ki se zaradi študijskih obveznosti poslavlja od tekmovanj in treningov, bodo za zdaj nadaljevale, saj, kot pravijo, jim časovno še znese. Ob tem dodajo, da je veliko odvisno tudi od ciljev, ki si jih zadaš. Če imaš visoke cilje, je tudi treningov toliko več.

In imate visoke cilje? Dekleta se spogledajo in odgovorijo, da imajo v letošnji sezoni možnost uvrstiti se na kar dve veliki tekmovanji. Prvo je evropsko tekmovanje, ki bo potekalo v Mariboru in pa International Cup v Kanadi.

Da ob koncu pojasnimo torto iz začetka pogovora: dekleta ne le da so odlične so tekmovalke, so še toliko boljše prijateljice, tako da so osebna praznovanja del celotne ekipe. In tokrat je praznovala Tina Gorkič, ki se je avgusta poslovila od aktivnih treningov in tekmovanj, je pa tik pred tem dosegla svojo najboljšo uvrstitev v 14-le-

tni karieri: 2. mesto na evropskem pokalu. Zato smo par vprašanj zastavili njej osebno:

Tina, kdo je tebe navdušil za twirling?

V bistvu sem bila stara 8 let, ko sem začela s treningi. Moja sošolka je dobila prijavnico za twirling, oziroma takrat še mažorete. Prosila me je, če grem z njo pogledat. Šla sem in na koncu sva se obe vpisali. Ona je po 4 letih končala, jaz sem pa 14 let trenirala.

Si poleg tega obiskovala še kakšno drugo dejavnost?

Na začetku sem sicer imela še ritmično gimnastiko a ker v okolici Nove Gorice ni bilo nobenega kluba, sem se posvetila twirlingu. Začela sem v klubu v Novi Gorici, vmes sem šla v klub iz Prvačine in nato v Logatec.

Kaj ti je bilo najtežje pri treningih?

Vaje za moč so kar naporne, sploh na začetku, ko še nimaš tako izdelane kondicije. Vendar ko ugotoviš, da brez tega ne gre, tudi to sprejmeš. Na koncu mi tudi to ni bilo težko.

Koliko tekmovanj si se udeležila?

Od prvega leta sem se udeležila vseh državnih tekmovanj, posamezno, v paru, v skupini, odvisno. Bilo je nekaj evropskih prvenstev, evropski pokal, tudi mednarodni pokali, in letos sem prvič nastopila na svetovnem prvenstvu.

In dosegla odličen rezultat v hudi konkurenci!

Ja, 2. mesto je moj najboljši rezultat na mednarodnih tekmovanjih. Nastopalo nas je šest in vsi smo bili zelo dobri. Tekmovala sem v solo programu, nivo B odrasli.

Kaj svetuješ mlajšim deklicam, ko imajo težave, ko jim ne gre? Po 14 letih treningov verjetno lahko daš nasvet ali dva?

Naj še enkrat dobro premislijo, zakaj ne bi nadaljevale, če so že nekaj dosegle. Tudi jaz sem imela vmes taka obdobja, ko sem razmišljala, zakaj toliko vlagam v ta šport. Ko se poglobiš vase, ugotoviš, da ti je zelo pri srcu in ne moreš nehat. Vedno se kaj novega naučiš, odkriješ nekaj novega, nove elemente, težje figure in ti je nekako nek izziv. Hvala vsem za pogovor in srečno v prihodnje.

Jure Vodnik

KJE SO TISTE STEZICE, KI SO VČASIH BILE?

ROVTARSKI OTROCI SPOZNAVALI ŠEGE IN NAVADE

Foto: arhiv OŠ Rovte

Otrokom je spregovorila Dušica Kunaver, zbirateljica ljudskega blaga.

Nemalokrat se sprašujemo, kaj nam je prinesla sodobno naravnana civilizacija. Seveda je napredek v znanosti in tehnologiji neverjeten. Tudi stezice niso več stezice ampak široke asfaltne površine, ki nam omogočajo hitre premike iz kraja v kraj. Tako kot hitimo po sodobnih avtocestah, tako hitimo tudi drug mimo drugega in nimamo časa postati trenutek in kaj lepega reče mimo dočim. Tedaj nam nehote v misel stopijo zgodbe iz preteklosti, ki so nam jih pripovedovali naši stari starši. To je dediščina, ki so nam jo zapustili in bi jo bilo potrebno negovati kot najlepšo rožo. Kajti če bomo tu zatajili, nas kmalu kot narod več ne bo. Zato je na nas naloga, da mladim to zapuščino prepustimo čim bolj pristno, nepokvarjeno in v taki embalaži, kot smo jo prejeli.

Na OŠ Rovte smo v okviru tabora nadarjenih učencev letos organizirali tematski vikend z naslovom Šege in navade naših krajev. Približno štirideset mladih je v dveh dneh spoznavalo preteklost skozi več različnih dejavnosti. Izjemno lep uvod v dvodnevno druženje je s svojim obiskom in predavanjem naredila vsem nam dobro poznana zbirateljica ljudskega blaga, učiteljica ruščine in angleščine, Dušica Kunaver. Po pogovoru, v katerem je natrosila kup izjemno lepih misli o Sloveniji, Slovencih in bogastvu, ki ga naša dežela skriva, je z našimi učenci še posedela in o sebi in svojem delu povedala kar nekaj zanimivosti. Kot malo deklico jo je najbolj zaznamoval vojni čas. Tedaj je bilo težko, saj je bila lakota. Rada se spominja počitnic, ki jih je vedno preživela na očetovi domačiji na Ponikvah na Krasu. V njenih spominih je paša, žetev in vse, kar se je vrtelo okoli kmečkih opravil. Že tedaj je vzljubila vse, kar je bilo domače in tudi študirala bi rada narodopisje. A zaradi revščine tega ni mogla, zato je po sili razmer raje študirala angleščino. Področja njenega dela so tudi alpinizem, v katerega jo je popeljal tragično preminuli mož Aleš, in pa pedagoško delo. Napisala je kar nekaj priročnikov, ki so v pomoč tako učiteljem kot učencem. Najbolj jo osreči, ko sreča sedaj že sivolase učence, ki se je spominjajo po njenih pripovedovanjih. Tedaj ve, da jim je nekaj dala. Zato tudi nikoli ne bi izbrala drugega dela, kot ga opravlja. Zelo rada spregovori tudi o turizmu. Zakaj? Ker je Slovenija tako bogata, neizmerljive so njene lepote in ljudska dediščina je nekaj, kar nas ne sme biti sram pokazati. Nasprotno, biti moramo ponosni na to. Njeno zelo zanimivo delo je tudi knjiga očetovih spominov, ki je bil v prvi in drugi svetovni vojni. Vse si je skrbno zapisoval. Neverjetna zakladnica mora to biti, Dušici pa vsa čast, da se je lotila tega zahtevnega dela.

Foto: arhiv OŠ Rovte

Učenci so se preizkusili tudi v pletenju vencev.

Dušica je slovensko ljudsko izročilo razdelila na štiri tematike: voda, les, kruh, kamen. Tu ona vidi pomen teh štirih elementov. Z vodo te krstijo ob rojstvu in pokropijo ob slovesu. Kruh je simbol bogastva, kruh naš vsakdanji je simbol preživetja, tudi les nas pozdravi ob rojstvu, saj dojenčka položijo v zibelko, pa tudi slovo je povezano z leseno krsto. Pri krstnem kamnu nam podelijo ime, na nagrobni kamen pa napišejo, kdo v grobu počiva. Toliko simbolike nam je Dušica navedla, da so naše misli nehote rojevale nove povezave s temi znamenji.

Zelo so pomenljive njene besede, ko pravi, da bolj, ko spoznavas pesmi, pogovore, šege, navade preteklosti, bolj jih občuduješ.

Nekaj te svoje ljubezni je natrosila tudi med naše učence, ki so v naslednjem dnevu v različnih delavnicah spoznavali in se tudi preizkusili v spretnostih. Nekaj učencev je odšlo k devetdesetletni Marjanci Leskovec in z njo so se pogovarjali o njenem življenju nekoč. Toliko zanimivosti jim je natrosila še vedno čila in zdrava Marjanca. Zanimivo je bilo poslušati, kako so živeli včasih, pa so vseeno bili celo bolj zadovoljni, saj so imeli kup vrednot, ki jih zdaj, žal, nimamo več ali pa jih nočemo imeti. Iz Ljubljane je v goste prišla Adrijana Gaberščik, ki je izjemna ljubiteljica ljudske pesmi in plesov. Noge so kar same sledile njenim spretnim korakom. Slikarska delavnica je bila namenjena panjskim končnicam. To je bila nekoč umetnost in čebelarji so ponosno razkazovali svoje čebelnjake, kateri je lepši. Tudi zadišalo je. In sicer iz pečice, v kateri so se spekli ptički iz testa. Kar nekaj je bilo včasih takih priložnosti, ko se je to pecivo speklo. Ena od njih je bila tudi poroka, ko so poleg peciva pletli tudi vence. Da, tudi mladi so se te spretnosti lotili in celo zelo uspešno opravili nalogo. Še mlajček, pa bi bilo pripravljeno za praznovanje. Igra včasih ni potekala za računalnikom, seveda ne. Igrače so otrokom naredili očetje ali mame. Mame so izdelale predvsem punčke iz cunj, katerih so se lotile tudi šolarke. Ena je bila lepša od druge. Ne bi se jih branili tudi današnji otroci. Lepe, mehke, prav nič plastičnih primesi niso imele. Vse skupaj so na dvodnevem druženju popestrili še lepo vreme, športni dodatek in dobra hrana. Dneva sta bila popolna, tako so se strinjali učenci. Tudi njihovi straši so na zaključku lahko videli drobec in bilo je prav lepo in zabavno Zaplesali smo skupaj in odhiteli iskat nove drobce preteklosti v zaprte skrinje in na temna podstrešja. Morda pa se še vedno kje skrivajo male skrivnosti, ki nam bodo nekoč pripovedovale o davnih, davnih časih, ko je še svetila petrolejka in se je pod večer še slišala fantovska pesem pod oknom.

Metka Bogataj

PESEM ZVONOV JOŽETU V SLOVO

IN MEMORIAM – JOŽE GREGORIČ

Jesenski vetrič počasi potuje preko škrlatno obarvanih listov in jih pozibava sem ter tja. Tiho jim šepeče, da je prišel njihov čas, ko bo treba oditi, se posloviti od svojega drevesa. Prelivajoče barve jeseni, šumenje vetra v krošnjah dreves, jate poslatvljajočih lastovic pa so bile priča tudi tvojemu slovesu, dragi Jože, naš rojak, župnik na Brezovici pri Ljubljani. Poslovil si se tako nenadoma, sredi dela, sredi najlepših let, sredi največje ustvarjalne moči ter volje narediti še toliko dobrega.

Dan, ki ga je Gospod izbral, da te vzame k sebi, je prišel nepričakovano. Nihče od nas ga ni slutil, vsi smo onemeli, ko smo izvedeli, da je v soboto, 25. oktobra, za vedno prenehalo utripati tvoje srce. Tako zelo si razveseljeval vse okoli sebe, znal si tolažiti, znal svetovati in kazati pravo pot, znal si pokarati, znal izpolniti obljube, bil si izjemen poslušalec in izjemen govorec. Bil si delaven, nesebičen in poln dobrote. Znal si preprosto imeti rad vse okoli sebe. Ni ti bilo odveč sesti in se pogovoriti z obupano mamo odvisnika, ki je morda v tebi našla zadnjo odrešilno bilko, niti te ni vznemljal uporen mladostnik, poln notranjih bojov in nasprotij. S pomočjo tvojih nasvetov je mogoče spet našel svoj notranji mir in prostor pod soncem.

Jože Gregorič, Logatčan po rodu, se je rodil leta 1970. Že kot majhnemu dečku je bila edina in velika želja postati duhovnik. Pogosto je omenjal, kako so se mu v šoli zaradi tega smejali, a ostal je neomajen v svojem prepričanju. Po osnovni šoli, vipavskem semenišču in maturi v Želimljah ter študiju, je mašniško posvečenje prejel leta 1998. Tri leta je bil kaplan na ljubljanskih Žalah, kasneje pa je odšel za župnika v Trzič. Tam je deloval kar enajst let. Govoril je, kako mu je bilo tam lepo, povezan je bil z ljudmi, bil je čisto njihov. Kljub temu pa se na odločitve škofov, da ga premestijo na Brezovico, ni nič pritoževal. Nasprotno, dobrodušno je sprejel tudi ta izziv. Prvega avgusta 2012 je tako postal brezoviški župnik. Zaradi njegove izjemne osebnosti je tudi tu našel pot do ljudi. Zlasti je imel rad mladino in otroke, ki jih je poimenoval kar »mularija«. Znal jih je pohvaliti in pritegniti. On ni nikoli obtoževal, vedno je le poskušal pomagati, kajti vedel je, da tičijo vzroki za vedenje otrok nekje globlje kot si marsikdo misli.

Ves čas ga je vodila globoka vera v Boga in ljudi. Bil je spremljevalec in kažipot posameznikom na njihovem življenjskem romanju. Znal je pristopiti in razumeti tiste, ki jih je srečeval. Znal se je sprostiti ob navijanju za Olimpijo na hokejskih tekmah, celo oznanila je prebral z navijaškim šalom okli vratu. Da, tudi pošaliti se je znal. Knjige, hokej, koncerti klasične in rockovske glasbe so mu izpolnjevale tiste majcene drobce prostega časa, ki jih je uspel najti v njegovem prenatrpanem vsakdanjiku.

Bil je tudi vzgojitelj. Vedno je poudarjal, naj bodo starši v vzgoji enotni, dosledni in neomajni pri postavljanju mej. Le tako bodo uspeli v najtežji vlogi, ki jim jo nalaga življenje z otroki. Kajti duhovne stiske današnjih otrok in mladine so mnogo večje kot materialno pomanjkanje. Prav zaradi tega, ker primanjkuje razumevanja, pozornega poslušanja, pogovora, smisla življenja, je toliko raznovrstnih odvisnosti. Tudi tu je Jože storil veliko. Poskušal je graditi mostove med starši in njihovimi potomci tako, da bodo le-ti trdni in močni. Vsemu temu trudu pa je dodal še smisel Božje pomoči.

Jože, veliko si govoril tudi o božji ljubezni. Ta je bila tako velika, da te je želel imeti ob sebi, čeprav si bil še tako mlad, poln načrtov

Foto: arhiv družine Gregorič

in moči. Pa si vseeno odšel. Tvoja pesem je zamrla, tvoj glas je onemel, tvoje oči so še zadnjič pobožale tvoje najdražje. Poslovil si se tiho, spokojno, mirno. Čeravno nikoli ne bomo več deležni tvojega iskrenega nasmeha, zanesenega prepevanja in spodbudnih besed, bo nate ostal neizbrisen spomin. Spomin na človeka, ki si ga preprosto moral imeti rad. Naj ti bo lepo tam, kamor si odšel. Vemo, da si tudi tam srečen. Zbogom, dragi Jože!

Metka Bogataj

TOČKA NE PRIDE SAMA OD SEBE

LOGAŠKI SKAVTI ŽE SEDEMNAJSTIČ ORGANIZIRALI JAKCA

Letošnjega dnevno-nočnega orientacijskega izziva, Jakca, se je udeležilo kar 700 skavtov z vseh koncev Slovenije ter okoli sto organizatorjev. Večnamenska športna dvorana Logatec je bila za tako množico skavtov, ki so se na koncu tekmovanja zbrali v njej, skoraj pretesna.

Prireditvi, ki je namenjena izvidnikom in vodnicam, popotnikom in popotnicam ter odraslim skavtom, je nastala leta 1997 po vzoru taborniškega nočnega orientacijskega teka, ko je idejni vodja in takratni organizator Marko Gantar s svojo ekipo pripravil eno izmed prvih skavtskih orientacij. Dober glas o prireditvi se je hitro širil, začeli so jo pripravljati vsako leto, udeležba na njej pa je iz leta v leto rasla.

Kot je ob zaključku prireditve povedal koordinator Dejan Stojko, so pred tremi leti poleg ekipnega uvedli tudi posamično tekmovanje. »Letos se je na njem najbo-

Foto: Blanka Markovič Kocen

Letošnjega Jakca se je udeležilo 700 skavtov z vseh koncev Slovenije.

lje odrezal Tadej iz Kamnika, sicer je šlo največ nagrad v Domžale, odlično pa so se izkazali tudi Kamničani in Škofjeločani,« je povedal Dejan. Prvo mesto v najtežji kategoriji, Jakec na kvadrat, so dosegli Poslanci Kozmosa iz Domžal, drugi so bili skavti iz ekipe Ljubljana 3, tretja pa

Dumbeldorjeva armada. Skavtom se je na zaključni prireditvi v nedeljo pridružil tudi logaški župan Berto Menard.

Blanka Markovič Kocen

20-LETNICA LOGAŠKIH SKAVTOV

»BODI MLAD, RADOVEDEN, ŽIVLJENJE NE BO POBEGNILO PRED TEBOJ!«

Foto: arhiv logaških skavtov

Logaški skavti so praznovali okroglih 20 let.

20 let je že minilo, odkar smo imeli v Logatcu prve skavtske obljube. Ob tej obletnici smo se zbrali vsi skavti, ki so bili, ali pa smo še aktivni v našem stegu. Kot se za naš kraj spodobi (vsako leto organiziramo največje skavtsko orientacijsko tekmovanje v Sloveniji, pod imenom JAKEC), smo na začetku praznovanja za udeležence pripravili kratko orientacijo po Logatcu.

Tako smo povezali logaške znamenitosti in zgodovino našega stega skozi 20 let. Med tem časom so se lahko udeleženci udeležili tudi različnih delavnic v Jožefovi dvorani medgeneracijskega doma (vozli, bomba, oddaj svoj prstni odtis, oblikuj nove majice, puloverje ...), ali pa si ogledali fotografije, gradiva in izdelke logaškega stega. Vsak udeleženec je s seboj prinesel tudi košček sestavljanke, ki jo je

prejel skupaj z vabilom. Le-tega je zamenjal s pravim koščkom sestavljanke, katero smo na koncu s skupnimi močmi sestavili. Na sestavljanke so bile različne fotografije srečanj in projektov skozi vseh 20 let delovanja.

Po tem, malo bolj zabavnem delu, je sledil še uradni del, na katerem smo predstavili nekaj ključnih projektov, ki so zaznamovali naš steg vsa leta. Eden od ustanoviteljev stega nam je na kratko povedal, kako je sploh prišlo do tega, da so skavti začeli delovati v Logatcu.

Sledila je tudi zahvala vsem, ki so bili in so še voditelji. Brez njihove energije, motivacije in prostovoljstva morda ne bi bili to kar smo postali. Cilj vsakega voditelja pa je vzgojiti mladega v aktivnega in odgovornega državljanca. V zahvalo je vsak voditelj prejel vrč s simbolom stega (polhom) in plaketo.

Na koncu uradnega dela nas je pozdravil tudi župan g. Berto Menard in povedal nekaj spodbudnih besed.

In nobenega praznovanja ni brez torte. Tako sta ustanovitelja stega (od treh sta bila navzoča dva) naredila prvi rez na torti. Nato pa je vsak lahko dobil svoj košček. Na voljo pa je bilo tudi dovolj jedi in pijače, ob kateri smo zadovoljno kramljali in obujali spomine na tiste lepe čase.

Logaški skavti

JESENSKO DRUŽENJE V VRTCU TIČNICA

HVALA LASTNIKOM ZEMLJIŠČ

Včetrtek, 2. oktobra, smo vzgojiteljice vrtca enote Tičnica pripravile jesensko druženje s starši in otroki. Po dosedanjih izkušnjah se je izkazalo, da se starši radi udeležujejo dejavnosti v naravi. Vreme nam je bilo zelo naklonjeno, zato smo organizirale aktivni pohod po Tičnici. Na poti so bile pripravljene postaje, na katerih so morali otroci skupaj s starši opraviti različne naloge. Tako so se že kmalu po startu ujeli v pajkovo mrežo, iz katere so se morali rešiti sami. Za tem so morali premagati poligon z različnimi ovirami. Preizkusili so se v streljanju s prav posebno fračo, kar je bilo še posebej zabavno. Od tu je pot vodila po stezi med prostranimi travniki. Ves čas so morali slediti puščicam, ki so jih usmerjale proti cilju. Preden so prišli na cilj, so hodili še s hoduljami in ciljali z žogo v lesen zaboj. Ves čas je bilo čutiti veselo razpoloženje in kanček tekmovalnosti med starši in otroki. Preživeli smo aktivno jesensko popoldne v veselem druženju, tako z otroki kot njihovimi starši, dedki, babicami in ne nazadnje tudi s hišnimi ljubljenci.

Foto: arhiv vrtca Tičnica

Otroci so se preizkušali v različnih nalogah.

V imenu vseh sodelavk bi se rada po tej poti zahvalila vsem kmetom, oziroma lastnikom zemljišč, ki nam dovolijo, da lahko mnogo gibalnih aktivnosti izpeljemo v naravi. Zavedamo se, da mnogokrat ne

vprašamo za dovoljenje, saj vseh niti ne poznamo. Trudimo pa se, da ne delamo škode. Res hvala še enkrat.

Zvonka Mivšek

ZAHVALA

Športnemu društvu Dlan na Dlan, ki nam je z napihljivimi gradovi in poligoni polepšalo dan v Tednu otroka. Učenci in učitelji podaljšane bivanja z OŠ 8 talcev Logatec

MIHAEL JERŠIČ PRAZNOVAL 101 LETO

Foto: Janez J.

V nedeljo 28. 9. 2014 je Mihael Jeršič iz Rovt dopolnil 101 leto.

Vnedeljo 28. 9. 2014 je Mihael Jeršič dopolnil 101 leto. Člani ŽK Rovte smo ga obiskali na njegovem rojstnem domu v Rovtah, kjer zadnjih 45 let delovno preživlja jesen življenja. Mož je še vedno bistrih misli, ima močno voljo, zato še vedno v precejšni meri poskrbi zase. Pred dobrim letom je še žagal drva z motorno žago. Zna ceniti lepoto narave in se Stvarniku zahvaljevati za vse. Preko radia Ognjišče in tednika družine se duhovno bogati in seznanja z novicami doma in po svetu – zelo ga zanimajo novice iz domačega kraja. V ranem otroštvu sta mu umrla oba starša. Kot najmlajši je imel še dva brata in tri sestre. Po mamini smrti je dobil še polsestro, katera sedaj živi v domu starejših. Z bratovo pomočjo se je izučil za orodjarja. V starojugoslovanski vojski je služil kot mehanik pri aviaciji. Krajši čas se je izpopolnjeval v Nemčiji, nato je delal zahtevna dela na vodovodnih in grelnih napravah v raznih podjetjih po raznih krajih v Sloveniji in drugod. Mihael ima tri sinove, dva vnuka in tudi dva pravnuka. »Vera, zaupanje v božjo previdnost, to nas gor drži,« nam je ob koncu pogovora poudaril Miha. Želimo mu še obilo zdravja!

Cilka Jereb

SIMBIOZA GIBA NA OŠ TABOR LOGATEC IN POŠ HOTEĐRŠICA

MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE

V tednu od 13. 10. do 17. 10. 2014 smo se na OŠ Tabor Logatec in na POŠ Hoteđršica odločili, da se priključimo vseslovenski akciji »SIMBIOZA GIBA«. Povabili smo vse babice in dedke, ki so bili pripravljeni skupaj z učenci naše šole narediti nekaj za zdravo telo in um.

Na centralni šoli, smo jim vsak dan v času pouka pri predmetu šport pripravili nekaj zanimivega:

- Prvi dan so s 7. a odšli na pohod okrog Sekirice.
- Drugi dan so se s 1. b razredom lovili in podili ter se igrali elementarne igrice.
- Tretji dan so z 9. b razredom zaplesali in igrali športne igre.
- Četrty dan so s 6. a in b razredom plesali in igrali med dvema ognjema.
- Peti dan so z 2. b razredom tekli po poligonu.

Na POŠ Hoteđršica smo jih medse povabili dvakrat. V ponedeljek so se nam tako dedki in babice pridružili pri štafetnih igrah med uro športne vzgoje. Tekmovalni duh in poštena igra sta bila prisotna med babicami in dedki. Niso se predali in so tekmovali v vseh disciplinah. V sredo smo zapisali, da bomo izvedli nordijsko hojo. Ker nam je nagajalo vreme, smo pripravili ogrevanje s pomočjo različnih iger v avli šole, potem pa smo se kljub dežju odpravili na sprehod po Hote-

Foto: arhiv OŠ Tabor

Na OŠ Tabor in POŠ Hoteđršica so k Simbiozi Giba povabili dedke in babice.

dršici. Dež nam ni pokvaril prijetnega vzdušja. V tem tednu se nam je pridružilo 37 babic in dedkov. Bili so navdušeni, prav tako učenci, ki so bili zelo zadovoljni. Vsi skupaj smo se veliko naučili drug od drugega, predvsem pa videli, da lahko mladi in malce starejši počnejo marsikaj skupaj, tudi telovadimo. Vsi smo se strinjali, da bi lahko takšne ure športa ponovili še kdaj med letom. Veseli smo, da smo lahko skupaj preživeli čas, in upamo, da se še večkrat takole srečamo.

Špela Košak, prof. športa, vodja projekta na OŠ Tabor
Anita Čretnik, vodja projekta na POŠ Hoteđršica

OBISK ŠOLE IN VRTCA V MESECU POŽARNE VARNOSTI

Foto: arhiv PGD Laze-Jakovica

Klavdija Modic, Tadeja Nagode, Kristina Urbas, Miran Kermavner, Silvo Kolar, Denis Šušmelj, Primož Kermavnar, otroci iz vrtca in šole, vzgojiteljci, učitelj ter ga. Sonja Trček.

V petek, 24. 10. 2014, smo gasilci PGD Laze-Jakovica organizirali dan odprtih vrat za otroke, ki obiskujejo vrtec in šolo v Lazah. Najprej smo izvedli evakuacijo. Zadimili smo spodnji prostor šole. Ob pozivu učitelja smo prihiteli na pomoč z gasilskim vozilom. Dva gasilca sta se opremila z dihalnim aparatom in vstopila v šolo. Med tem časom so vzgojiteljci in učitelj poskrbeli, da so otroci varno prišli iz učilnic in se zbrali na šolskem dvorišču. Vodji intervencije so poročali o številu otrok in ugotovili, da so vsi zunaj na varnem. Tako se je vaja evakuacije, v katero je bilo vključenih 6 gasilcev, 3 delavci šole in 21 otrok,

uspešno zaključila. Sledil je ogled garaže gasilnega doma in nove dvorane. Tam smo jim predvajali pesmico Rozmana Roze: Pikec Ježek in Gasilko Jež ter prebrali knjižico Tanje Novak: Ježek Snežek in 112. Na koncu je otroke čakalo še presenečenje. Obiskala nas je gospa Sonja Trček s kužko Kasho iz društva Tačke Pomagačke – društvo za terapijo s pomočjo psov. Otrokom je povedala in pokazala, kako se morajo obnašati do psov, kako je treba skrbeti zanje in kaj vse kuža zna. Otroci pa so bili najbolj veseli, ko so kužka lahko pobožali.

Klavdija Modic

OD NOVEGA SVETA DO PODKRAJA

PLANINSKI POHOD PO NOTRANJSKI PLANINSKI POTI

V nedeljo, 19. 10. 2014, smo logaški planinci v lepem vremenu prehodili 2. del NPP pod vodstvom Jerneja Rusa. S posebnim avtobusom smo se peljali do izhodišča poti v Novi Svet.

Markirana pot za smer Javornik nas je peljala skozi gozd, po gozdnih vlakih in cestah, kjer so se še kazale posledice zimskega žledoloma. Kratek postanek smo imeli v zaselku Zgornje Lome, kjer je smučišče s sedežnico, ki jo poleti v glavnem uporabljajo gorski kolesarji. Mi pa smo prehodili strmi vzpon in po dveh urah in pol prišli na sedlo pod Javornikom, kjer stoji Pimatova koča -1156 m. V koči smo si preoblekli mokra oblačila, se okrepčali s hrano in pijačo ter dobili žig NPP. Povzpeli smo se tudi na 10 minut oddaljeni vrh Javornika -1240 m, kjer stoji razgledni stolp. Z njega je bil lep razgled: za vzhodnim delom Idrijskega hribovja so obsežni gozdovi Hrušice; za njo se dvigajo vrhovi notranjskega hribovja, od Krima do Javornikov in Snežnika; na vzhodnem obzorju seže pogled do Gorjancev in Kočevskega Roga; na jugu se v bližini vleče hrbet Nanosa, njegova severna prostranstva so pokrita z gozdovi; na jugozahodni in zahodni strani se razprostira Trnovski gozd s Čavnom in Golakoma; med Nanosom in Trnovskim gozdom je prehod iz Vipavske doline proti Godoviču, tu vidimo kraj Col, za njim del Vipavske doline in Krasa; če je dobra vidljivost, tudi Jadransko morje okrog Tržiča in Gradeža; na severu so na obzorju Julijci s Triglavom, Karavanke s Stolom in Kamniške Alpe z vsemi vrhovi, spredaj pa Idrijsko hribovje, Porezen, Škofjeloško pogorje z Blegošem, Polhograjsko hribovje s Toščem in Grmado ter Ljubljanska kotlina s Posavskim hribovjem.

Na Javorniku so tudi proge za gorske kolesarje, astronomski observatorij, potresna opazovalnica. Po krajšem počitku smo pot nadaljevali od koče, se spustili v manjšo kotanjo, nato pa se zopet povzpeli na razgleden

Foto: Marinka Petkovšek

PD Logatec pred kočo na Javorniku

obronek nad Vodicami in po slabi uri hoje prišli do križišča »Na Nemcih« -1058 m. Pot smo nadaljevali v smeri Nanos do prevala za Streliški vrh, čez obširne travnike in pašnike, kjer se je pasla živina (kolovoz za smer Sv. Duh in Križna gora), mi pa smo se držali označenih razpotij, ki so kazala smer Nanos. Po travnatem kolovozu smo šli mimo vojaškega bunkerja in po dveh urah previdne hoje zaradi mokrega listja na poti pohod zaključili v lepem jesenskem vremenu in neokrnjeni naravi v naselju Podkraj. Povabljeni smo bili k družini predsednika PD Podkraj Dušana Plesničarja, ob praznovanju gospe Ančke. Dobre volje smo se z avtobusom pripeljali sredi popoldneva v Logatec.

Marinka Petkovšek

DRUŠTVO UPOKOJENCEV LOGATEC –LOKALNE VOLITVE

Volitve so mimo, lahko si oddahnemo vsaj za nekaj let. Kakšno breme so si nadelali na svoje rame, bodo najbolje vedeli tisti, ki bodo svetniki. Govorili so vse mogoče besede, obljubili, da bodo storili to in ono, če bodo izvoljeni. Upam, da vam še vedno zveni v ušesih, če ste le bili na predstavitvi posameznikov ali strank, ki so vabile in plačale vse golaže, palačinke in ansamble, ki so igrali in se veselili dobrega zaslužka. »Hvala bogu, da je konec,« bi rekel g. župnik in še morda kdo izmed nas volivcev, ki smo vsake štiri leta zelo pomembni. Ali smo res kot člani in društvo upokojencev tako nepomembni? - Že dolgo čakamo katero od političnih strank, da nas vsaj povabi na obisk, pogovor ali kakšno okroglo mizo. Naše interese zastopa in brani stranka DESUS. Občinskega odbora DESUS niti ne poznamo, komolcev res ne uporabljamo za vsako ceno, verjamemo v korektnost, če nas že zastopa na občinski in vladni ravni. Kaj naj zagovarjajo, kakšne težave ali potrebe imamo kot društvo in upokojenci v Logatcu na lokalni ravni?

Veliko jih živi na robu svoje življenjske eksistence, občutek, da za seboj še vedno nosimo cokoljlo socialističnega obdobja za svojo varnejšo starost. Takrat še nismo razmišljali, kam se nalagajo naši prispevki za pokojnino in spodobno življenje. Vsaka politična stranka, še posebej tiste, ki si postavljajo socialne programe, ko gre za upokojence, takoj dvignejo glasove: »Vzeti bo treba upokojencem.« Kako? - Kaj mi ne potrebujemo ničesar? Saj smo vendar starši svojih otrok, dedki, babice, pazimo na vnuke. Kakšno medgeneracijsko sožitje pa je to? Za vse pomoči v nesrečah je solidarnost med prebivalci takoj na prvem mestu, za državno pomoč, ki bi morala biti prva, pa lahko čakaš, če jo dočakaš.

S skromno pokojnino za priboljške ne obstaja besednjak, ljudje smo socialna bitja, potrebujemo sožitje, družbo, prijatelje, če tega ni, se zapreš v svojo sramoto, ker si reven in se skrivaš pred sosedi in nekdanjimi prijatelji. Nevladne organizacije Rdeči križ, Karitas, tudi ZDUS in njihovo vodstvo, delajo toliko, kot jim je vlada pripravljena prisluhniti. Največ solidarnosti organizirajo in vodijo te stranke. Kje so predstavniki DESUS-a da se spoznamo in pokažemo, da obstajamo tudi takrat, ko niso volitve - državne ali lokalne? Veliko hvale, kako pomembna stranka so, kaj bi bilo, če se ne uvrstijo v parlament, ali so ali niso; mi teh hval ne čutimo. Stranka, ki je bila osnovana za potrebe pravičnosti in pomoči za upokojence, ko svojih položnic za hrano in kurjavo, za zdravstvene pripomočke, protetiko ali doplačilo zdravil nimamo. Vas smo volili, da v parlamentu govorite in zastopate naše interese in probleme, če sem v pokojku nezmožen delati, poskrbeti za osnovno življenje, higienske potrebe, naj čakam na božjo pomoč ali sorodnike? Zakone sprejemajo zavezani koalicijski pogodb, ki jih zavezuje, da glasujejo, kaj je za stranke pomembno, tudi na lokalni ravni bo tako.

Izvolili smo, kar smo mislili, da je najboljša za občino in nas krajane, ki živimo v tem mestu, čakamo in upamo, da niso držali fige v žepu, ko so obljubljali. - Ali pa se bo ponovilo kot vsakič po volitvah: položnice so višje, komunalni prispevki, cene za vodo, odvoz smeti in spet smo na stari poti: plačaji ali pa ti zapremo pipico. Gospod župan, ali boste dovolili, da se zgodovina povrne? Počakajmo - imate težko delo in odgovornost; kar ste obljubili, bomo čez štiri leta poplačali.

Vinko Aleksander

DRUŠTVO UPOKOJENCEV LOGATEC

PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA LOGATEC

Foto: Vinko Aleksander

Folklorna skupina iz Ivanič Grada

Poletni meseci so za to, da se družimo in zabavamo, saj smo ljudje vendar socialna bitja. Za to imamo veliko razlogov: smeh in dobra volja nas postavita v drugačen, prijeten položaj. Prepogosti padci in vzponi nas prisilijo, da smo odločni in vztrajni. Septembru se je vedno veselo praznovalo. Mnogo društev ali posameznikov je sodelovalo v pripravljalnem ali kulturnem programu. Tudi v društvu upokojencev Logatec smo 14. 9. 2014 pripravili tradicionalno srečanje društev upokojencev v osrednji slovenski regiji v Centru veteranov v Blekovi vasi. Tako smo v skupnem interesu društvene aktivnosti popestrili s kulturnim nastopom pevskih društev iz vsakega gostujočega društva upokojencev. Za veselo rajanje pa je poskrbel duo Litijski Odmev. Obiskal nas je tudi naš župan Berto Menard.

Komaj pa smo pospravili klopi in mize s srečanja v centru veteranov, že smo 23. 9. 2014 ob 6 uri odšli čez Trojane na Štajersko pogledati, kakšno razpoloženje trenutno utripa za veselo trgatcev v Zavrhu na turistični kmetiji Vina Šuman. Kdo ne pozna generala Maistra, ki je tu živel in deloval kot pesnik in krajan dolga leta? Krajanji Zavrha so že leta 1963 postavili razgledni stolp kot spomenik velikemu in častnemu krajanu v spomin. Zasadili so potomko stare trte, modro frankinjo iz Maribora, ki vsako leto obrodi. Trgatcev na turistični kmetiji Šuman je potekala, kot smo se dogovorili; disciplinirano po dva v vsaki vrsti in na koncu se odložijo polni zabojčki. Žejni nismo bili, dva sta skrbeli samo za to, da ne bi kdo omagal s suhim grlom. Vse, česar smo si želeli, je bilo lepo vreme in to željo nam je tudi nebo uslišalo. Po trgatvi pa je sledilo šele veselje; kosilo in na zdravje novemu letniku, ki ga bo sv. Martin spremenil v vino. Zaključili smo s pesmijo, kako bi drugače, saj smo vendar ljudje dobre volje. Sem spoznal sem, da dvignem kozarec z vinom, ko si želim veselje med prijatelji. Pravijo, da je v vinu resnica; mi smo je tokrat imeli obilo. Želimo si več takih srečanj. Nekdo je rekel: »Prijatelj, ne glej, koliko si življenja potrošil v svojem času, ampak koliko časa ti je še ostalo za življenje.«

Še ena pomembna prireditev

Ge za pobratenje društva upokojencev Logatec, društva upokojencev iz Ivanič Grada, katerega predsednik je Željko Brezovečki, ter društva upokojencev Vrbovec, katerega predsednica je Ankica Pavičič; obe društvi sta iz Republike Hrvaške. Pobratenje se je zgodilo 27. 9. 2014 ob 18. uri. Svečani podpis, kulturni program s plesalci

Foto: Vinko Aleksander

Društvo upokojencev Logatec se je pobratilo z društvoma iz Ivanič Grada ter Vrbovca.

folklorne skupine iz Ivanič Grada in ženski pevski zbor Društva upokojencev Logatec. Povabljeni so bili: predsednica ZDUS-a Mateja Kožuh Novak, Anka Tominšek, Marjan Sedmak, predsednik Evropskih upokojencev, župan občine Logatec g. Berto Menard in visoki gostje iz Hrvaške. Veliko nam je pomenila ta pogodba, saj se zavezujemo medsebojno kulturno in družabno sodelovati. Sledila je svečana večerja in sproščen pogovor med predstavniki pobratenih društev upokojencev. Za veliko vloženega truda in dela gre zahvala članom upravnega odbora in predsedniku društva upokojencev Logatec g. Vladislavu Pucu. Še so živi spomini na leta, ko smo bili še vsi bratje in sestre v eni skupni državi Jugoslaviji. Gradili smo bratstvo in enotnost, ceste, vodovode, vrtce, domove in upali na lepšo prihodnost. Pogovori o novem povezovanju in pobratenju so dali zavezo, da se ponovno obiščemo kot prijatelji in delamo skupaj. Zahvala gre tudi sponzorjem, ki so nam omogočili uspešno organizacijo; škoda bi bilo, da se takšne aktivnost opustijo zaradi nekaterih neodgovornih funkcionarjev.

Vinko Aleksander

OBVESTILO

V Logatcu se je pod okriljem JSKD, območne izpostave Logatec, začel lutkovni abonma za otroke. Otroci bodo 6 sobot lahko gledali predstave v izvedbi gledališča ZAPIK. Gledališče ZAPIK je najmanjše lutkovno gledališče v Ljubljani. Predstave Jelene Sitar in Igorja Cvetka so igrive, glasbeno in likovno bogate. Velikokrat posežeta po tematiki iz slovenskega ljudskega izročila, v estetskem smislu pa prisegata na izvirnost in minimalizem. Če niste abonent, brez skrbi! Vsaka predstava je namreč namenjena tudi gledalcem izven abonmaja. Vstopnina za izven je 5 evrov na osebo. Vstopnice so na voljo na prizorišču, uro pred predstavo. Po vsaki predstavi sledi ustvarjalna lutkovna delavnica za malo večje otroke (5+). Predstave bodo 22. 11. 2014, 6. 12. 2014, 17. 1. 2015, 14. 2. 2015 in 14. 3. 2015. Več informacij: JSKD OI Logatec, T: 031 867 974, E: oi.logatec@jskd.si, www.jskd.si

Z NEKAJ TEŽAVAMI, A NA KONCU REŠITEV

Z USTANOVNE SEJE OBČINSKEGA SVETA V MANDATU 2014-2018

21. 10. se je v prostorih občine odvila prva, ustanovna seja občinskega sveta v novem mandatu. Kot se za ustanovno sejo spodobi, je bila slavnostna; vodil jo je, skladno s poslovníkom, najstarejši član, g. Rafael Cepič. Od 21 svetnikov jih je bilo na seji prisotnih 20, 1 svetnik se je za odsotnost opravičil. Na začetku je g. Tomaž Smrtnik, predsednik občinske volilne komisije, predstavil uradne rezultate volitev; do skupaj 10740 volilni upravičencev jih je glasovalo manj kot polovica, tj. 45 %. Od teh jih je največ glasov oddalo za župana Berta Menarda (71 %). Med kandidati za župana je bil na drugem mestu Miran Obreza s 14 %, Janez Ovsec z 9 % ter Boris Čičmirko s 4 %. Nato je predstavil rezultate po posameznih listat ter prebral imena in priimke izvoljenih občinskih svetnikov, in sicer po posameznih volilnih enotah. V 1. volilni enoti so bili tako izvoljeni naslednji svetniki: Angela Menart, DESUS, Janez Ovsec, NSI- NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKI DEMOKRATI, Krščanski demokrati, Zoran Mojškerc in Ladislava Furlan, SDS, Miran Obreza, NANO – NAŠA NOTRANJSKA, Boris Hodnik, Jasna Vodnik Uršič, Dušan Jerina in Jana Štirn z NEODVISNE LISTE ŽUPANA BERTA MENARDA, Janez Istenič, SD, ter Eva Černigoj, SMS-STRANKA MIRA CERARJA. V 2. volilni enoti so bili izvoljeni: Jerneja Rupnik, NSI- NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKI DEMOKRATI, Janez Nagode, SLS, Špela Tomič, NANO-NAŠA NOTRANJSKA, Peter Antičević, NEODVISNA LISTA ŽUPANA BERTA MENARDA, Anja Sedej, SMC - STRANKA MIRA CERARJA. V 3. volilni enoti pa so bili izvoljeni naslednji kandidati: Rafael Cepič, NSI-NOVA SLOVENIJA-KRŠČANSKI DEMOKRATI, Janez Podobnik, SDS, Klemen Trpin, NANO-NAŠA NOTRANJSKA, ter Simon Žerjal in Barbara Pellis z NEODVISNE LISTE ŽUPANA BERTA MENARDA. Nato se je g. Smrtnik zahvalil Maji Lukan-Lapornik ter Andreju Vrhuncu z občinske prave za vso strokovno pomoč. Izvoljenim pa je zaželel, da bi z modrostjo in preudarnostjo vodili našo občino.

Nato je bilo treba potrditi kandidate v dve delovni telesi: verifikacijsko komisijo ter komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Tu pa se je zataknilo; kandidat, kise je v komisiji znašel, tj. Ra-

fael Cepič, NSI, ni bil izbrani kandidat njegove stranke- izbral ga je nekdo drug. Zato je predsednik svetniške skupine Janez Ovsec kot kandidatko v volilni komisiji predlagal Jernejo Rupnik oz. je podal predlog, da se glasuje o izstopu g. Cepiča iz omenjene komisije. Ker pa se o izstopu iz komisije ne da glasovati, tako direktor občinske uprave, je g. Ovsec podal predlog, da g. Cepič sam umakne kandidaturo. Nato je bilo o kandidatih treba glasovati. Da bi se lahko še malo bolj zapletlo, je SDS predlagala svojega člana, Zorana Mojškerc, Janez Nagode, SLS, pa je predlagal, da se o vseh predlogih glasuje tajno. In res. Toda kaj, ko nihče od predlaganih kandidatov ni dobil potrebne večine (12 glasov) in . Tak zaplet še toliko bolj čudi, saj so imeli dan pred sejo svetniki z županom t. i. usklajevalni sestanek. Pa so svetniki z malo dobre volje na koncu le našli ustrezno rešitev: potrdili so 4 člane komisije, preostala dva pa bodo potrdili na prihodnji seji.

Za konec je ostala le še slovesna prisega župana Berta Menarda, ki ga je spremljala vsa družina, in njegov pozdravni nagovor. V njem je župan izrazil veselje, da je v novem občinskem svetu veliko mladih in novih svetnikov. »Slab začetek-dober konec,« je označil sejo, in dodal, da se bo zavzemal, da bo družina temelj naše občine. Obljubil je, da bo delal za enakomeren razvoj občine, dobro sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, nova delovna mesta, povezovanje ljudi, podporo kulturi in športu, skupno zagotovitev varnosti občanov s podporo Gasilske zveze Logatec in civilno zaščito. Izpostavil je, da je sam velik zagovornik morale, etičnosti, odgovornosti in poštenja, zato bo ta merila zahteval na vseh korakih. Velik poudarek pa bo dal tudi spoštovanju človekovih pravic, svoboščin in človekovega dostojanstva. Pomemben bo tudi razvoj vseh generacij skozi različna predavanja, pri čemer je posebej omenil Univerzo za tretje življenjsko obdobje, Knjižnico Logatec, šole, vrtce in, nenazadnje, občino. »Pomembno je, da so občani obravnavani enako,« je še dodal in nadaljeval: »Zavzemal se bom, da bo občina, občinska uprava, dober servis vsem občanom.«

Po seji so se svetniki skupaj fotografirali, v predverju pa se je uradni del prevesil v prijazno druženje.

mag. Neža Sautet

KOLOFON

Logaške novice, glasilo Občine

Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec, Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica: mag. Neža Sautet, e-pošta: neza.perko@logatec.si, logaske@logatec.si

Uredniški odbor: Janez Gostiša, Tanja Slabe, Metka Bogataj, Jure Vodnik, Luka Škrli

Grafično oblikovanje in tisk:

TISKARNA SKUŠEK d.o.o., storitve, proizvodnja in trgovina, Vodnikova cesta 272, 1000 Ljubljana

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum natisa: 11. 11. 2014

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Komemoracija ob 1. novembru pri kapeli padlim v 1. svetovni vojni.

Foto: Nicolas Sautet

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

TRIBUNA

SVETNIKE SMO VPRAŠALI

Vobčinski svet občine Logatec je bilo v mandatu 2014-2018 izvoljenih kar nekaj novih svetnikov. Zato nas je zanimalo, katerim projektom bo po njihovem mnenju treba dati prednost v okviru proračuna 2015. Tokrat smo – žal res v kratkem času – spraševali go. Jasno Vodnik Uršič z neodvisne liste župana Berta Menarda, go. Anjo Sedej iz Stranke Mira Cerarja in go. Jernejo Rupnik iz stranke Nova Slovenija – krščanski demokrati. V uredništvo smo do roka žal prejeli le odgovor ge. Vodnik Uršič.

Uredništvo

Jasna Vodnik Uršič:

»Po mojem mnenju je treba najprej zaključiti začete projekte, za katere je občina že pridobila evropska kohezijska sredstva za vrtec v Rovtah, čistilno napravo Logatec in v Lazah. Naroči se izdelavo projektov za izgradnjo čistilnih naprav v Jakovici, Grčarevcu, Hotedršici in Log-Zaplani. Pomembno se mi zdi, da se ob morebitni ponovitvi naravnih nesreč hrani nekaj sredstev za njihovo sanacijo. Na področju družbenih dejavnosti bom zagovarjala prednost tistih, kateri skrbijo za javno dobro v zdravstvu, socialni varnosti, vzgoji in izobraževanju, športu, turizmu in kulturi. Na področju društvenega delovanja bom zagovarjala spremembo razpisnih pravil, da bi se večji poudarek namenil sami vsebini programa prijavljenih društev in manj formalnostim. Več pomoči potrebujejo društva z vizijo in konkretnim programom. Ta lahko posledično pripomorejo k vključitvi vseh otrok – tudi iz družin, katerih starši si ne morejo privoščiti dragih članarin.«

ZAHVALA

*Nikar ne trgaj rož za mene,
kjer rastejo - tam naj cveto,
ko vidiš jih, se spomni name,
lep spomin na mene bo!*

Ob prerani izgubi drage žene, mamice, babice,
tašče, sestre in hčere

VIDE ERŽEN
(1957—2014)

se iskreno zahvaljujemo, vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in sodelavcem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Najlepša hvala vsem, ki ste jo pokropili, izrekli sožalje, darovali za sveče in maše. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogreb, gospe Francki Čuk za poslovilne besede in komunalnemu podjetju Logatec za vse opravljene storitve. Hvala osebju zdravstvenega doma Logatec in zdravnici dr. Turkovi za pomoč in oskrbo.

Vsi njeni žalujoči.

OBVESTILO

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

verjetno boste ali pa ste bili v teh dneh že nagovorjeni, da oddate svoj podpis kot podporo volivcev za vložitev zahteve za razpis referendumu o uveljavitvi Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu občine Logatec. V zvezi s tem vas obveščamo, da sprejeta sprememba OPN-ja nima nikakršne zveze z morebitno umestitvijo zaporov na območje Občine Logatec. S to spremembo je občinski svet zgolj odpravil neusklajenost odloka znotraj izvedbenega dela, saj je bila pri tabelaričnem prikazu dopustnih objektov in dejavnosti pri eni šifri dejavnosti pomotoma zapisana omejitev klasifikacije stavb, ki vsebinsko ne sodi k tej šifri.

V kolikor bi do odločitve o umestitvi zapora na območju občine Logatec v prihodnje dejansko res prišlo, bo resorno ministrstvo z vso zainteresirano logaško javnostjo zagotovo opravilo široko javno razpravo. Pobudo za javno razpravo pa bo podala tudi Občina Logatec. Po neuradnih informacijah pa resorno ministrstvo ne načrtuje umestitev zaporov na območje naše občine.

Iz vseh navedenih razlogov izhaja, da so vse aktivnosti v zvezi z referendumom o uveljavitvi sprememb OPN (t. i. »referendum proti zaporom«) preuranjene oz. sploh niso potrebne. Pomenijo le nepotrebno porabo sredstev občinskega proračuna in pa poizkus rehabilitacije politične skupine, ki na volitvah ni dosegla željenega uspeha.

Ob vsem dodajamo še to, da se odločitev, ki bi bila sprejeta na morebitnem referendumu nanaša na dejanja občinskega sveta v prejšnjem mandatu, zato formalno ne zavezuje več sedanjega občinskega sveta.

Zato občanke in občane pozivamo k razumu, sedaj je čas za delo in ne za neodgovorno trošenje proračunskih sredstev.

Občina Logatec

OPRAVIČILO

V oktobrski številki je prišlo do izpada objave zahvale za pokojno go. Vido Eržen. Sorodnikom in vsem ostalim žalujočim se iskreno opravičujemo.

Uredništvo Logaških novic

V občini Logatec se nadaljuje prenova čistilne naprave in izgradnja kanalizacijskega sistema

Dela trenutno potekajo na prenovi čistilne naprave. Ves ta čas obstoječa čistilna naprava nemoteno obratuje. To prilagajanje sicer otežuje delo izvajalcev, vendar pa vseeno vse poteka po načrtih. Izvajajo se gradbena dela oz. postavljanje opažev, vezanje armature, betoniranje in zasip objektov. Dela pa potekajo na biološkem reaktorju, upravni zgradbi in strojnici. Zaključek gradnje čistilne naprave je predviden konec letošnjega leta, ko bo začel teči 6 mesečno poizkusno obratovanje v prvi polovici leta 2015.

Vzporedno poteka izgradnja kanalizacijskega sistema v skupni dolžini 12 kilometrov, ki bo v celoti zaključena v prvi polovici leta 2015. Trenutno dela potekajo na območjih Martinj hriba in Kalc. Dela na kanalizaciji Gornji Logatec-Kalce so končana. Pripravlja se tehnična dokumentacija za pridobitev uporabnega dovoljenja. Kanalizacija Kalce se še gradi. Do konca je potrebno izgraditi še eno črpališče in položiti ca 610 metrov kanalizacijskih cevi. Na sanitarni podtlačni kanalizaciji Martinj hrib prihaja do manjših zamud zaradi trde zemlje 6. kategorije. Tovrstna zemlja se pojavlja na lokacijah vseh kanalov, vendar pa bo kanalizacija vseeno zgrajena do roka. Nadaljuje pa se montaža opreme na sami podtlačni postaji.

Župan Občine Logatec Berto Menard je ob tem dejal, da je zadovoljen s potekom del. Poudarja, da bo projekt zaključen v roku. Obenem pa se zahvaljuje vsem občanom in občankam, ki živijo na območjih, kjer potekajo dela, za potrpežljivost. Zaveda, da so posegi moteči za življenje.

Namen projekta Čista Ljubljana je odpraviti vrsto let trajajočo problematiko odvajanja in čiščenja odpadnih fekalnih voda. V okviru skupine projektov se gradijo vodi kanalizacijskih sistemov ter več čistilnih naprav. Projekt se izvaja v osmih občinah, kjer še nimajo izgrajenega sistema za odvajanje in čiščenje komunalnih voda oziroma ta sistem še ni zgrajen v celoti. Vrednost celotnega projekta Čista Ljubljana znaša 56.005.068,00 evrov in ga delno financira Republika Slovenija, delno Kohezijski sklad Evropske unije in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Varstvo okolja – področje voda«, prednostne usmeritve »Odvajanje in čiščenje komunalnih voda, delno pa stroške pokrivajo občinski proračuni.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

OPERACIJO DELNO FINANCIRA
REPUBLIKA SLOVENIJA

